

3.6. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ

3.6.1. Υπηρεσίες και Αντικείμενο Επιθεώρησης

Έναυσμα για την έκδοση εντολής Επιθεώρησης -Ελέγχου στο Δήμο Πορταριάς Ν. Μαγνησίας που διενεργήθηκε από το Περιφερειακό Γραφείο του ΣΕΕΔΔ Λάρισας με αντικείμενο τον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων μεταδημότευσης 15 πολιτών οι οποίες έγιναν στο Δήμο Πορταριάς του Νομού Μαγνησίας πριν τις Δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου 2002, αποτέλεσε σχετικό έγγραφο αίτημα του Πταισματοδικείου Βόλου.

3.6.2. Διαπιστώσεις

Από την εξέταση των φακέλων μεταδημότευσης των 15 πολιτών προέκυψαν τα ακόλουθα :

Βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας υπογεγραμμένες από το Δήμαρχο χωρίς μονογραφή του αρμοδίου υπαλλήλου του Δημοτολογίου.

Πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης που εκδόθηκαν από το Δήμο Βόλου και τα οποία χορηγήθηκαν κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου για μεταδημότευση, βρέθηκαν χωρίς αριθμό πρωτοκόλλου και χωρίς αναφορά στο Δήμο προορισμού για μεταδημότευση.

Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του Δημάρχου Βόλου, το οποίο φέρει μεταγενέστερη ημερομηνία από την απόφαση του Δημάρχου Πορταριάς για εγγραφή του ενδιαφερομένου στο Δημοτολόγιο του Δήμου Πορταριάς. Συνάγεται επομένως, ότι κατά το χρόνο της μεταδημότευσης, δεν υπήρχε στο φάκελο το απαιτούμενο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.

Σε κάποιες περιπτώσεις η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας του Δημάρχου Πορταριάς βασίσθηκε – πέραν της υπεύθυνης δήλωσης – αποκλειστικά στο ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης που υπάρχει στο φάκελο.

Επισημαίνεται ότι σε μια από αυτές τις περιπτώσεις, στο ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης που υπάρχει στο φάκελο δεν αναγράφεται το μηνιαίο μίσθωμα, όρος απαραίτητος για τις συμβάσεις μίσθωσης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ενήλικα τέκνα ζήτησαν με αίτησή τους να εγγραφούν στο Δημοτολόγιο του Δήμου. Στις περιπτώσεις ενήλικων τέκνων, ο Δήμαρχος Πορταριάς προέβη στην εγγραφή τους στο βιβλίο του Δημοτολογίου με την ίδια απόφαση που διενήργησε και την εγγραφή των γονέων τους. Κατά τη γνώμη των Επιθεωρητών-Ελεγκτών που διενήργησαν τον έλεγχο οι εν λόγω μεταδημοτεύσεις θα πρέπει να επανεξετασθούν ώστε αφού διαπιστωθεί με βεβαιότητα ότι οι γονείς των ενήλικων αυτών τέκνων, κατοικούν από διετίας στο Δήμο Πορταριάς να διαπιστωθεί επί πλέον ότι και τα ενήλικα τέκνα συγκατοικούν με τους γονείς τους, δεδομένου ότι μόνο τα ανήλικα τέκνα ακολουθούν υποχρεωτικά τη δημοτικότητα των γονέων.

Σε κάποιες περιπτώσεις η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας βασίσθηκε -πέραν της υπεύθυνης δήλωσης- σε λογαριασμό της ΔΕΗ ο οποίος αναφέρεται σε διεύθυνση που ανήκει στα

διοικητικά όρια του Δήμου Βόλου. Συνάγεται επομένως ότι πρόκειται για κατοίκους του Δήμου Βόλου και όχι του Δήμου Πορταριάς.

Σε κάποια από τις 15 περιπτώσεις μεταδημοτεύσεων η υπογραφή του ενδιαφερόμενου πολίτη στην αίτηση για μεταδημότευση ήταν καταφανώς διαφορετική από την υπογραφή του ίδιου στην υπεύθυνη δήλωση και την αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.

Σε κάποιες περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι κατά το χρόνο που έγινε η μεταδημότευση των ενδιαφερομένων δεν συνέτρεχε η προβλεπόμενη από το νόμο βασική προϋπόθεση της διетуός μόνιμης εγκατάστασης στο Δήμο Πορταριάς και επομένως οι μεταδημοτεύσεις αυτές δεν έγιναν νόμιμα.

Σε κάποια περίπτωση η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας του Δημάρχου Πορταριάς βασίσθηκε -πέραν της υπεύθυνης δήλωσης- σε φωτοτυπία λογαριασμού της ΔΕΗ ο οποίος δεν φέρει το όνομα του αιτούντος αλλά ίσως συγγενικού του προσώπου(υπάρχει στο λογαριασμό το ίδιο επίθετο ενώ αλλάζει το όνομα). Για το λόγο αυτό το Κλιμάκιο ελέγχου θεωρεί ότι προκειμένου να προκύψει με βεβαιότητα ότι ο αιτών κατοικεί από διετίας στο Δήμο Πορταριάς έπρεπε να ζητηθούν επί πλέον στοιχεία.

Η στελέχωση του Γραφείου Δημοτικής Κατάστασης κρίνεται ελλιπής, δεδομένου ότι υπηρετεί μία μόνιμη υπάλληλος του κλάδου ΔΕ1 Διοικητικού και ένας ακόμη υπάλληλος με προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Δήμου Πορταριάς και της «Δημοτικής Επιχείρησης Αξιοποίησης Πόρων Πορταριάς», ο οποίος εργαζόταν στην επιχείρηση μέσω του προγράμματος ΑΜΕΑ.

3.6.3. Προτάσεις

α. Κανονιστικό Πλαίσιο :

Προτάθηκε να εξετασθεί η δυνατότητα τροποποίησης του θεσμικού πλαισίου προς την κατεύθυνση του καθορισμού των συγκεκριμένων κριτηρίων βάσει των οποίων θα χορηγούνται οι βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας από τους Δημάρχους ή Προέδρους Κοινοτήτων.

Δεδομένου ότι αρκετοί Δήμοι δεν διαθέτουν υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας που είναι αρμόδια για τη βεβαίωση μόνιμης κατοικίας για μεταδημοτεύσεις, προτάθηκε για τις περιπτώσεις των ανωτέρω Δήμων να εξετασθεί η σκοπιμότητα άσκησης της εν λόγω αρμοδιότητας από την «Ελληνική Αστυνομία».

β. Ανθρώπινο Δυναμικό :

Να εξετασθεί η δυνατότητα ενίσχυσης με ένα ακόμη μόνιμο υπάλληλο κατάλληλης ειδικότητας του Γραφείου Δημοτικής Κατάστασης, το οποίο οφείλει :

- 1)Να διενεργεί με ιδιαίτερη προσοχή τον έλεγχο των δικαιολογητικών που υποβάλλονται, τα οποία πρέπει να είναι πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα,
- 2) Να ελέγχει και να βεβαιώνει την πληρότητα του σχετικού φακέλου,
- 3)Να συντάσσει και να μονογράφει τη βεβαίωση μόνιμης κατοικίας που υπογράφει ο Δήμαρχος.

γ. Νομιμότητα της Διοίκησης :

Να επανελεγχθούν οι 9 απο τις 15 ελεγχθείσες μεταδημοτεύσεις πολιτών ώστε να εξακριβωθεί με βεβαιότητα αν πληρούται η προϋπόθεση της διετούς μόνιμης κατοικίας στο Δήμο Πορταριάς. Σε αντίθετη περίπτωση οι ανωτέρω μεταδημοτεύσεις θα πρέπει να ανακληθούν.

Να ανακληθούν ως μη νόμιμες οι 3 απο τις 15 μεταδημοτεύσεις πολιτών

3.6.4. Νομιμότητα Ενεργειών – Αναζήτηση Ευθυνών

Με βάση τα εκτεθέντα πιο πάνω προτάθηκε:

Να διαβιβασθεί η σχετική έκθεση στο Γ.Γ. Περιφέρειας Θεσσαλίας προκειμένου να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες - σύμφωνα με τα άρθρα 184,185 και 186 του Π.Δ. 410/95 - για τις μη νόμιμες αποφάσεις περί μεταδημοτεύσεων.

Να διαβιβασθεί η σχετική έκθεση στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την αναζήτηση τυχόν ποινικών ευθυνών σχετικά με τις χορηγηθείσες «βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας» και τις αντίστοιχες μη νόμιμες αποφάσεις εγγραφής στο Δημοτολόγιο του Δήμου Πορταριάς, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην έκθεση.

4. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Α. Αδειες Ίδρυσης και λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος.

Η διαδικασία χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας σε καταστήματα, επιχειρήσεις και λοιπές δραστηριότητες υγειονομικού ενδιαφέροντος εντάσσεται σταθερά στο ελεγκτικό πρόγραμμα του ΣΕΕΔΔ, λαμβάνοντας υπόψη ότι η αδειοδότησή τους άπτεται της δημόσιας υγείας και της ασφάλειας των πολιτών.

Σ' αυτόν το θεματικό τομέα εξετάζονται ζητήματα που προκύπτουν από την ύπαρξη καταστημάτων ή μονάδων που λειτουργούν είτε χωρίς άδεια, είτε καθ' υπέρβαση των όρων της αδείας τους ή κατά παράβαση των ισχυουσών διατάξεων (πολεοδομικών, υγειονομικών, πυροσβεστικών, αστυνομικών κ.λπ.)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι Επιθεωρήσεις που διενήργησε το ΣΕΕΔΔ στους Δήμους Αγίας Παρασκευής και Κω όσον αφορά τη διαδικασία χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε.

4.1. ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣ ΚΩ

4.1.1. Υπηρεσίες και Αντικείμενο Επιθεώρησης

Το αντικείμενο των επιθεωρήσεων στους εν λόγω Δήμους ήταν :

- ❑ Ο έλεγχος της διαδικασίας χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε.)
- ❑ Η διαδικασία χορήγησης χρήσης μουσικών οργάνων.
- ❑ Η διαδικασία χορήγησης αδειών χρήσης κοινοχρήστων χώρων και απλής χρήσης αιγιαλού- παραλίας όσον αφορά το Δήμο Κω.
- ❑ Οι διαδικασίες ελέγχου των λειτουργούντων Κ.Υ.Ε. και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων.
- ❑ Η τήρηση των διατάξεων της οικ. 52716/20-11-2001 απόφασης Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ (ΦΕΚ 1663/Β/2001)

4.1.2. Διαπιστώσεις

α. Κανονιστικό Πλαίσιο :

Από τον έλεγχο στους δυο Δήμους διαπιστώθηκε ότι το νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. και την επιβολή των διοικητικών ποινών στα μη νομίμως λειτουργούντα, είναι διάσπαρτο σε πολυάριθμα νομικά κείμενα με συνέπεια να δημιουργούνται δυσκολίες στον εντοπισμό των ισχυουσών ανά περίπτωση διατάξεων και προβλήματα ερμηνείας αυτών.

Επιπλέον απαιτείται πληθώρα δικαιολογητικών όχι μόνο από το Δήμο για την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε., αλλά και από κάθε εμπλεκόμενη

υπηρεσία από την οποία εκδίδονται ορισμένα δικαιολογητικά τα οποία προσκομίζονται στο Δήμο.

Από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν προβλέπεται η αναπροσαρμογή και η διαφοροποίηση του ποσού των παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. και για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας μουσικών οργάνων, ανάλογα με την κατηγορία ή το μέγεθος του Κ.Υ.Ε. ώστε αυτά να είναι δικαιότερα.

Δεν προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία περιορισμοί ώστε η χορήγηση από τις Δ.Ο.Υ. της σχετικής βεβαίωσης περί δήλωσης έναρξης επιτηδεύματος, να μη συνεπάγεται και τη λειτουργία του καταστήματος από τον επιχειρηματία πριν από την χορήγηση της σχετικής άδειας από το Δήμο.

Δεν προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία η υποχρέωση της ενημέρωσης από άλλες υπηρεσίες (π.χ. Δ.Ο.Υ.) των αρμοδίων Υπηρεσιών του Δήμου στην περίπτωση που κάποιο από τα Κ.Υ.Ε. της περιοχής αρμοδιότητάς του, διακόψει την λειτουργία του για οποιαδήποτε αιτία, με αποτέλεσμα να μην είναι πλήρως ενημερωμένο το αρχείο του αρμόδιου γραφείου των ελεγχθέντων Δήμων σχετικά με τα λειτουργούντα Κ.Υ.Ε.

Δεν έχει ακόμη εκδοθεί, η Κ.Υ.Α. που προβλέπεται από το άρθρο 11 παρ. 9 Ν. 2503/1997 με την οποία θα καθοριστεί η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε.

β. Ανθρώπινο Δυναμικό :

Ο αριθμός του προσωπικού κρίνεται ανεπαρκής σε σχέση με τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας εκδόσεως αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και στους δυο ελεγχθέντες Δήμους.

Στο Δήμο Κω δεν έχει οριστεί προϊστάμενος του Γραφείου εκδόσεως αδειών ΚΥΕ. Ο Δ/ντής Οικονομικών Υπηρεσιών, προϊστάμενος της αμέσως υπερκείμενης οργανικής μονάδας προΐσταται του Γραφείου. Η απουσία άμεσου προϊσταμένου δεν συμβάλει στη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα του Γραφείου και στην παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών.

γ. Υλικοτεχνική Υποδομή :

Στο Δήμο Κω το Γραφείο Κ.Υ.Ε. έχει προμηθευτεί ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο έχει ενημερωθεί για το σύνολο των αδειών που έχουν εκδοθεί στην διοικητική αρμοδιότητα του Δήμου. Στο πρόγραμμα αυτό καταχωρούνται ηλεκτρονικά όλα τα στάδια της διαδικασίας για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε., χρήσης μουσικών οργάνων, κοινοχρήστων χώρων κ.λ.π. εκτός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Το ανωτέρω πληροφοριακό σύστημα έχει επίσης ενημερωθεί για τους φακέλους των αδειών Κ.Υ.Ε. που είχαν εκδοθεί προ του έτους 1995 από την Ελληνική Αστυνομία όταν εκείνη είχε την αρμοδιότητα για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ως εκ τούτου στις υπηρεσίες του Δήμου υπάρχουν στοιχεία για το σύνολο των λειτουργούντων καταστημάτων στη διοικητική του περιφέρεια.

Όμως το ανωτέρω λογισμικό δεν έχει ενεργοποιηθεί ως προς την καταγραφή των μηνύσεων που έχουν υποβληθεί στο Γραφείο και τις ενέργειες της υπηρεσίας ανά περίπτωση (έγγραφο ειδοποίηση, επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων κτλ.), παρά το γεγονός ότι υπάρχει αυτή η τεχνική δυνατότητα.

Το μισθωμένο κτίριο στο οποίο στεγάζεται το Δημαρχείο Αγ. Παρασκευής βρίσκεται σε κεντρικό δρόμο της Αγ. Παρασκευής και παρέχει εύκολη πρόσβαση των πολιτών σ' αυτό. Δεν έχει όμως τις κατάλληλες προδιαγραφές, και δεν εξυπηρετεί επαρκώς τις ανάγκες του Δημαρχείου. Υπάρχει γενικά ικανοποιητική σήμανση στους ορόφους του κτιρίου αλλά δεν υπάρχει κατάλληλη ενημερωτική πινακίδα στην είσοδο για τις υπάρχουσες ανά όροφο υπηρεσίες.

Ο χώρος που στεγάζεται το Γραφείο Αδειών Καταστημάτων του Δήμου Αγίας Παρασκευής δεν επαρκεί για τις ανάγκες του.

Το εν λόγω Γραφείο σήμερα διαθέτει ένα Η/Υ και τουλάχιστον για το έτος 2003 έχουν καταχωρηθεί τα σχετικά θέματα αναφορικά με τα Κ.Υ.Ε. όπως (χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, παραβάσεις, επιβολή διοικητικών ποινών). Το Γραφείο δεν διαθέτει ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα (ΟΠΣ) παρακολούθησης της διαδικασίας έκδοσης αδειών Κ.Υ.Ε. και επιβολής διοικητικών ποινών.

Το Αρχείο του Γραφείου Αδειών Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος Δήμου Αγίας Παρασκευής υπολείπεται σε οργάνωση και πληρότητα επειδή στους υπάρχοντες φακέλους δεν αρχειοθετούνται μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά για την έκδοση άδειας λειτουργίας των, σε ιδιαίτερο υποφάκελλο και οι μηνύσεις/καταγγελίες που αφορούν το συγκεκριμένο Κ.Υ.Ε., με συνέπεια να μη δίδεται πλήρη εικόνα για κάθε Κ.Υ.Ε.

Στο Δήμο Αγ. Παρασκευής δεν λειτουργεί Γραφείο Πληροφόρησης του Πολίτη. Όμως για τα θέματα Κ.Υ.Ε. υπάρχει επαρκές έντυπο υλικό (αιτήσεις-πληροφοριακό υλικό) που χορηγείται από το Γραφείο Αδειών. Επίσης σημειώνεται ότι υπάρχει ιστοσελίδα στο διαδίκτυο με τις Δ/νσεις και τα τηλέφωνα του Δήμου.

δ. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης :

Δήμος Αγίας Παρασκευής

Το Γραφείο Αδειών Καταστημάτων του Δήμου Αγ. Παρασκευής δεν έχει καταγεγραμμένο το σύνολο των Κ.Υ.Ε. που λειτουργούν στη χωρική του αρμοδιότητα.

Σημειώνεται ότι η αρμοδιότητα χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. περιήλθε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση από το 1995 και μετά. Έως τότε τη σχετική αρμοδιότητα είχαν τα κατά τόπους Αστυνομικά Τμήματα στα οποία τηρούνται και οι σχετικοί φάκελοι με στοιχεία για τα Κ.Υ.Ε. στα οποία είχαν χορηγηθεί άδειες ίδρυσης και λειτουργίας.

Το Γραφείο Αδειών καταστημάτων δεν ενημερώνεται για τις διακοπές λειτουργίας των Κ.Υ.Ε., τόσο αυτών που είχαν λάβει άδεια λειτουργίας από τα Αστυνομικά Τμήματα όσο και αυτών που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας πρόσφατα από το Δήμο.

Στον Δήμο Αγίας Παρασκευής από τον κατά προσέγγιση υπολογισμό του συνήθους χρόνου εκδόσεως αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. προέκυψε ότι αυτός κυμαίνεται από 3-6 μήνες. Κατά την άποψη των Επιθεωρητών του κλιμακίου που διενήργησε τον έλεγχο, ο χρόνος αυτός είναι αρκετά μεγάλος και οφείλεται, όσον αφορά στις ενέργειες των υπηρεσιών, στο γεγονός ότι ορισμένες εμπλεκόμενες υπηρεσίες καθυστερούν να χορηγήσουν τα απαιτούμενα στοιχεία (π.χ. Δ/ση Υγιεινής, Πυροσβεστική) και εν γένει στο γεγονός ότι η διαδικασία χορήγησης αδειών, ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. είναι πολύπλοκη και χρονοβόρα λαμβάνοντας υπόψη τη πληθώρα των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Ο συνήθης χρόνος που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης έως την έκδοση άδειας λειτουργίας μουσικών οργάνων είναι αρκετά μεγάλος. Στην τριετία 2001-2003, από τις εβδομήντα οκτώ (78) συνολικά άδειες Μ.Ο. που εκδόθηκαν, για τις πενήντα οκτώ (58) από αυτές, μεσολάβησε χρονικό διάστημα από 2-4 μήνες, για τέσσερις από αυτές μεσολάβησε χρονικό διάστημα άνω των 4 μηνών και οι υπόλοιπες 16 εκδόθηκαν σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 2 μηνών.

Η διαδικασία λήψης απόφασης για την αδειοδότηση των Κ.Υ.Ε. από το Δημοτικό Συμβούλιο καθυστερεί αρκετά.

Στο Δήμο Αγίας Παρασκευής ζητείται βεβαίωση ταμειακής ενημερότητας από την Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου παρότι αυτό δεν προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Οι έλεγχοι για την σωστή και νόμιμη λειτουργία των Κ.Υ.Ε. διενεργούνται σήμερα από το Αστυνομικό Τμήμα αν και έχουν γίνει κάποιες προσπάθειες από την πλευρά του Δήμου Αγίας Παρασκευής για τη στελέχωση και λειτουργία της Δημοτικής Αστυνομίας.

Δεν διενεργούνται έλεγχοι-αυτοψίες από δημοτικούς υπαλλήλους για την διαπίστωση της προβλεφθείσας χρήσης των κοινόχρηστων χώρων από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Το αρμόδιο τμήμα εσόδων του Δήμου δεν έχει προχωρήσει στην σύνταξη των χρηματικών καταλόγων, στην βεβαίωση και κατ' επέκταση στην είσπραξη των δημοτικών τελών που οφείλονται από τους επιχειρηματίες που κάνουν χρήση κοινόχρηστου χώρου (χωρίς άδεια), για τα έτη 2002 και 2003 αντίστοιχα, με συνέπεια την καθυστέρηση είσπραξης εσόδων του Δήμου.

Το Τμήμα Εσόδων δεν προβαίνει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων και στη βεβαίωση προστίμων στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι γίνεται επί πλέον χρήση κοινόχρηστου χώρου.

Δεν πραγματοποιούνται αυτεπάγγελτοι έλεγχοι από τη Διεύθυνση Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών (Τομέας Ανατολικής Αθήνας) στις περιπτώσεις τοποθέτησης σταθερών στοιχείων (προστεγασμάτων) στις πρασιές-προκήπια, από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Οι εκθέσεις αυτοψίας που διαβιβάζονται από την Πολεοδομία στο Δήμο Αγίας Παρασκευής δεν αξιολογούνται επαρκώς από το Γραφείο Αδειών Κ.Υ.Ε. και από τη

Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου όσον αφορά την ύπαρξη αυθαίρετων κατασκευών στις πρασιές.

Αν και ο Δήμος Αγ. Παρασκευής έχει στη διάθεσή του επαρκή στοιχεία για τη μη νόμιμη λειτουργία συγκεκριμένων Κ.Υ.Ε. κυρίως από τις μηνύσεις του Αστυνομικού Τμήματος Αγ. Παρασκευής, δεν δραστηριοποιείται επαρκώς στην κατεύθυνση της εφαρμογής -ανά περίπτωση- της κείμενης νομοθεσίας για την καταπολέμηση της μη νόμιμης λειτουργίας Κ.Υ.Ε. στην περιφέρειά του.

Δήμος Κω

Από την αυτοψία που πραγματοποιήθηκε με τις οδηγίες των επιθεωρητών του ΣΕΕΔΔ από μικτό κλιμάκιο ελέγχου, αποτελούμενο από εκπροσώπους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όπως: Επόπτη Υγείας, όργανα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και της ΕΛ.ΑΣ. σε Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος του Δήμου Κω (λειτουργούσαν 26 από τα 32 κατά το χρόνο της αυτοψίας) προέκυψε ότι 23 καταστήματα (ποσοστό 88%) από το σύνολο του δείγματος των καταστημάτων δεν διαθέτουν άδεια Μουσικών Οργάνων, αν και χρησιμοποιούν μουσικά όργανα, πέραν δε αυτού 11 καταστήματα (ποσοστό 42%) παραβιάζουν το ωράριο λειτουργίας μουσικών οργάνων και 9 καταστήματα (ποσοστό 34,6%) υπερβαίνουν το επιτρεπόμενο όριο ηχοστάθμης, 13 καταστήματα (ποσοστό 50%) λειτουργούν έχοντας κάνει τροποποίηση των όρων λειτουργίας, 10 καταστήματα (ποσοστό 38%) δεν διαθέτουν πυρασφάλεια, 8 καταστήματα (ποσοστό 30,7%) κάνουν χρήση κοινόχρηστου χώρου χωρίς άδεια, 6 καταστήματα (ποσοστό 23%) έχουν κάνει αλλαγή χρήσης, 4 καταστήματα (ποσοστό 15,4 %) δεν διαθέτουν πυροπροστασία και τέλος για 23 καταστήματα(ποσοστό 88%) πέραν των ανωτέρω έχουν βεβαιωθεί παραβάσεις για διάφορα άλλα θέματα.

Ως προς τη διαδικασία χορήγησης αδειών Ίδρυσης και Λειτουργίας Κ.Υ.Ε.

Κατά το δειγματοληπτικό έλεγχο για τα έτη 2001-2004 συνολικά εννέα καταστήματα (ποσοστό 28%) λειτουργούσαν χωρίς άδεια ίδρυσης και λειτουργίας για μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα.

Στο άρθρο 11 της υπ' αρ. 219/94 κανονιστικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου προβλέπεται μία πρόσθετη διαδικασία που αναφέρεται ως άδεια καταλληλότητας, η οποία κατά τη γνώμη των Επιθεωρητών- Ελεγκτών που διενήργησαν τον εν λόγω έλεγχο προσομοιάζει με την διαδικασία προελέγχου, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 25 του Δ.Κ.Κ. Π.Δ. 410/95. Η άδεια αυτή σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας και δεν νομιμοποιεί την λειτουργία καταστήματος. Από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη του Κλιμακίου Επιθεώρησης σε σύνολο 1273 καταστημάτων τα 39 έχουν μόνο άδεια καταλληλότητας (ποσοστό 3%) ενώ οι ενδιαφερόμενοι δεν έχουν καταθέσει στην προθεσμία των 20 ημερών όπως προβλέπεται από την αριθ. 219/94 κανονιστική απόφαση, πλήρη φάκελο χωρίς να τους επιβληθούν οι νόμιμες κυρώσεις για τα έτη 2001-2004.

Από τον υπολογισμό του συνήθους χρόνου έκδοσης άδειας λειτουργίας προέκυψε ότι μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης μέχρι και την έκδοση της άδειας μεσολαβούν κατά μέσο όρο για τα έτη 2001-2004 οκτώ (8) μήνες. Ο χρόνος λήψης

απόφασης από το Δημοτικό Συμβούλιο για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ υπολογίστηκε κατά προσέγγιση σε 4 μήνες, ο οποίος κατά τη γνώμη των Επιθεωρητών- Ελεγκτών είναι πολύ μεγάλος. Επιπλέον καθυστέρηση προκύπτει και από το γεγονός ότι η Δ/ση Υγείας εδρεύει στη Ρόδο και δεν διαθέτει γραφείο στο νησί της Κω.

Ως προς τη διαδικασία χορήγησης αδειών χρήσης μουσικών οργάνων

Από το δειγματοληπτικό έλεγχο για τα έτη 2001-2004 προκύπτει ότι ένας πολύ μικρός αριθμός ενδιαφερομένων προβαίνει στην υποβολή αίτησης για την έκδοση της άδειας χρήσης μουσικών οργάνων. Είκοσι (20) καταστήματα (ποσοστό 63%) βρέθηκαν να λειτουργούν χωρίς άδεια μουσικών οργάνων για μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα.

Το αξιοσημείωτο για το Δήμο Κω είναι ότι τα περισσότερα αιτήματα για άδεια χρήσης μουσικών οργάνων και παράτασης μουσικής υποβλήθηκαν από ενδιαφερομένους που λειτουργούν Κ.Υ.Ε. στα οικοδομικά τετράγωνα που συμπεριλαμβάνονται στην περιοχή ανάπλασης και στη ζώνη προστασίας παραδοσιακών συνόλων (Εξάρχεια), όπου σύμφωνα με απόφαση του Νομάρχη Δωδ/νήσου απαγορεύονται οι χρήσεις καφετειών, μπαρ, καφετεριών, κέντρων διασκέδασης. Τα εν λόγω καταστήματα λειτουργούν στα ανωτέρω οικοδομικά τετράγωνα ως ζαχαροπλαστεία, σνακ-μπαρ, αναψυκτήρια κτλ. Το Δ.Σ. Κω χορήγησε τις σχετικές άδειες λειτουργίας μουσικών οργάνων χωρίς να εξετάσει τις βεβαιώσεις των παραβάσεων για την καθ'υπόβλεψη των όρων λειτουργίας των αδειών.

Από τον υπολογισμό του συνήθους χρόνου έκδοσης άδειας χρήσης μουσικών οργάνων προέκυψε ότι μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης μέχρι και την έκδοση της άδειας μεσολαβούσαν κατά μέσο όρο, κατά τα έτη 2001-2004, πέντε μήνες. Ο χρόνος λήψης απόφασης από το Δημοτικό Συμβούλιο για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ υπολογίστηκε κατά προσέγγιση σε 4,5 μήνες.

Ως προς τη διαδικασία χορήγησης αδειών χρήσης κοινόχρηστου χώρου

Η αρμόδια υπηρεσία δεν προβαίνει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων και στη βεβαίωση προστίμων στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται χρήση κοινόχρηστου χώρου για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων χωρίς την απαιτούμενη άδεια.

Δεδομένου ότι οι υπαίθριοι χώροι δεν εξετάζονται από την Πυροσβεστική Υπηρεσία κατά την έγκριση των μελετών πυρασφάλειας, δε λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα πυρασφάλειας για την κάλυψη των θαμώνων που καταλαμβάνουν τους χώρους αυτούς.

Ενώ σύμφωνα με τις διατάξεις, «το αναλογούν τέλος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου προ της παραδόσεως της αδείας χρήσεως, εις το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό ταμείο και αναγράφεται σ' αυτήν ο αριθμός του γραμματίου είσπραξης» στην πράξη η συγκεκριμένη διάταξη έχει καταργηθεί, καθώς, η καταβολή του αναλογούντος τέλους γίνεται κατά κανόνα τμηματικά και πολλές φορές κατά τους τελευταίους μήνες του έτους.

Ενώ σύμφωνα με τις διατάξεις επιβάλλεται ο ορισμός ζώνης προστασίας περίξ των αρχαιολογικών Μουσείων , ωστόσο στην περιοχή αυτή έχουν τοποθετηθεί από καταστηματαρχες τραπεζοκαθίσματα και παρά τις προσπάθειες που έχει καταβάλει η ΚΒ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων για την απομάκρυνσή τους, δεν υπάρχει καμμία ανταπόκριση.

Ως προς την απλή χρήση Αιγιαλού- Παραλίας

Από τα τηρούμενα στο Δήμο στοιχεία σχετικά με την καταβολή των αναλογούντων τελών διαπιστώθηκε ότι πολλοί από τους ιδιώτες που έχουν μισθώσει τμήμα παραλίας για την τοποθέτηση ξαπλωστών, ομπρελών κ.λπ. δεν συμμορφώνονται με τους συμφωνηθέντες όρους με συνέπεια το Γραφείο Εσόδων να συντάσσει χρηματικούς κατάλογους τους οποίους διαβιβάζει στο Δημοτικό Ταμείο προς είσπραξη.

Κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου διαπιστώθηκε λειτουργία κινητής ρυμουλκούμενης καντίνας η οποία στερείτο άδειας λειτουργίας. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου – Διεύθυνση Τριτογενούς Τομέα-Τμήμα Εμπορίου-Μ Μ Ε είχε ήδη ενημερωθεί για το θέμα αυτό με έγγραφο της Τουριστικής Αστυνομίας, με τα οποία είχε ζητηθεί και η επιβολή των από το νόμο προβλεπόμενων διοικητικών ποινών.

Επίσης σε έγγραφο της Τουριστικής Αστυνομίας αναφέρεται και η υποβολή μήνυσης σε βάρος του ιδιοκτήτη της ρυμουλκούμενης κινητής καντίνας προς τον Εισαγγελέα Πλημ/κων Κω λόγω παράβασης της Α1Β 8577/83 Υγειονομικής Διάταξης.

Επιπρόσθετα το Τμήμα Εμπορίου – Μ Μ Ε με έγγραφό του επισημαίνει την αρμοδιότητα του Δήμου για την εφαρμογή του άρθρου 5 του Ν. 2323/95 που προβλέπει για τις περιπτώσεις κατάληψης χώρου, τοποθέτησης τραπεζοκαθισμάτων, περιφράξης με συρματόπλεγμα κ.λπ. εκτός από την επιβολή χρηματικού προστίμου και την κατάσχεση της καντίνας, εφόσον ο ιδιοκτήτης της δεν την απομακρύνει.

Των ανωτέρω εγγράφων έχει λάβει γνώση και ο Δήμος Κω , ο οποίος όμως δεν έχει προβεί στην επιβολή των αναφερομένων κυρώσεων μέσω της Δημοτικής Αστυνομίας.

Ως προς τις παραβάσεις – επιβολή Διοικητικών ποινών

Ο Δήμος αν και έχει στη διάθεσή του επαρκή στοιχεία για τη μη νόμιμη λειτουργία συγκεκριμένων Κ.Υ.Ε. κυρίως από τις μηνύσεις του Αστυνομικού Τμήματος Κω και τις αυτοψίες της Δημοτικής Αστυνομίας, δεν δραστηριοποιείται επαρκώς στην κατεύθυνση της εφαρμογής ανά περίπτωση της κείμενης νομοθεσίας για την καταπολέμηση της μη νόμιμης λειτουργίας Κ.Υ.Ε.

Το μέτρο των προσωρινών ανακλήσεων/αφαιρέσεων αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. με απόφαση Δημάρχου, ελάχιστα εφαρμόζεται λαμβάνοντας υπόψη τον όγκο των διαπιστωθεισών παραβάσεων που συνεπάγονται τη λήψη του μέτρου αυτού και παρά το γεγονός ότι η παράλειψη της υποχρέωσης αυτής αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος.

Η πλημμελής εφαρμογή του ανωτέρω μέτρου συνεπάγεται και τη μη εφαρμογή του μέτρου της οριστικής αφαίρεσης/ανάκλησης άδειας στις περιπτώσεις υποτροπής.

Στις διαπιστωμένες περιπτώσεις των καταστημάτων που λειτουργούν χωρίς άδεια η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου δεν προβαίνει στην σφράγισή τους. Αυτή η τακτική, σε πολλές περιπτώσεις, επαναλαμβάνεται, γεγονός που έχει σαν συνέπεια το κατάστημα να λειτουργεί χωρίς να διασφαλίζεται η τήρηση βασικών προϋποθέσεων που σχετίζονται με τους όρους υγιεινής, τους πολεοδομικούς, τους πυροσβεστικούς και άλλους κανονισμούς.

Ως προς τις ενέργειες του Δήμου Κω για την προστασία του πολιτιστικού και οικιστικού περιβάλλοντος σε σχέση με τη λειτουργία των Κ.Υ.Ε.

Η μη εφαρμογή από τον Δήμο, των διατάξεων του άρθρου 2 του Π.Δ.180/79 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ.2 του Π.Δ.457/90 έχει ως αποτέλεσμα την παραβίαση της κοινής ησυχίας, την υποβάθμιση της δημόσιας υγείας και της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Επίσης όπως διαπιστώθηκε κατά την διενεργηθείσα αυτοψία τα καταστήματα με άδειες αναψυκτηρίου, καφετέριας, σνακ- μπαρ μετατρέπονται αυθαίρετα σε μπαρ και κέντρα διασκέδασης με αποτέλεσμα να ενισχύεται με αυτό τον τρόπο ο αθέμιτος ανταγωνισμός σε βάρος των καταστημάτων που έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις και διαθέτουν νόμιμες άδειες λειτουργίας κέντρων διασκέδασης.

4.1.3. Προτάσεις

α. Κανονιστικό πλαίσιο :

Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. να φροντίσει άμεσα για την έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Πρόνοιας, που προβλέπεται από το άρθρο 11, παρ. 9 του Ν. 2503/97, όσον αφορά την απλούστευση των διαδικασιών και τον περιορισμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. Στο πλαίσιο αυτό να εξετασθεί η δυνατότητα της κατάργησης ορισμένων δικαιολογητικών όπως π.χ. (Η βεβαίωση/ πιστοποιητικό πυροπροστασίας της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας όσον αφορά τα μικρά Κ.Υ.Ε. όπως οπωροπωλεία κρεοπωλεία κ.λ.π. που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 1 Π.Δ. 180/1979, το φωτοαντίγραφο του βιβλιαρίου υγείας του επιχειρηματία, η υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86 του αδειούχου εγκαταστάτη ηλεκτρολόγου για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται ρητά από το νόμο).

Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, να φροντίσει (έκδοση Κ.Υ.Α.) ώστε η άδεια χρήσης μουσικών οργάνων σε Κ.Υ.Ε. να εκδίδεται εφάπαξ ή τουλάχιστον για μεγαλύτερο του έτους χρονικό διάστημα (π.χ. τριετία).

Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία να φροντίσει για την έκδοση Κ.Υ.Α. σχετικά με το απαιτούμενο παράβολο για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. και άδειας χρήσης μουσικών οργάνων ώστε να αναπροσαρμοσθεί και να διαφοροποιηθεί αυτό ανάλογα με την κατηγορία του Κ.Υ.Ε. το εμβαδόν αυτού, τον αριθμό των τραπεζοκαθισμάτων, το είδος μουσικών οργάνων (στερεοφωνικό συγκρότημα, ορχήστρα).

Η αρμόδια Δ/νση του ΥΠΕΣΔΔΑ, να μεριμνήσει για την τροποποίηση της νομοθεσίας αναφορικά με την διαδικασία χορήγησης άδειας χρήσης κοινόχρηστων χώρων (άρθρο 3 ν. 1080/1980) όπως ισχύει σήμερα, δίνοντας την δυνατότητα τμηματικής καταβολής των τελών, στους ενδιαφερόμενους προκειμένου να κάνουν χρήση κοινόχρηστου χώρου, όπως π.χ. να καταβάλλουν το 1/3 του αναλογούντος τέλους προ της χορηγήσεως της σχετικής άδειας, το δε υπόλοιπο να καταβάλλεται σε δόσεις (δύο ή τρεις) και να εξοφλείται μέχρι το τέλος του έτους που αφορά.

β. Ανθρώπινο δυναμικό :

Στα Γραφεία Εκδόσεως Αδειών Κ.Υ.Ε των Δήμων Αγίας Παρασκευής και Κω να τοποθετηθούν προϊστάμενοι και να ενισχυθεί το προσωπικό.

Να καταβληθεί ειδική μέριμνα ώστε οι υπάλληλοι που απασχολούνται στο Γραφείο Αδειών Καταστημάτων Δήμου Αγίας Παρασκευής να παρακολουθήσουν το συντομότερο δυνατόν, σεμινάρια στη χρήση Η/Υ και στη Νομιμότητα της Διοικητικής Δράσης, τα οποία οργανώνονται από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ).

Να στελεχωθεί άμεσα η Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Αγίας Παρασκευής, για να ασκούνται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 2 του Π.Δ.23/2002 αρμοδιότητες του ειδικού προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας, και να ελέγχονται:

Τα καταστήματα των οποίων οι όροι λειτουργίας καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις.(άρθρ. 24 & 25 Π.Δ. 410/95)

Η τήρηση των διατάξεων που αφορούν α)την λειτουργία μουσικής και την κατοχή σχετικής αδείας, β)το ωράριο λειτουργίας μουσικής κ.λ.π.

Η εφαρμογή των διατάξεων για την κοινή ησυχία

Η εφαρμογή των διατάξεων για το ωράριο λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης

Η εφαρμογή των διατάξεων του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού (έλεγχος στις πρασιές –προκήπια).

γ. Υλικοτεχνική υποδομή :

Να μελετηθεί από το Δήμο Αγίας Παρασκευής η προμήθεια κατάλληλου λογισμικού για τις ανάγκες λειτουργίας του Γραφείου Αδειών Καταστημάτων, αδειών λειτουργίας μουσικών οργάνων, αδειών χρήσης κοινόχρηστων χώρων και ελέγχου λειτουργίας αυτών.

Το Γραφείο Αδειών Καταστημάτων Δήμου Αγίας Παρασκευής, μέχρι να γίνει η προμήθεια του ανωτέρω λογισμικού, να φροντίσει για την κατάλληλη καταχώρηση ηλεκτρονικά στον υπάρχοντα αναβαθμισμένο Η/Υ των στοιχείων που περιέχονται στους φακέλους Κ.Υ.Ε. ώστε να παρέχεται εύκολα, περιληπτική μεν αλλά πλήρης εικόνα :

- για τα συγκεκριμένα στάδια της διαδικασίας και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. ή λειτουργίας μουσικών οργάνων,

- για τα λειτουργούντα σήμερα Κ.Υ.Ε. καθώς και για εκείνα που έχουν ήδη σταματήσει να λειτουργούν.
- για τις μηνύσεις που έχουν υποβληθεί στο Γραφείο και τις ενέργειες της υπηρεσίας ανά περίπτωση (έγγραφο ειδοποίηση, επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων) και
- για τις χορηγούμενες άδειες λειτουργίας μουσικών οργάνων.

Να επιταχυνθούν οι διαδικασίες για την εξασφάλιση πιστώσεων για την ανέγερση του κτιρίου του Δημαρχείου Αγίας Παρασκευής το συντομότερο δυνατόν.

Να αναρτηθεί κατάλληλη ενημερωτική πινακίδα στην είσοδο του Δημαρχείου Δήμου Αγίας Παρασκευής, η οποία να πληροφορεί τους πολίτες για τις υπάρχουσες ανά όροφο υπηρεσίες.

Στο Δήμο Κω να καταχωρείται ηλεκτρονικά, με ευθύνη του αρμόδιου προϊσταμένου, στο υπάρχον πληροφοριακό σύστημα η ημερομηνία διαβίβασης του σχετικού φακέλου για την έκδοση αδειών λειτουργίας ΚΥΕ και χρήσης μουσικών οργάνων στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Επίσης να ενημερωθεί το ανωτέρω σύστημα με καταχώρηση των μηνύσεων που έχουν υποβληθεί και τις ενέργειες της υπηρεσίας ανά περίπτωση (έγγραφο ειδοποίηση, επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, προσωρινή αφαίρεση αδείας, οριστική αφαίρεση αδείας).

δ. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης :

Δήμος Αγίας Παρασκευής

Στο Δήμο Αγίας Παρασκευής, οι άδειες λειτουργίας μουσικών οργάνων, οι μηνύσεις, οι αποφάσεις περί ανάκλησης / αφαίρεσης της άδειας και οποιοδήποτε άλλο σχετικό για κάθε Κ.Υ.Ε. να τοποθετούνται σε ενιαίο φάκελο, με ειδικούς υποφακέλους ώστε να παρουσιάζεται εύκολα η συνολική εικόνα κάθε Κ.Υ.Ε

Το Γραφείο Αδειών Καταστημάτων να ζητήσει από το Α.Τ. Αγ. Παρασκευής στοιχεία για τις άδειες Κ.Υ.Ε. που έχει εκδώσει στο παρελθόν, ώστε το Γραφείο να αποκτήσει πλήρες αρχείο για τα Κ.Υ.Ε. που λειτουργούν στην περιοχή του Δήμου. Επίσης το Γραφείο να συσχετίζει τις εκθέσεις που διαβιβάζει η Πολεοδομία και αναφέρονται σε θέματα σχετικά με τα Κ.Υ.Ε. Να ανατεθεί σε συνεργείο Δημοτικών υπαλλήλων, με εντολή Δημάρχου, η καταγραφή των λειτουργούντων σήμερα στο Δήμο Αγίας Παρασκευής Κ.Υ.Ε., ώστε η Υπηρεσία να σχηματίσει πλήρη εικόνα για αυτά.

Στις περιπτώσεις που έχει χορηγηθεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. ή/και λειτουργίας μουσικών οργάνων παρά την έλλειψη συγκεκριμένων δικαιολογητικών να αναζητηθούν αυτά από τους υπόχρεους καταστηματάρχες εντός συγκεκριμένης προθεσμίας και στην περίπτωση που δεν προσκομισθούν, να επιβληθούν οι προβλεπόμενες διοικητικές ποινές.

Επίσης, όταν από την οικοδομική άδεια και τα εγκεκριμένα σχέδια που τη συνοδεύουν, προκύπτει ευθέως ότι ο χώρος που θα λειτουργήσει το κατάστημα είναι χώρος κύριας χρήσης με προορισμό τη λειτουργία καταστήματος, να μη ζητείται από

την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία η σχετική βεβαίωση, αλλά αυτή να δίδεται, από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου σύμφωνα με τα οριζόμενα σε σχετική ΚΥΑ

Στις περιπτώσεις καταστημάτων τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιήσουν μέρος της πρασιάς της οικοδομής, στοιχείο το οποίο επίσης αναφέρεται τόσο στη αίτηση που καταθέτει ο ενδιαφερόμενος όσο και στη βεβαίωση που χορηγεί η Δ/νση Υγείας αλλά και στην τελική άδεια που χορηγείται, να διενεργείται αυτοψία για την διαπίστωση τυχόν αυθαίρετης κατασκευής στο χώρο της πρασιάς, ώστε με προληπτικό έλεγχο να αποτρέπονται αυθαίρετες κατασκευές που τείνουν να γίνουν καθεστώς, με όλα τα δυσάρεστα επακόλουθα.

Ο φάκελος που στέλνεται στη Δ/νση Υγείας να έχει μόνο τα απολύτως απαραίτητα ανά περίπτωση, δικαιολογητικά για τον υγειονομικό έλεγχο και να μην αναμένεται η υποβολή του συνόλου των λοιπών δικαιολογητικών.

Να φροντίζει ο Δήμος Αγίας Παρασκευής, για την έγκαιρη ενημέρωση των καταστηματάρχων σχετικά με την υποχρέωσή τους για ανανέωση της άδειας χρήσης μουσικών οργάνων κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης συνοδευόμενης με τα απαραίτητα δικαιολογητικά σε τακτή προθεσμία, π.χ.30 ημερών, πριν το τέλος του τρέχοντος έτους, έτσι ώστε τα καταστήματα να είναι εφοδιασμένα με την ανάλογη άδεια στην αρχή κάθε έτους.

Να ενημερώσει τους καταστηματάρχες για τη δυνατότητα που έχουν να ζητούν παράταση χρονικού ορίου λειτουργίας μουσικών οργάνων, προκειμένου να μην επιβαρύνονται με άσκοπες παραβάσεις που ενεργοποιούν την υποχρέωση του Δήμου για λήψη διοικητικών μέτρων.

Να επισπευθεί ο χρόνος λήψης απόφασης από το Δημοτικό Συμβούλιο για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ καθώς και άδεια χρήσης μουσικών οργάνων.

Να μην υποχρεώνεται ο ενδιαφερόμενος στην προσκόμιση βεβαίωσης από το Δήμο ταμειακής ενημερότητας για τη χορήγηση της άδειας μουσικών οργάνων αλλά με εσωτερική συνεννόηση – συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών του Δήμου να ενημερώνεται το γραφείο Κ.Υ.Ε.

Το Γραφείο Αδειών Καταστημάτων Δήμου Αγίας Παρασκευής:

α) θα πρέπει άμεσα να φροντίσει για τις δικές του ενέργειες, είτε προβαίνοντας στις σχετικές έγγραφες ειδοποιήσεις είτε εισηγούμενο αρμοδίως την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

β) οφείλει να αποστέλλει, σε κάθε περίπτωση μηνυόμενου Κ.Υ.Ε. σχετική έγγραφη πρόσκληση στον νόμιμο εκπρόσωπο ή στον υπεύθυνο επιχειρηματία, για διατύπωση απόψεων.

γ) οφείλει να ασκεί τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις αρμοδιότητές του αναφορικά με την εισήγηση και άμεση διεκπεραίωση των αποφάσεων σφραγίσεως των Κ.Υ.Ε. που λειτουργούν χωρίς άδεια ίδρυσης και λειτουργίας.

δ) να φροντίσει για τη τήρηση ενιαίου φακέλου Κ.Υ.Ε. συμπεριλαμβανόμενης και της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στην υπηρεσία της πλήρους και συστηματικής παρακολούθησης αυτών.

Το Τμήμα Δημοσίων Προσόδων (Δ/νση Οικονομικού) του Δήμου Αγίας Παρασκευής, να φροντίσει για την άμεση βεβαίωση των δημοτικών τελών από τη χρήση κοινοχρήστων χώρων που εκκρεμούν, των ετών 2002- 2003, και την σύνταξη των χρηματικών καταλόγων, με παράλληλη ενημέρωση των οφειλετών για την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων τους.

Να διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι από συνεργεία δημοτικών υπαλλήλων με τη συνδρομή της Τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου για τον έλεγχο των κατασκευών και την τήρηση της αριθ. οικ. 52716/20-11-2001 απόφασης Υπ. ΠΕΧΩΔΕ, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 19 ΓΟΚ σχετικά με «Κατασκευές και εγκαταστάσεις στους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού για τις οποίες δεν απαιτείται άδεια οικοδομής».

Να διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι από συνεργεία αρμοδίων δημοτικών υπαλλήλων για την χρήση των κοινόχρηστων χώρων ώστε όταν διαπιστώνεται αυθαίρετη χρήση ή επί πλέον χρήση κοινόχρηστου χώρου να ακολουθείται άμεσα η διαδικασία επιβολής κυρώσεων.

Να θεσμοθετηθεί στον Εσωτερικό Οργανισμό Λειτουργίας του Δήμου Αγίας Παρασκευής η ίδρυση και λειτουργία ενιαίας υπηρεσίας Αδειών Καταστημάτων, αδειών χρήσης μουσικών οργάνων και κατάληψης κοινοχρήστων χώρων .

Με μέριμνα της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης – Τομέας Ανατολικής Αθήνας – Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών να διενεργηθεί άμεσα έλεγχος των κατασκευών των προστεγασμάτων σε πρασιές των ήδη λειτουργούντων στο Δήμο Αγίας Παρασκευής Κ.Υ.Ε. όσον αφορά την τήρηση των διατάξεων άρθ.17 παραγρ. 7 ΓΟΚ.

Δήμος Κω

Να εξετασθεί η τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Κω και να προβλεφθεί θέση Γενικού Διευθυντή του Δήμου. Έως ότου ολοκληρωθεί η ανωτέρω διαδικασία να ανακληθεί από το Δήμαρχο η σχετική απόφαση του, με την οποία όρισε Γενικό Διευθυντή του Δήμου Κω.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου να εξετάσει τη δυνατότητα λειτουργίας Γραφείου Υγειονομικού Ελέγχου στο Δήμο Κω.

Να εφαρμοστεί η προβλεπόμενη διαδικασία ανάκλησης των αδειών καταλληλότητας που δόθηκαν στους ενδιαφερόμενους και οι οποίοι δεν έχουν καταθέσει πλήρη φάκελο.

Να ανατεθεί στη Δημοτική Αστυνομία Δήμου Κω με εντολή Δημάρχου η καταγραφή όλων των καταστημάτων υγειονομικού ελέγχου που λειτουργούν χωρίς άδεια και ακολούθως να τους επιβληθούν οι εκ του νόμου προβλεπόμενες κυρώσεις.

Οι θέσεις τοποθέτησης του ηχόμετρου, κατά τη διάρκεια των μετρήσεων, θα πρέπει να αποτυπώνονται στο σχέδιο κάτοψης του καταστήματος (εφόσον διατίθεται) ή σε σκαρίφημα που θα επισυνάπτεται και θα τηρείται στο αρχείο της υπηρεσίας. Τούτο διότι προκύπτουν αμφιβολίες ως προς την ορθή τοποθέτηση του μηχανήματος σε σχέση με την απόσταση από τα ηχεία.

Προκειμένου για την χορήγηση αδειών παράτασης μουσικής να λαμβάνονται υπόψη, από το Δ.Σ. του Δήμου Κω, τα προβλήματα ηχορύπανσης που έχουν δημιουργηθεί από συγκεκριμένα καταστήματα καθώς και οι λοιπές διαπιστωθείσες παραβάσεις.

Στο πλαίσιο αποτελεσματικής προστασίας της περιοχής ανάπλασης και στη ζώνη παραδοσιακών συνόλων να εξεταστεί η δυνατότητα λήψης σχετικής απόφασης από το Δ.Σ. του Δήμου Κω, έτσι ώστε να μην είναι δυνατή η παράταση του ωραρίου λειτουργίας μουσικών οργάνων για τα καταστήματα που λειτουργούν στην περιοχή αυτή.

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Κω να χορηγεί άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων, μόνο μετά την υποβολή σχετικής αίτησης από τους ενδιαφερόμενους και μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων διαδικασιών όπως ισχύει σήμερα από την κείμενη νομοθεσία (ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τα εγκριθέντα τ.μ. και τα αναλογούντα δημοτικά τέλη και καταβολή των οφειλομένων από τους υπόχρεους).

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται αυθαίρετη χρήση κοινόχρηστου χώρου με τραπεζοκαθίσματα να ακολουθεί άμεσα η επιβολή προστίμων.

Ο Δήμος Κω προκειμένου να χορηγήσει άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στη ζώνη που έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την σχετική Υ.Α., να ζητά από τον ενδιαφερόμενο να προσκομίζει πέραν των άλλων δικαιολογητικών και άδεια της ΚΒ Έφορείας Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων.

Ο Δήμος Κω να μεριμνήσει ώστε σε όλα τα καταστήματα που κάνουν χρήση του κοινόχρηστου χώρου που έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με σχετική Υ.Α., χωρίς την απαιτούμενη άδεια από την ΚΒ Έφορεία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων, να επιβληθούν οι από το νόμο προβλεπόμενες κυρώσεις.

Το Γραφείο Εσόδων του Δήμου Κω να μεριμνήσει για την άμεση είσπραξη των ληξιπροθέσμων αναλογούντων τελών από την εκμίσθωση τμήματος παραλίας σε ιδιώτες .

Η Δημοτική Αστυνομία να πραγματοποιεί συχνούς ελέγχους προκειμένου να εντοπίζονται περιπτώσεις αυθαίρετης χρήσης του Αιγιαλού – Παραλίας και να επιβάλλονται οι από το νόμο προβλεπόμενες κυρώσεις.

Ο Δήμος Κω να φροντίσει για την άμεση απομάκρυνση της κινητής ρυμουλκούμενης καντίνας που εντοπίστηκε κατά την περίοδο του ελέγχου και των πλησίων αυτής αναπτυχθέντων τραπεζοκαθισμάτων και ψυγείων.

Το Γραφείο Αδειών Καταστημάτων, θα πρέπει άμεσα να φροντίσει για τις δικές του ενέργειες όσον αφορά στο σύνολο των Κ.Υ.Ε. για τα οποία έχουν επιβληθεί μηνύσεις, εισηγούμενο αρμοδίως την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

Ο Δήμαρχος Κω να μεριμνήσει άμεσα για την εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπουν την προσωρινή αφαίρεση/ανάκληση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. , για τα οποία βεβαιώνονται τρεις παραβάσεις εντός έτους λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι η παράλειψη της υποχρέωσης αυτής συνεπάγεται την ποινική

ευθύνη των αρμοδίων οργάνων του Δήμου. Επίσης ο Δήμαρχος Κω θα πρέπει να επιληφθεί άμεσα όλων των εκκρεμών περιπτώσεων Κ.Υ.Ε. και συγκεκριμένα αυτών για τα οποία έχουν βεβαιωθεί οι εν λόγω παραβάσεις και να επιβάλλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, θα πρέπει να αποφασίζει για τις περιπτώσεις οριστικής αφαίρεσης/ανάκλησης αδειών Κ.Υ.Ε. τα οποία έχουν τροποποιήσει τους όρους ίδρυσης και λειτουργίας τους ή κατά των οποίων υφίστανται τρεις αποφάσεις προσωρινής αφαίρεσης/ανάκλησης άδειας. Επιπλέον, όσον αφορά τις εκκρεμείς περιπτώσεις των ΚΥΕ, για τα οποία έχουν διαπιστωθεί οι εν λόγω παραβάσεις το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να λάβει άμεσα αποφάσεις για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων. Επίσης το Δ.Σ. θα πρέπει να μεριμνήσει για την επίτευξη του χρόνου λήψης απόφασης για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ καθώς και χρήσης μουσικών οργάνων.

Ο Δήμαρχος Κω να μεριμνήσει για τη συγκρότηση συνεργείων που θα πραγματοποιούν τακτικούς ελέγχους στα λειτουργούντα ΚΥΕ, ώστε να εξασφαλισθεί η πιστή τήρηση της νομιμότητας.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου (Δ/ση Ανάπτυξης-Τμήμα Εμπορίου) στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, θα πρέπει να επιλαμβάνεται άμεσα των σχετικών καταγγελιών και να ασκεί τον προβλεπόμενο έλεγχο νομιμότητας .

4.1.4. Νομιμότητα ενεργειών – αναζήτηση ευθυνών

Βάσει των διαπιστώσεων της επιθεώρησης στο Δήμο Κω προτάθηκε:

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες σχετικά με τις διαπιστωθείσες παραλείψεις και παρατυπίες τόσο από το Δήμαρχο όσο και από το Δημοτικό Συμβούλιο Κω. Συγκεκριμένα:

α) Για τη μη άμεση επιβολή του μέτρου της προσωρινής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας και σφράγισης Κ.Υ.Ε. (10-60 ημέρες) όπως προβλέπεται.

β) Για τη μη εφαρμογή των διατάξεων σύμφωνα οι οποίες ορίζουν τη διαδικασία οριστικής αφαίρεσης αδειάς και σφράγισης Κ.Υ.Ε.

γ) Για τη μη εφαρμογή των διατάξεων σύμφωνα με τις οποίες ορίζεται η επιβολή τέλους σε βάρος αυτών που χρησιμοποιούν διαρκώς ή προσκαίρως πεζοδρόμια, πλατείες και εν γένει κοινόχρηστους χώρους για την τοποθέτηση τραπέζοκαθισμάτων.

δ) Για τη χορήγηση άδειας χρήσης μουσικής και παράτασης ωραρίου λειτουργίας, σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τα οποία έχει βεβαιωθεί μεγάλος αριθμός παραβάσεων τροποποίησης των όρων λειτουργίας και άλλες παραβάσεις.

ε) Για την απόφαση του Δημάρχου Κω να αναθέσει καθήκοντα Γενικού Δ/ντή του Δήμου, σε συγκεκριμένο υπάλληλο παρά το γεγονός ότι δεν προβλέπεται τέτοια θέση από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Κω.

Ο Νομάρχης Δωδεκανήσου να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες σχετικά με τις διαπιστωθείσες παραλείψεις και παρατυπίες από την Δ/νση Κοινωνικών Υπηρεσιών, Τμήμα Υγείας, Γραφείο Υγειονομικού Ελέγχου. Συγκεκριμένα :

α) Για την έγκριση σχετικών Αποφάσεων του Δ.Σ. περί παράτασης του ωραρίου λειτουργίας της μουσικής, με όρους, σε καταστήματα που λειτουργούν στην περιοχή ανάπλασης και στη ζώνη προστασίας παραδοσιακών συνόλων με άδεια ζαχαροπλαστείου, σνακ-μπαρ, αναψυκτηρίου κτλ, για τα οποία έχει βεβαιωθεί μεγάλος αριθμός παραβάσεων τροποποίησης των όρων λειτουργίας και άλλων παραβάσεων.

β) Για τη μη χορήγηση στο κλιμάκιο Επιθεώρησης-Ελέγχου αιτηθέντων στοιχείων.

4.1.5. Ανταπόκριση Υπηρεσιών

Το ΣΕΕΔΔ ενημερώθηκε από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου για τον ορισμό του Νομιάτρου- Προϊσταμένου της Δ/νσης Υγείας – Πρόνοιας ως υπευθύνου για την πορεία υλοποίησης των προτάσεων των Επιθεωρητών του κλιμακίου.

Με το άρθρο 16 παρ. 5 Ν. 3254/2004 (ΦΕΚ 137 Α') «Ρύθμιση θεμάτων των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων 2004 και άλλες διατάξεις», προβλέφθηκε, σε υλοποίηση πρόατης του ΣΕΕΔΔ, η δυνατότητα τμηματικής καταβολής του τέλους χρήσης πεζοδρομίων, πλατειών και λοιπών κοινόχρηστων χώρων από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

4.2. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΤΗ Ν.Α. ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η Επιθεώρηση που διενήργησε το ΣΕΕΔΔ στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δυτικής Αττικής (Δ/νση Ορυκτού Πλούτου και Βιομηχανίας, Δ/νση Κτηνιατρικής και Αλιείας, Δ/νση Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής).

4.2.1. Υπηρεσίες και Αντικείμενο Επιθεώρησης

Το αντικείμενο Επιθεώρησης –Ελέγχου στη Ν.Α. Δυτικής Αττικής ήταν:

- ❑ Η διαδικασία χορήγησης των πάσης φύσεως αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται για την ίδρυση και λειτουργία των εγκαταστάσεων που εδρεύουν στη Ν.Α. Δυτικής Αττικής και παράγουν ή διαχειρίζονται ζωικά υποπροϊόντα (όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό 1774/2002/ΕΚ) και ιδίως των σφαγείων και των εγκαταστάσεων τεμαχισμού κρέατος.
- ❑ Ο ασκούμενος έλεγχος από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας και των όρων των αδειών και εγκρίσεων των ανωτέρω εγκαταστάσεων.

4.2.2. Διαπιστώσεις

Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, στη Δυτική Αττική την τελευταία εξαετία μόνο μία νέα εγκατάσταση ιδρύθηκε, η επιθεώρηση επικεντρώθηκε στις διαδικασίες χορήγησης αδειών λειτουργίας και όχι ιδρύσεως.

α. Κανονιστικό Πλαίσιο :

Το κανονιστικό πλαίσιο που καθορίζει τις προβλεπόμενες διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου λειτουργίας των εγκαταστάσεων περιλαμβάνει εθνικές και κοινοτικές διατάξεις, χωρίς να εξασφαλίζεται η άμεση εναρμόνισή τους καθώς και διατάξεις που έχουν καταρτιστεί από τέσσερα Υπουργεία (Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Ανάπτυξης), χωρίς να εξασφαλίζεται η συνεργασία τους με μόνιμες οργανωτικές δομές διυπουργικού χαρακτήρα. Επίσης, το νομικό πλαίσιο χρησιμοποιεί πληθώρα τεχνικών όρων, χωρίς να εξασφαλίζεται η αντιστοιχία τους μεταξύ των διαφόρων διατάξεων (εθνικών, κοινοτικών και κτηνιατρικών, περιβαλλοντικών, βιομηχανικών, υγειονομικών), τροποποιείται με μεγάλη συχνότητα, χωρίς να προβλέπονται διαδικασίες κωδικοποίησής του και τέλος δεν καθορίζει σε όλες τις περιπτώσεις τυποποιημένα έγγραφα ή τυποποιημένες διαδικασίες.

Αποτέλεσμα αυτών είναι η καθιέρωση πολύπλοκων διαδικασιών έγκρισης και ελέγχου των εγκαταστάσεων και ως εκ τούτου η δυσχερής εφαρμογή της νομοθεσίας και η μη αποτελεσματική παρακολούθηση των εγκαταστάσεων.

Ως προς τη διαδικασία ελέγχου εγκαταστάσεων, το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο απαιτεί για την εφαρμογή του τη συμμετοχή πολλών υπηρεσιών (χωρίς να προβλέπει το συντονισμό τους), καθώς και επαρκές επιστημονικό προσωπικό το οποίο δεν είναι διαθέσιμο στις ελεγχόμενες υπηρεσίες. Αποτέλεσμα αυτών είναι η διάχυση της ευθύνης μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών και η δυσχέρεια του ελέγχου όλων των δραστηριοτήτων των εγκαταστάσεων.

Οι προβλεπόμενες διαδικασίες έγκρισης των εγκαταστάσεων προϋποθέτουν τη συμμετοχή και συνεργασία μεγάλου αριθμού υπηρεσιών και οργάνων, συχνά ανεξάρτητων μεταξύ τους, για τη χορήγηση πλήθους αδειών και εγκρίσεων, χωρίς να συγκροτείται ένα ενιαίο σύστημα αδειοδότησης, το οποίο να καθορίζει σαφώς :

α. Το σύνολο των απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων των εγκαταστάσεων βάσει των δραστηριοτήτων τους (π.χ. ποιες εγκαταστάσεις απαιτείται να διαθέτουν άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας εργαστηρίου υγειονομικού ενδιαφέροντος, ποιες απαιτείται να διαθέτουν άδεια διάθεσης στερεών ή επικίνδυνων αποβλήτων κ.λπ.)

β. Τη σειρά χορήγησης των προβλεπόμενων αδειών και την τελικώς αδειοδοτούσα αρχή (π.χ. προτεραιότητα χορήγησης αδειών λειτουργίας από τη Δ/νση Βιομηχανίας ή από τη Δ/νση Κτηνιατρικής)

γ. Την επισπεύδουσα αρχή για τη χορήγησή ή την ανανέωση των αδειών αυτών (π.χ. την επισπεύδουσα αρχή για την ανανέωση των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων μετά τη λήξη ισχύος τους)

β. Ανθρώπινο Δυναμικό :

Όλες οι ελεγχθείσες υπηρεσίες παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις επιστημονικού προσωπικού(κτηνίατροι, μηχανικοί, επόπτες υγείας κλπ) και υλικοτεχνικής υποδομής (μεταφορικά μέσα, επιστημονικός εξοπλισμός, ηλεκτρονική τεχνολογία κλπ) με αποτέλεσμα η άσκηση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία αρμοδιοτήτων τους να

καθίσταται δυσχερής, δεδομένου του μεγάλου πλήθους παντοειδών εγκαταστάσεων που οι υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες να ελέγχουν.

γ. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης :

Η Δ/νση Κτηνιατρικής και Αλιείας της Ν.Α.Δ.Α. δεν είχε προβεί σε τροποποίηση των αδειών των εγκαταστάσεων εκείνων που ο φορέας της βιομηχανικής άδειας λειτουργίας τους είχε μεταβληθεί, διότι δεν γνώριζε τη μεταβολή αυτή εφόσον δεν υπάρχει υποχρέωση αλληλοενημέρωσης των υπηρεσιών της Νομαρχίας.

Η Δ/νση Κτηνιατρικής και Αλιείας της Ν.Α.Δ.Α. :

α) είχε προβεί στη χορήγηση αδειών λειτουργίας εργαστηρίων τεμαχισμού κρέατος και παρασκευής προϊόντων κρέατος, επικαλούμενη το άρ. 19 του Π.Δ. 204/96, το οποίο επιτρέπει σε καταστήματα λιανικής πώλησης ή σε χώρους δίπλα σε αυτά να ασκούν ορισμένες αλλά όχι όλες από αυτές τις δραστηριότητες, για αποκλειστικά λιανική πώληση των προϊόντων τους.

β) δεν είχε ενημερώσει το μητρώο των εγκαταστάσεων που τηρεί, με όλα τα στοιχεία που τις αφορούν.

γ) δεν διαθέτει στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η διενέργεια δειγματοληπτικών εργαστηριακών ελέγχων των τελικών προϊόντων των εργαστηρίων τεμαχισμού και επεξεργασίας κρέατος και των καταστημάτων παραγωγής προϊόντων κρέατος.

δ) δεν έχει τη δυνατότητα ελέγχου της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων οι οποίες δεν διαθέτουν βιομηχανική άδεια λειτουργίας και ως εκ τούτου και εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.

Ως προς τη διαδικασία χορήγησης αδειών θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Δ/νση Βιομηχανίας & Ορυκτού Πλούτου της Ν.Α.Δ.Α. δεν ήταν πλήρως ενήμερη για τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν στην περιοχή αρμοδιότητάς της, επειδή δεν υπάρχει υποχρέωση των άλλων υπηρεσιών της Νομαρχίας για ενημέρωσή της, με αποτέλεσμα ορισμένες εγκαταστάσεις να λειτουργούν χωρίς να διαθέτουν βιομηχανική άδεια λειτουργίας ή διαθέτοντας άδεια λειτουργίας με διαφορετικό φορέα από τον πραγματικό.

Η Δ/νση Βιομηχανίας & Ορυκτού Πλούτου της Ν.Α.Δ.Α. προέβη σε αυτοψίες των εγκαταστάσεων για τη λειτουργία των οποίων ενημερώθηκε κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης από το ΣΕΕΔΔ και κάλεσε τους ενδιαφερομένους εντός ορισμένης προθεσμίας να συμμορφωθούν με τη νομοθεσία (δηλ. να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας), ενημερώνοντάς τους παράλληλα ότι αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή θα προβεί στις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Η Δ/νση Υγείας & Δημόσιας Υγιεινής της Ν.Α.Δ.Α.

α) δεν ήταν πλήρως ενήμερη για τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν στην περιοχή αρμοδιότητάς της και οφείλουν να διαθέτουν άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων, επειδή δεν υπάρχει υποχρέωση των άλλων υπηρεσιών της Νομαρχίας για ενημέρωσή της, με αποτέλεσμα ορισμένες βιοτεχνίες ή βιομηχανίες να λειτουργούν χωρίς να διαθέτουν τη σχετική άδεια.

β) δεν είχε προβεί σε υγειονομικό έλεγχο των εγκαταστάσεων που δεν διέθεταν άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων, εφόσον αγνοούσε τη λειτουργία τους, με εξαίρεση μία εγκατάσταση στην οποία διενήργησε αυτογία αφότου ενημερώθηκε για τη λειτουργία της κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης από το ΣΕΕΔΔ

γ) δεν είχε προβεί σε έλεγχο της ποιότητας των υγρών αποβλήτων των εγκαταστάσεων που τους είχε χορηγήσει οριστική άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων.

4.2.3. Προτάσεις

α. Κανονιστικό Πλαίσιο :

Στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε :

Να καταγραφεί, να κωδικοποιηθεί και να εναρμονιστεί με το κοινοτικό δίκαιο η ισχύουσα εθνική κτηνιατρική νομοθεσία που αφορά στην έγκριση των εγκαταστάσεων παραγωγής προϊόντων κρέατος (σφαγείων, τεμαχιστηρίων, εργαστηρίων κ.λπ.)

Να τροποποιηθεί το Π.Δ. 204/1996, ώστε να καθοριστεί ότι στη γνωμοδοτική επιτροπή για τη χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας θα συμμετέχει και υπάλληλος της Δ/σης Υγιεινής της οικείας Ν.Α., οπότε, σύμφωνα με την Υ.Δ. Α1β/8577/1983, οι εγκαταστάσεις αυτές θα απαλλάσσονται από την υποχρέωση απόκτησης και των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Στη Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για :

α) Την παροχή οδηγιών προς όλες τις αρμόδιες για την εφαρμογή της Κ.Υ.Α. 69728/824/96 και της Κ.Υ.Α. 19396/1546/97, σχετικά με την υποχρέωσή τους να καθορίσουν περιοχές διάθεσης των στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων, προκειμένου να καταστεί εφικτή η χορήγηση των προβλεπομένων αδειών διάθεσης και διαχείρισης στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων στα σφαγεία και στα εργαστήρια τεμαχισμού κρέατος, ιδίως στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από τις εγκρίσεις των περιβαλλοντικών όρων τους.

β) Την ενημέρωση των υπηρεσιών που χορηγούν εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων για το σύνολο της νομοθεσίας που καθορίζει τις προϋποθέσεις διαχείρισης των ζωικών υποπροϊόντων καθώς και για τις δυνατότητες επεξεργασίας των ζωικών υποπροϊόντων από τις υφιστάμενες μεταποιητικές μονάδες.

β. Ανθρώπινο Δυναμικό :

Στο Νομόρχη Δυτικής Αττικής προτάθηκε να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς του προκειμένου οι υπηρεσίες της Ν.Α. Δυτικής Αττικής να στελεχωθούν με επιστημονικό προσωπικό και ιδίως των κλάδων ΠΕ Κτηνιάτρων και ΠΕ Μηχανικών, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την εύρυθμη λειτουργία των ελεγχόμενων υπηρεσιών, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

γ. Υλικοτεχνική Υποδομή :

Στο Νομόρχη Δυτικής Αττικής προτάθηκε να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς του προκειμένου οι ελεγχόμενες υπηρεσίες να αποκτήσουν την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, όπως μεταφορικά μέσα και φορητούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Στη Δ/ση Κτηνιατρικής και Αλιείας της Ν.Α.Δ.Α. προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την ηλεκτρονική καταγραφή, ενημέρωση και κοινοποίηση στη Δ/ση Κ.Δ.Υ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του μητρώου των εγκαταστάσεων παραγωγής προϊόντων κρέατος της Δυτικής Αττικής, το οποίο θα περιλαμβάνει το σύνολο των στοιχείων που τις αφορούν (επωνυμία, θέση, δραστηριότητες, κωδικούς, δυναμικότητα, αριθμούς των πάσης φύσεως αδειών και εγκρίσεων τους).

δ. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης :

Στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προτάθηκε (αφού συνεργαστεί με τις υπηρεσίες των συναρμόδιων Υπουργείων) να προβεί στην κατάρτιση και κοινοποίηση προς όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, ενός ενιαίου συστήματος αδειοδότησης των εγκαταστάσεων, το οποίο θα καθορίζει σαφώς :

α) Τις κατηγορίες των εγκαταστάσεων, με βάση τις δραστηριότητές τους, τη δυναμικότητά τους και τη θέση

β) Τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες κάθε κατηγορίας εγκαταστάσεων καθώς και τις προϋποθέσεις για την ταυτόχρονη άσκηση πολλαπλών δραστηριοτήτων σε μια εγκατάσταση.

γ) Τον κωδικό αριθμό κτηνιατρικής έγκρισης που αντιστοιχεί σε κάθε δραστηριότητα.

δ) Όλες τις απαιτούμενες άδειες κάθε κατηγορίας εγκαταστάσεων, τις αρμόδιες για τη χορήγησή τους, την ανανέωσή τους ή την τροποποίησή τους υπηρεσίες καθώς και τις υπηρεσίες στις οποίες θα είναι υποχρεωμένες να κοινοποιούν τις άδειες αυτές, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αλληλοενημέρωση των υπηρεσιών και να αποφευχθεί το ενδεχόμενο λειτουργίας μιας εγκατάστασης χωρίς να διαθέτει το σύνολο των αδειών και εγκρίσεων που απαιτείται.

ε) Τη σειρά χορήγησης των απαιτούμενων αδειών κάθε κατηγορίας εγκαταστάσεων καθώς και την τελικώς αδειοδοτούσα αρχή που θα τηρεί πλήρη φάκελο κάθε εγκατάστασης και θα έχει την ευθύνη για την ορθή λειτουργία της.

στ) Την υποχρέωση όλων των υπηρεσιών που χορηγούν άδειες ή εγκρίσεις να ενημερώνουν τις συναρμόδιες υπηρεσίες για κάθε χορήγηση νέας άδειας ή τροποποίηση υφισταμένης, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση ενιαίου μητρώου εγκαταστάσεων από όλες τις υπηρεσίες.

Να καθοριστεί ενιαίος τύπος των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας για κάθε κατηγορία εγκαταστάσεων παραγωγής προϊόντων κρέατος που να περιγράφει με σαφήνεια όλες τις επιτρεπόμενες δραστηριότητές τους, τον κωδικό αριθμό κτηνιατρικής έγκρισης και τη δυναμικότητα κάθε δραστηριότητάς τους.

Στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προτάθηκε (αφού συνεργαστεί με τη Δ/ση Ελέγχου Επιχειρήσεων του Ε.Φ.Ε.Τ.) η κατάρτιση ενιαίου συστήματος ελέγχου των εγκαταστάσεων (έντυπα επιθεώρησης, προγραμματισμός δράσεων, αξιολόγηση της αποδοτικότητάς του κ.λπ.) με σκοπό την ενιαία και αποτελεσματική παρακολούθηση των επιχειρήσεων.

Στη Διεύθυνση Ε.Α.Ρ.Θ. του ΥΠΕΧΩΔΕ προτάθηκε ο σχεδιασμός τυποποιημένων εντύπων που θα χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες κατά τις επιθεωρήσεις που διενεργούν σε εγκαταστάσεις για τον έλεγχο της τήρησης των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων τους.

Στο Νομόρχη Δυτικής Αττικής προτάθηκε να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς του προκειμένου να καθοριστούν χώροι διάθεσης των στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων των εγκαταστάσεων της Δυτικής Αττικής.

Ως προς τη διαδικασία έγκρισης εγκαταστάσεων στη Δ/ση Κτηνιατρικής και Αλιείας της Ν.Α.Δ.Α. προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, για :

α. Την αλλαγή του δικαιούχου (φορέα) των αδειών λειτουργίας που έχει η ως άνω υπηρεσία χορηγήσει, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αυτός έχει αλλάξει με αποφάσεις άλλων υπηρεσιών, αφού ενημερωθεί σχετικά από αυτές.

β. Την ενημέρωση της Δ/σης Βιομηχανίας της οικείας Ν.Α. σχετικά με τις δραστηριότητες των εγκαταστάσεων οι οποίες δεν διαθέτουν βιομηχανική άδεια λειτουργίας, ώστε η δεύτερη να προβεί στις δέουσες ενέργειες.

γ. Οι αποφάσεις του Νομόρχη να χορηγούνται κατόπιν γραπτών εισηγήσεων προς αυτόν, οι οποίες θα πρωτοκολλούνται και θα τηρούνται εντός των φακέλων των εγκαταστάσεων.

δ. Την κατάρτιση πίνακα ο οποίος θα περιλαμβάνει όλες τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν βάσει του άρ. 19 του Π.Δ. 204/96, καθώς και τις επιτρεπόμενες σε αυτές δραστηριότητες.

ε. Την τήρηση και ενημέρωση μητρώου των εγκεκριμένων μεταφορέων ζωικών αποβλήτων.

Στη Δ/ση Βιομηχανίας και Ορυκτού Πλούτου της Ν.Α.Δ.Α. προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες αρμοδιότητάς της για :

α. Την ενημέρωσή της από την οικεία Δ/ση Κτηνιατρικής για τις εγκαταστάσεις εκείνες που λειτουργούν χωρίς βιομηχανική άδεια και στη συνέχεια για την χορήγηση των προβλεπόμενων αδειών ή απαλλακτικών βεβαιώσεων.

β. Την τροποποίηση των βιομηχανικών αδειών των εγκαταστάσεων των οποίων οι άδειες ή εγκρίσεις από άλλες υπηρεσίες έχουν τροποποιηθεί, αφού ενημερωθεί από τις υπηρεσίες αυτές για τις πραγματοποιούμενες μεταβολές.

γ. Την παρακολούθηση της λήξης ισχύος των αδειών που έχει χορηγήσει, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπρόθεσμη ανανέωσή τους και να αποτρέπεται το φαινόμενο λειτουργίας βιομηχανιών ή βιοτεχνιών χωρίς εν ισχύ άδεια.

Η Δ/νση Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής της Ν.Α.Δ.Α., αφού ενημερωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της οικείας Ν.Α. σχετικά με τις επιχειρήσεις που οφείλουν να διαθέτουν άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων να προβεί άμεσα στις αναγκαίες ενέργειες αρμοδιότητάς της για :

- α. Την ανανέωση των προσωρινών αδειών διάθεσης υγρών αποβλήτων που έχουν λήξει.
- β. Την τροποποίηση των οριστικών αδειών διάθεσης που έχει επέλθει μεταβολή των στοιχείων των αντίστοιχων εγκαταστάσεων.
- γ. Τη χορήγηση αδειών διάθεσης υγρών αποβλήτων σε εγκαταστάσεις που οφείλουν να εφοδιαστούν με αυτές.

Η Δ/νση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α.Δ.Α. να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες αρμοδιότητάς της για :

- α. Την τροποποίηση της άδειας διάθεσης υγρών αποβλήτων εγκατάστασης σύμφωνα με τους νέους σχετικούς όρους της εν ισχύ έγκρισης περιβαλλοντικών όρων της εγκατάστασης.
- β. Την τροποποίηση των αδειών ή εγκρίσεων που έχει χορηγήσει σε εγκαταστάσεις των οποίων οι άδειες λειτουργίας έχουν τροποποιηθεί ως προς τον φορέα τους ή ως προς άλλα στοιχεία, αφού ενημερωθεί για τις μεταβολές αυτές από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- γ. Την παρακολούθηση της λήξης ισχύος των αδειών ή εγκρίσεων που έχει χορηγήσει, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπρόθεσμη ανανέωσή τους.

Στη Δ/νση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, για την τήρηση, διαρκή ενημέρωση και κοινοποίηση στην Ε.Ε. του μητρώου των σφαγείων, εργαστηρίων τεμαχισμού κρέατος, παραγωγής προϊόντων κρέατος κ.λπ. εγκαταστάσεων σε μορφή ηλεκτρονικού φύλλου (EXCEL), το οποίο θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που αφορούν τις εγκαταστάσεις αυτές (επωνυμία, θέση, δραστηριότητες, κωδικούς, δυναμικότητα, αριθμούς των πάσης φύσεως αδειών και εγκρίσεων τους), αφού ενημερωθεί σχετικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Ν.Α., αλλά και από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο λειτουργίας εγκαταστάσεων τις οποίες αγνοούν οι αρμόδιες υπηρεσίες.

Στη Δ/νση Κτηνιατρικής και Αλιείας της Ν.Α.Δ.Α. προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, για :

- α. Την εντατικοποίηση των αυτοψιών και των δειγματοληπτικών εργαστηριακών ελέγχων των τελικών προϊόντων όλων των εγκαταστάσεων παραγωγής προϊόντων κρέατος, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική παρακολούθησή τους και η ορθή λειτουργία τους χωρίς κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.
- β. Τη συμπλήρωση όλων των προβλεπομένων στοιχείων των βιβλίων των αστυκτηνιατρικών επιθεωρήσεων κατά τη διενέργειά τους.

γ. Την έγγραφη κοινοποίηση των παρατηρήσεων των επιθεωρήσεων στους ενδιαφερομένους, ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των προβλεπόμενων από την κτηνιατρική νομοθεσία διαδικασιών στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνονται παραβάσεις.

Στη Δ/ση Βιομηχανίας και Ορυκτού Πλούτου της Ν.Α.Δ.Α. αφού ενημερωθεί σχετικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες της οικείας Ν.Α. για τις εγκαταστάσεις που διαθέτουν μηχανολογικό εξοπλισμό και ασκούν μεταποιητικές δραστηριότητες, προτάθηκε να προβεί σε αυτοψίες των εγκαταστάσεων.

Στη Δ/ση Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής της Ν.Α.Δ.Α., αφού ενημερωθεί σχετικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες της οικείας Ν.Α. για τις εγκαταστάσεις που οφείλουν να διαθέτουν άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων, προτάθηκε να προβεί άμεσα στη διενέργεια αυτοψιών και δειγματοληπτικών εργαστηριακών εξετάσεων των υγρών αποβλήτων τους.

Στη Δ/ση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α.Δ.Α. προτάθηκε να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες αρμοδιότητάς της για :

α. Την τήρηση των προϋποθέσεων διάθεσης των στερεών αποβλήτων των εγκαταστάσεων, όπως προβλέπονται από τη νομοθεσία και τις εγκρίσεις των περιβαλλοντικών όρων τους.

β. Τον έλεγχο τήρησης των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων.

4.2.4. Ανταπόκριση Υπηρεσιών

Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Δ/ση Ε.Α.Ρ.Θ., Τμήμα Βιομηχανιών, ενημέρωσε το ΣΕΕΔΔ ότι έχει κοινοποιήσει Εγκύκλιο του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος προς τις υπηρεσίες της χώρας που εκδίδουν Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, για την εφαρμογή του Κανονισμού 1774/2002/ ΕΚ. Στην εγκύκλιο αυτή υπάρχει συνημμένο έντυπο ελέγχου. Το έντυπο αυτό έχει ήδη παραληφθεί από τις ως άνω υπηρεσίες με την εντολή να το χρησιμοποιούν στις περιπτώσεις ελέγχου.

Η ίδια υπηρεσία προέβη σε αποστολή Εγκυκλίου με οδηγίες για την ενεργοποίηση των κλιμακίων Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος, για τις περιπτώσεις ελέγχου διαχείρισης και διάθεσης ζωικών υποπροϊόντων που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Επίσης το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Γεν. Δ/ση Περιβάλλοντος, Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, ενημέρωσε το ΣΕΕΔΔ ότι αναφορικά με τα επικίνδυνα απόβλητα η σχετική ΚΥΑ « Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων» βρίσκεται σε στάδιο αναμόρφωσης. Η νέα νομοθετική ρύθμιση αναμένεται να είναι έτοιμη σύντομα και θα περιλαμβάνει επίσης τον εθνικό σχεδιασμό καθώς και τις τεχνικές προδιαγραφές διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων. Στον εθνικό σχεδιασμό διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων θα περιληφθούν και τα υποπροϊόντα σφαγείων.

Η Δ/ση Βιομηχανίας και Ορυκτού Πλούτου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δυτικής Αττικής ενημέρωσε το ΣΕΕΔΔ σχετικά με τις ενέργειές της για

συγκεκριμένα σφαγεία και εγκαταστάσεις επεξεργασίας κρέατος στην περιοχή αρμοδιότητας της και επεσήμανε ότι οι διαδικασίες ελέγχου και αδειοδότησης ή μη αυτών είναι σε εξέλιξη.

Επίσης η ίδια Δ/ση ενημέρωσε το ΣΕΕΔΔ για την παρακολούθηση των φακέλων των δραστηριοτήτων των παραπάνω μονάδων και για την ενημέρωση τους από την εν λόγω Δ/ση σχετικά με την λήξη ισχύος των αδειών τους, έτσι ώστε να προβαίνουν έγκαιρα στην ανανέωση τους και να αποφεύγεται το φαινόμενο λειτουργίας δραστηριοτήτων χωρίς άδεια. Επίσης η ίδια υπηρεσία έχει ήδη προβεί σε συνεννόηση με τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δυτικής Αττικής, έτσι ώστε σε περίπτωση τροποποιήσεων των διάφορων εγκρίσεων τους να ενημερώνεται η εν λόγω υπηρεσία προκειμένου να μεριμνήσει για την τροποποίηση των αντίστοιχων αδειών λειτουργίας.

4.3. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΤΗ Ν.Α. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

4.3.1. Υπηρεσίες και Αντικείμενο Επιθεώρησης

Η Επιθεώρηση- Έλεγχος στη Ν.Α. Ανατολικής Αττικής (Δ/ση Ορυκτού Πλούτου και Βιομηχανίας) είχε ως αντικείμενο τον έλεγχο νομιμότητας των ενεργειών των υπηρεσιών όσον αφορά τη λειτουργία συγκεκριμένης μονάδας κοπής σιδήρου.

4.3.2. Διαπιστώσεις

Με έγγραφο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ζητήθηκε από το ΣΕΕΔΔ η λεπτομερής εξέταση της υπόθεσης, που αφορά στις ενέργειες των αρμοδίων υπηρεσιών σχετικά με λειτουργία συγκεκριμένης μονάδας κοπής σιδήρου μπετόν που δραστηριοποιείται στην περιοχή της Αναβύσσου Αττικής και έχει καταγγελλθεί ως παράνομη από Εξωραϊστικό, Εκπολιτιστικό και Επιμορφωτικό Σύλλογο της περιοχής.

Ειδικότερα, ο Εξωραϊστικός, Εκπολιτιστικός και Επιμορφωτικός Σύλλογος και ορισμένοι κάτοικοι της περιοχής, με καταγγελία, αναφέρουν ότι το εν λόγω εργαστήριο κοπής σιδήρου μπετόν λειτουργεί παράνομα, προκαλώντας παράλληλα αφόρητη όχληση λόγω εκκωφαντικών θορύβων που προκαλούνται από την κοπή και την φορτοεκφόρτωση του σιδήρου μπετόν.

Μέσω της καταγγελίας αυτής, τίθενται ερωτήματα χωροθέτησης του εργαστηρίου, καθώς αναφέρεται πως ενώ η ίδρυσή του έλαβε χώρα με απόφαση του έτους 1980 του αναπληρωτή Νομάρχη Ανατολικής Αττικής στην περιοχή Αναβύσσου Αττικής, από τον πατέρα του ενός από τους δυο μετέπειτα εταίρους, με αντικείμενο την κοπή σιδήρου μπετόν για οικοδομές, συνολικής κινητήριας δύναμης 6 HP (κοπτικό σιδήρου), η οικοδομική άδεια του εργαστηρίου στο όνομα συζύγου του ενός εκ των δυο εταίρων, εκδόθηκε το έτος 1987 και το οίκημα αποπερατώθηκε το έτος 1988, οπότε, ενδεχομένως η μονάδα λειτουργούσε σε διαφορετικό χώρο από αυτόν για τον οποίο είχε αδειοδοτηθεί.

Ως προς τη νομιμότητα των ενεργειών της Δ/σης Ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας της Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής :

Η αδειοδότηση που έλαβε χώρα το 1989 για το συγκεκριμένο εργαστήριο στηριζόμενη στην άδεια σκοπιμότητας του 1980 του πατέρα του ενός εκ των δυο εταίρων, ήταν παράτυπη.

Η απόφαση του Νομάρχη Αττικής του έτους 1980 για χορήγηση άδειας σκοπιμότητας ίδρυσης εργαστηρίου κοπής σιδήρου μπετόν για οικοδομές, όριζε πως η ίδια η υπηρεσία θα εγκρίνει και την ακριβή θέση της εγκαταστάσεως του εργοστασίου που θα ιδρυθεί. Η μη τήρηση του όρου αυτού εντός δύο ετών, αλλά και κατά τη νομιμοποίηση του 1989 επέφερε σύγχυση ως προς την ακριβή θέση λειτουργίας της μονάδας με αποτέλεσμα η Διοίκηση να οδηγηθεί σε αντιφατικές ενέργειες κατά την έκδοση πράξεων που αφορούσαν την τύχη της μονάδας και την εξέταση των καταγγελιών – προσφυγών κλπ. που προέβησαν οι ενδιαφερόμενοι.

Η απόφαση του έτους 2002 του Νομάρχη Αν. Αττικής για διακοπή λειτουργίας του εργαστηρίου καθυστέρησε να υλοποιηθεί για χρονικό διάστημα περίπου (14) δεκατεσσάρων μηνών.

Η Δ/ση Ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας της Ν.Α.Α.Α. ενημερώθηκε για την απορριπτική απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Σ.τ.Ε. με έγγραφο του Αστ. Τμήματος Αναβύσσου και με έγγραφο του Τμήματος Τοπ. Αυτοδ. Β' Βαθμού της Περιφέρειας Αττικής και εξέδωσε έγγραφο για σφράγιση της μονάδας την 28-1-2004.

Η σφράγιση όπως προκύπτει από έγγραφο της Δ/σης Ορυκτού Πλούτου και Βιομηχανίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής θα πραγματοποιείτο την 13-12-04.

Το έγγραφο που εξεδόθη την 11/2/2004 της Δ/σης Ορυκτού Πλούτου και Βιομηχανίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής, που ανέστειλε την εκτέλεση σφράγισης των εγκαταστάσεων της εταιρίας μέχρι να εκδικαστεί η προσφυγή των ενδιαφερόμενων από το Σ.τ.Ε ή μέχρι την ημερομηνία μετεγκατάστασης της μονάδας σε άλλη θέση, εφόσον αυτή πραγματοποιηθεί νωρίτερα από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Σ.τ.Ε. , δεν έπρεπε να έχει εκδοθεί, γιατί οι προσφυγές κατά της απόφασης του 2002 του Νομάρχη Αν. Αττικής για διακοπή λειτουργίας του εργαστηρίου κρίθηκαν απορριπτέες από την Περιφέρεια και από την Επιτροπή Αναστολών του Σ.τ.Ε., και επομένως η απόφαση για διακοπή λειτουργίας δεν μπορούσε να ανασταλεί, αλλά να εφαρμοστεί άμεσα, ανεξάρτητα από την αίτηση των δυο εταίρων προς τη Δ/ση Ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας της Ν.Α.Α.Α. για χορήγηση άδειας μετεγκατάστασης.

Ως προς τη νομιμότητα των ενεργειών της Δ/σης Αυτοδιοίκησης & Αποκέντρωσης της Περιφέρειας Αττικής :

Η Περιφέρεια Αττικής άσκησε τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αφού με έγγραφά της συνεχώς προέτρεπε τη Δ/ση Ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας, να εφαρμόσει τις αποφάσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

Από το κλιμάκιο Ελέγχου προτάθηκε να διωχθούν πειθαρχικά οι υπάλληλοι της Δ/σης Ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας της Ν.Α.Α.Α., (ο Δ/ντής, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Α' Τεχνικών Αδειών & Ελέγχων και ο Εισηγητής), για παράβαση καθήκοντος από αμέλεια, καθώς και ατελή ή μη έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων τους επειδή δεν εφάρμοσαν την απόφαση του 2002 του Νομάρχη Αν. Αττικής για διακοπή λειτουργίας της εν λόγω μονάδας, μετά την κοινοποίηση της απόρριψης της αίτησης αναστολής εκτέλεσης διακοπής λειτουργίας από το Σ.τ.Ε. και εισηγήθηκαν εκ νέου, την από 5-2-2004 αναστολή σφράγισης της μονάδας.

4.4. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΤΗ Ν.Α. ΠΙΕΡΙΑΣ

4.4.1. Υπηρεσίες και Αντικείμενο Επιθεώρησης

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Πιερίας με αντικείμενο:

- Τις διαδικασίες έκδοσης αδειών λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων και ειδών μονοπωλίου σε ιδιώτες.
- Την νομιμότητα των σχετικών διοικητικών πράξεων.

4.4.2. Διαπιστώσεις

α. Κανονιστικό πλαίσιο :

Ως προς το κανονιστικό πλαίσιο διαπιστώθηκε εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων του Ν. 1044/71 από το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. όσον αφορά την αρμοδιότητα χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και αδειών πώλησης τσιγάρων.

β. Ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνική υποδομή :

Το Τμήμα που ασκεί την αρμοδιότητα της έκδοσης αδειών πώλησης τσιγάρων, στελεχώνεται από έναν μόνο υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Διοικητικού (ο εν λόγω υπάλληλος είναι και προϊστάμενος) ο οποίος είναι επιφορτισμένος με περισσότερα του ενός αντικείμενα του ιδίου τμήματος, λόγω της γενικότερης έλλειψης προσωπικού που υπάρχει, με αποτέλεσμα να γίνεται δυσχερής η λειτουργία του Τμήματος του οποίου οι απαιτήσεις είναι αυξημένες και κυρίως με ιδιάζουσα βαρύτητα. Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι η έλλειψη τυποποιημένων ενημερωτικών εντύπων, η μη λειτουργική κατάσταση του αρχείου της υπηρεσίας και των ατομικών δικαιολογητικών κάθε δικαιούχου, η αδυναμία παρακολούθησης της εξέλιξης κάθε περίπτωσης και αξιολόγησης των πληροφοριών που αντλούνται από τις ετήσιες δηλώσεις του άρθρου 14 του νόμου 1044/71 και την αλληλογραφία με τους Δήμους.

γ. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης :

Οι υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πιερίας στην ενότητα των υπηρεσιών της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών, έχουν καλή λειτουργική διάταξη σε σχέση με τις αρμοδιότητες τους, ενώ σύμφωνα με τον Νέο Οργανισμό λειτουργίας καλύπτονται πλήρως όλα τα αντικείμενα της υπηρεσίας.

Ως προς την διαδικασία έκδοσης νέων αδειών πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων :

Από την Νομαρχία Κατερίνης εκδόθηκαν παράνομα άδειες λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων και ειδών μονοπωλίου, σε αρκετά Δημοτικά Διαμερίσματα του Νομού, πέραν του προβλεπόμενου από το Νόμο αριθμού.

Κατεγράφησαν περιπτώσεις χορήγησης αδειών λιανικής πώλησης σιγαρέτων σε καταστήματα που πωλούν γαλακτοκομικά προϊόντα, είδη διατροφής, ψιλικά, είδη ζαχαροπλαστικής, και τυποποιημένα είδη, κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας.

Εκ των υστέρων ανακλήθηκαν πολλές άδειες χωρίς όμως να ανακληθούν πρώτα όσες χορηγήθηκαν ως υπεράριθμες. Από τις ενενήντα μία άδειες συνολικά που ανακλήθηκαν στο Δημοτικό Διαμέρισμα της Κατερίνης, μόνο οι έξι από αυτές που είχαν εκδοθεί μέσα στην τελευταία τριετία (συγκεκριμένα από το έτος 2000 έως τις 31-8-2003 είχαν εκδοθεί 54 άδειες στο Δήμο Κατερίνης) έχουν ανακληθεί (επειδή οι δικαιούχοι δεν υπέβαλαν υπεύθυνη δήλωση περί μη μεταβολής των προϋποθέσεων βάσει των οποίων τους χορηγήθηκε η άδεια), ενώ οι υπόλοιπες αν και υπεράριθμες δεν ανακλήθηκαν.

Από την διαδικασία που τηρείται από την υπηρεσία προκύπτει ότι δεν ζητείται η εισήγηση του αρμοδίου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, που προβλέπεται από το άρθρο 18 του Νόμου 1044/71, ούτε και η εισήγηση της τοπικής Ένωσης Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου.

Κατά την υποβολή της αίτησης από τον δικαιούχο δεν ζητούνται από την υπηρεσία ουσιώδη δικαιολογητικά τα οποία να πιστοποιούν την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του σχετικού νόμου και χωρίς τις οποίες δεν είναι δυνατή η χορήγηση άδειας λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων. Δικαιολογητικά που δεν ζητά η υπηρεσία, είναι το φωτοαντίγραφο της άδειας λειτουργίας του καταστήματος καθώς επίσης και η εκπλήρωση της προϋπόθεσης που θέτει το άρθρο 10 του νόμου 1044/71 και η οποία αφορά τον χρόνο μόνιμης κατοικίας του αιτούντος.

Από τον έλεγχο που έγινε προέκυψε ότι η κείμενη νομοθεσία η οποία αφορά την υποχρέωση από τους κατόχους αδειών, να υποβάλλουν κάθε χρόνο υπεύθυνη δήλωση, δεν εφαρμόζεται για χρονικό διάστημα πολλών ετών με ευθύνη των κατόχων αδειών πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων.

Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες των Δήμων και της Νομαρχίας, δεν μερίμνησαν, παρά μόνο στο διάστημα 2002-2003, για την εφαρμογή της παραπάνω διάταξης.

Συνέπεια της παράλειψης των υπηρεσιών της Νομαρχίας, να ζητήσουν την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων του νόμου τόσο από όλους τους κατόχους αδειών όσο και από τους αρμόδιους Δήμους είναι να υπάρχουν σε λειτουργία άδειες οι οποίες θα έπρεπε ενδεχομένως να είχαν ανασταλεί.

Ως προς την διαδικασία προσφυγών κατά των αποφάσεων έκδοσης αδειών πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων :

Οι τρεις προσφυγές που κατατέθηκαν ήταν εκπρόθεσμες. Παρά ταύτα έγιναν δεκτές από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, εξετάσθηκαν στην ουσία τους και έτσι ακυρώθηκαν οι χορηγηθείσες άδειες που είχε εκδώσει παράτυπα ο Νομάρχης Κατερίνης.

4.4.3. Προτάσεις

α. Ανθρώπινο Δυναμικό :

Κρίνεται απαραίτητη η ενίσχυση του Τμήματος με ένα ακόμη άτομο για την εύρυθμη λειτουργία του.

β. Υλικοτεχνική Υποδομή :

Κρίνεται απαραίτητη η τήρηση μηχανογραφικών καταστάσεων για όλες τις άδειες πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων, από τις οποίες να προκύπτει άμεσα:

- εάν ο φάκελος βρίσκεται στο αρχείο της υπηρεσίας ή διακινείται σε άλλη Αρχή και πού.
- οποιοδήποτε στοιχείο που θα κριθεί σκόπιμο από την Υπηρεσία και που να αφορά την εύρυθμη λειτουργία της.

γ. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης :

Οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Νομαρχίας θα πρέπει, πριν από την παραχώρηση άδειας πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων, να ερευνούν, μέσω των αστυνομικών τμημάτων της περιοχής για την οποία γίνεται η σχετική αίτηση, τα εξής:

α) Τα προϊόντα που πωλεί το κατάστημα.

β) Εάν συντρέχουν οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις στο πρόσωπο του αιτούντος για την παραχώρηση της ανωτέρω άδειας.

Όσον αφορά τις διαδικασίες ελέγχου από την Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας, σε σχέση με τα καταστήματα πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων προτάθηκε η διενέργεια ελέγχων ανά τακτά χρονικά διαστήματα, οι οποίοι θα διακρίνονται:

- Σε έλεγχο για την εξακρίβωση του αριθμού των καταστημάτων πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων.
- Σε έλεγχο, στο κατά πόσο ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους οι δικαιούχοι σε ό,τι αφορά τα δικαιώματά τους, (υποχρέωση υποβολής κατ' έτος υπεύθυνων δηλώσεων για το αμετάβλητο των προϋποθέσεων παραχώρησης αδειάς κ.λ.π.).
- Σε έλεγχο που να αφορά τα είδη πώλησης και, εάν παραβιάζονται υγειονομικές διατάξεις, σε συνεργασία με τις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες.
- Σε έλεγχο που να αφορά τις προϋποθέσεις για την παραχώρηση της άδειας (διαμονή στον τόπο παραχώρησης για μια πενταετία κ.λ.π.), όπως επίσης και

εάν πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας καταστημάτων πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων.

Σε κάθε απόφαση του Νομάρχη που αφορά την έκδοση άδειας λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων, κρίνεται απαραίτητο να εμπεριέχονται τα εξής στοιχεία :

- Στο σκεπτικό της απόφασης να αναφέρεται εάν το οικείο αστυνομικό τμήμα προέβη στην απαιτούμενη αυτοψία.
- Στο σχέδιο της κάθε απόφασης να υπάρχουν οι υπογραφές και τα ονοματεπώνυμα του προϊσταμένου του αρμόδιου τμήματος και του Διευθυντού της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών.

Σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα να πραγματοποιηθεί, το συντομότερο δυνατό, απογραφή όλων των λειτουργούντων καταστημάτων που πωλούν καπνοβιομηχανικά προϊόντα. Η εν λόγω διαδικασία να γίνει με μέριμνα των Δήμων σε συνεργασία με τα αστυνομικά τμήματα της περιοχής τους.

4.4.4. Νομιμότητα Ενεργειών – Αναζήτηση Ευθυνών

Προτάθηκε η διαβίβαση της έκθεσης στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την διερεύνηση και διαπίστωση τυχόν ποινικών ευθυνών για:

Την έκδοση υπεράριθμων αδειών πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων από τον Νομάρχη, παρά τη σχετική εισήγηση των αρμοδίων οργάνων κατά παράβαση του άρθρου 10 παρ. 6 του Νόμου 1044/71.

Επίσης προτάθηκε η διαβίβαση της έκθεσης στον Γενικό Γραμματέα Κεντρικής Μακεδονίας για να διερευνηθεί (σύμφωνα με το άρθρο 72 του Π.Δ. 30/96), εάν ο Νομάρχης Πιερίας υπέπεσε στα πειθαρχικά αδικήματα που προβλέπονται στην παρ. 2 του ως άνω άρθρου, επειδή εξέδωσε υπεράριθμες άδειες πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων παρά τις αρνητικές εισηγήσεις της αρμόδιας υπηρεσίας.

5. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αποστολή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η δημιουργία του θεσμικού περιβάλλοντος και των υποδομών για την εκδήλωση σύγχρονης, αναπτυξιακής δράσης στον Αγροτικό Τομέα, αλλά και η προστασία του καταναλωτή με τη διασφάλιση προσφοράς ποιοτικών προϊόντων ασφαλών για την υγεία του.

Οι οικονομικές εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια των Κοινοτικών Προγραμμάτων Στήριξης, στοχεύουν σε παραγωγή κυρίως αναπτυξιακών αποτελεσμάτων για τον διαρθρωτικό, τεχνολογικό και θεσμικό εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα, τη βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος και την ανάπτυξη της υπαίθρου. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε., FEOGA) αποτελεί το Γεωργικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι πιστώσεις του οποίου είναι μέρος του κοινοτικού προϋπολογισμού και καταβάλλει στα κράτη-μέλη τις αγροτικές επιδοτήσεις.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται στη διενέργεια ελέγχου των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Αυτό συνεπάγεται τη συγκρότηση ενός αξιόπιστου συστήματος διαχείρισης των επιδοτήσεων αυτών. Η αξιοπιστία του συστήματος αυτού προϋποθέτει άσκηση ελεγκτικού-διαχειριστικού ελέγχου στους επιδοτούμενους με τρόπο σύγχρονο και αποτελεσματικό. Οι έλεγχοι διενεργούνται προκειμένου να εξακριβωθούν εάν οι δράσεις που συγχρηματοδοτούνται έχουν διεξαχθεί σωστά, να επισημαίνονται οι παρατυπίες και να αναζητούνται τα κεφάλαια που κατεβλήθησαν αχρεωστήτως.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν στις παρακάτω υπηρεσίες:

1. Διεύθυνση Ελέγχου Δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. Διεύθυνση Γεωργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας
3. Διεύθυνση Γεωργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σερρών

Τα αντικείμενα αυτών των επιθεωρήσεων ήταν αντίστοιχα :

1. Η εξέταση αναφοράς υπαλλήλων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία αμφισβητήθηκε η νομιμότητα διοικητικής δράσης της Διεύθυνσης Ελέγχου Δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.)
2. Οι διαδικασίες οικονομικής ενίσχυσης (επιδότησης) παραγωγών αγροτικών προϊόντων του νομού Αρκαδίας, από το έτος 2002 μέχρι τον Αύγουστο του 2004.
3. Οι διαδικασίες επιδότησης τοματοπαραγωγών και σιτοπαραγωγών του Ν. Σερρών για τα έτη 2000, 2001, 2002 και η νομιμότητα των σχετικών διοικητικών πράξεων

5.1. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

5.1.1. Ανθρώπινο Δυναμικό

Η στελέχωση της Ν.Α. Αρκαδίας είναι ανεπαρκής, δεδομένου ότι ο Οργανισμός Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας της προβλέπει 53 θέσεις Γεωπόνων και 5 θέσεις Τεχνολόγων Γεωπονίας και σήμερα υπηρετούν στη Διεύθυνση 27 Γεωπόνοι και 4 Τεχνολόγοι Γεωπονίας.

5.1.2. Υλικοτεχνική Υποδομή

Το κτίριο στο οποίο στεγάζεται η Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας, είναι ανεπαρκές κυρίως ως προς τους χώρους φύλαξης του αρχείου της υπηρεσίας, το οποίο είναι διάσπαρτο στα γραφεία και ένα μεγάλο μέρος αυτού, εκτεθειμένο στους διαδρόμους με ανεξέλεγκτη πρόσβαση.

Η Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας δεν διαθέτει επαρκή αριθμό αυτοκινήτων για τις μετακινήσεις των υπαλλήλων, που διενεργούν επιτόπιους ελέγχους για τα διάφορα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης των παραγωγών.

5.1.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

α. Διεύθυνση Ε.Γ.Τ.Π.Ε. :

Η προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ε.Γ.Τ.Π.Ε. δε μερίμνησε για την ορθή τήρηση των όρων της σύμβασης από την ανάδοχο Κοινοπραξία αφού:

α) αν και με έγγραφό της προς την ανάδοχο Κοινοπραξία την ενημέρωνε για διαπιστωθείσες πλημμέλειες και παρατυπίες στις υποβληθείσες εκθέσεις ελέγχου στον τομέα βάμβακος (επιφανειακός-υποτυπώδης έλεγχος, ανακολουθίες, λάθη, ελεγκτικής αξίας, μη εκτέλεση ελεγκτικών διαδικασιών σύμφωνα με το ελεγκτικό πρόγραμμα), δε μερίμνησε για την παράλληλη ενημέρωση της Διεύθυνσης Οικονομικού ώστε να της δοθεί η δυνατότητα να προβεί στις προβλεπόμενες νόμιμες ενέργειες. Αντίθετα, με το εν λόγω έγγραφο της Διευθύντριας ακυρώθηκε ο σχετικός προγραμματισμός που είχε γίνει σύμφωνα με τη σύμβαση και απαλλάχθηκε η ανάδοχος Κοινοπραξία από το ελεγκτικό έργο στον τομέα των εκκοκκιστικών επιχειρήσεων. Οι εν λόγω έλεγχοι, όπως σημειώνεται στο σχετικό έγγραφο, θα διεκπεραιωνόταν από υπαλλήλους της Διεύθυνσης Ε.Γ.Τ.Π.Ε. «λόγω της σημαντικότητας του τομέα και της ιδιαίτερης προσοχής και εμπειρίας που απαιτείται για την πραγματοποίηση αποτελεσματικού ελέγχου στον τομέα αυτό...». Παρά τα ανωτέρω, η συγκεκριμένη Κοινοπραξία υπέγραψε κατά τα έτη 2002 και 2003 τρεις (3) συμβάσεις με τον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), προκειμένου να προβεί σε εξειδικευμένους ελέγχους στον τομέα βάμβακος.

β) Με το ανωτέρω έγγραφο διαπιστώνεται επίσης, πλημμελής εκτέλεση του ελεγκτικού έργου και στον Τομέα Εφοδιασμού Νήσων Αιγαίου, αφού αυτό δεν ανταποκρίνονταν στις ανάγκες και στους στόχους του συγκεκριμένου κανονισμού ΕΟΚ 4045/89 και στους στόχους του ελέγχου που αναφέρονταν στην τεχνική προσφορά των εταιρειών που είχε ενσωματωθεί στη σύμβαση.

γ) Η Διευθύντρια Ε.Γ.Τ.Π.Ε. κήρυξε μεν έκπτωτη την ανάδοχο Κοινοπραξία κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 της σύμβασης, χωρίς όμως να έχει τη σχετική αρμοδιότητα η οποία ανήκε στην Οικονομική Διεύθυνση, τάσσοντας στην ανάδοχο Κοινοπραξία προθεσμία δέκα ημερών για να γνωρίσει στην υπηρεσία εάν δύναται να ολοκληρώσει τους συγκεκριμένους ελέγχους, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, χωρίς να ενημερώσει σχετικά την αρμόδια Οικονομική Διεύθυνση.

δ) Αν και στη συνέχεια, όπως προκύπτει από τα σχετικά έγγραφα της Διευθύντριας προς την ανάδοχο Κοινοπραξία, η εταιρία συνέχιζε να μην ανταποκρίνεται στις συμβατικές της υποχρεώσεις (με αποτέλεσμα να απορριφθούν τέσσερις εκθέσεις ελέγχου) δεν ενημέρωσε και πάλι την αρμόδια Οικονομική Διεύθυνση.

ε) Η ίδια Διευθύντρια ενέκρινε τη μεταφορά του ελέγχου 14 επιχειρήσεων από την πρώτη ελεγκτική περίοδο στη δεύτερη, κατά παράβαση του σχετικού όρου της σύμβασης.

στ) Η Διευθύντρια Ε.Γ.Τ.Π.Ε. όταν διαπίστωσε ότι το έγγραφο που είχε αποδέκτη την Οικονομική Διεύθυνση και αφορούσε στην ως άνω μεταφορά του χρόνου διενέργειας των ελέγχων των 14 επιχειρήσεων, δεν είχε διεκπεραιωθεί εμπρόθεσμα, δε μερίμνησε για την αποστολή του κανονικά με νεότερο έγγραφο στο οποίο θα αναφερόταν ότι εκ παραδρομής δεν εστάλη, αλλά σε συνεννόηση με το Γραφείο Γραμματειακής Εξυπηρέτησης, διαβίβασε το ανωτέρω έγγραφο χρησιμοποιώντας αριθμό πρωτοκόλλου ο οποίος είχε ήδη χρησιμοποιηθεί σε άλλο έγγραφο.

ζ) Έγιναν αλλοιώσεις και κρατήσεις αριθμών του εσωτερικού πρωτοκόλλου της Διεύθυνσης Ε.Γ.Τ.Π.Ε. με εντολή της Διευθύντριας, προκειμένου να υποβληθούν εμπρόθεσμα οι εκθέσεις ελέγχου της αναδόχου Κοινοπραξίας.

η) Η Διεύθυνση Ελέγχου Δαπανών Ε.Γ.Τ.Π.Ε. δεν προέβη στις δέουσες ενέργειες ώστε να εξασφαλισθούν οι προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση του ελέγχου, βάσει του Κανονισμού ΕΟΚ 4045/89, από την ανάδοχο Κοινοπραξία στην εταιρεία «ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΑΛΜΥΡΟΥ Α.Ε.» η οποία είχε λάβει ιδιαίτερα μεγάλο ποσό της επιδότησης.

Οι πέντε συνεδριάσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή Ποιοτικής και Ποσοτικής Παραλαβής του προκηρυχθέντος έργου είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 3 και 4 ν. 2690/99 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας», μη νόμιμες επειδή, στις μεν τρεις δεν κλήθηκε νόμιμα ένα τακτικό μέλος στις δε λοιπές για τις οποίες αυτό είχε κώλυμα συμμετοχής, αντικαταστάθηκε από το πρώτο αναπληρωματικό μέλος, δηλαδή την Διευθύντρια Ε.Γ.Τ.Π.Ε. και όχι από το δεύτερο αναπληρωματικό μέλος, σύμφωνα με την προβλεφθείσα αντιστοιχία στην απόφαση συγκρότησης.

Η Διευθύντρια Ε.Γ.Τ.Π.Ε. με προφορική εντολή, ανέθεσε σε έναν ελεγκτή της υπηρεσίας τον έλεγχο της αποθεματοποίησης οίνου οινοποιητικής εταιρίας, χωρίς τη σύμπραξη και δεύτερου ελεγκτή, κατά παράβαση της ακολουθούμενης από τη Δ/νση δεοντολογίας για την εξασφάλιση της διαφάνειας του ελέγχου.

β. Δ/νση Γεωργίας Ν. Α. Αρκαδίας

Δεν έχει εφαρμοστεί το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο στη Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας.

Διαπιστώθηκε ότι το προβλεπόμενο από τις κοινοτικές διατάξεις δείγμα των δηλώσεων καλλιέργειας των ελαιοπαραγωγών, που ελέγχεται επιτοπίως από τη Διεύθυνση Γεωργίας, δεν είναι πάντα αντιπροσωπευτικό, επειδή προέρχεται από το σύνολο των δηλώσεων καλλιέργειας, που έχουν υποβληθεί στις Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.) και όχι από τις υποβαλλόμενες κατ' έτος αιτήσεις οικονομικής ενίσχυσης των ελαιοπαραγωγών, καθιστώντας το έργο της Διεύθυνσης δυσχερές και χρονοβόρο.

Το έργο των ελεγκτών της Διεύθυνσης καθίσταται δυσχερέστερο από το γεγονός ότι ελέγχονται επιτοπίως όλα τα αγροτεμάχια, που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις καλλιέργειας (κατά μέσον όρο άνω των πέντε), ευρισκόμενα συχνά σε διαφορετική τοποθεσία και σε μεγάλη απόσταση το ένα από το άλλο, ενώ θα μπορούσε να ελέγχεται ένα ποσοστό αυτών.

Οι παραγωγοί, που είναι δικαιούχοι οικονομικής ενίσχυσης ταυτόχρονα για περισσότερα του ενός αγροτικά προϊόντα (π.χ. λάδι, σιτηρά, εξισωτική αποζημίωση κ.λπ.) υποβάλλουν ξεχωριστή αίτηση και δικαιολογητικά για κάθε πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης, τα οποία σε πολλές περιπτώσεις είναι κοινά, γεγονός που δημιουργεί ταλαιπωρία στους δικαιούχους και γραφειοκρατία στην υπηρεσία.

Για την οικονομική ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου, στη Διεύθυνση Γεωργίας τηρούνται μόνο αντίγραφα των δηλώσεων καλλιέργειας και των πρακτικών επιτόπιου ελέγχου, ενώ όλα τα άλλα δικαιολογητικά, μαζί με την αίτηση οικονομικής ενίσχυσης, τηρούνται στις Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα από τον κανονισμό της Ε.Ε.

Οι φάκελοι στους οποίους τηρούνται οι αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των παραγωγών για τα διάφορα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης, δεν περιλαμβάνουν και τις αιτήσεις, για τις οποίες οι παραγωγοί έχουν υποβάλλει ενστάσεις, και οι οποίες τηρούνται σε ξεχωριστούς φακέλους, με αποτέλεσμα το αρχείο της υπηρεσίας να μην προσφέρει πλήρη εικόνα για κάθε φάκελο.

Δεν έχει γίνει εκκαθάριση του αρχείου της Υπηρεσίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, με αποτέλεσμα να μην είναι εύχρηστο και λειτουργικό και να καταλαμβάνει σημαντικό χώρο.

Αν και λειτουργεί πρόγραμμα μηχανογραφικής άμεσης σύνδεσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των Ν.Α, η Δ/νση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας δεν έχει προβεί στην προμήθεια ενός αναβαθμισμένου λογισμικού προγράμματος, που θα παρέχει τη δυνατότητα επεξεργασίας και ελέγχου των στοιχείων σε όλους τους υπαλλήλους που ασχολούνται με τα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης των παραγωγών αγροτικών προϊόντων.

1. Οικονομική ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου :

Οι διοικητικοί έλεγχοι των δηλώσεων καλλιέργειας και των αιτήσεων οικονομικής ενίσχυσης των παραγωγών, διεξάγονται κανονικά από την Διεύθυνση Γεωργίας (δειγματοληπτικά βάσει ποσοστού επί του συνόλου των δηλώσεων και των αιτήσεων) αλλά με καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διαδικασία ολοκλήρωσης του προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης των ελαιοπαραγωγών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην διαδικασία καταβολής των οικονομικών ενισχύσεων στους παραγωγούς ελαιολάδου, εμπλέκονται πολλοί φορείς (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Διεύθυνση Γεωργίας, Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.), Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (Ε.Ο.Π.), Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.). Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ενδεχόμενη καθυστέρηση ενός φορέα, να συμπαρασύρει σε καθυστέρηση και τους επόμενους εμπλεκόμενους φορείς, με συνέπεια να μη καταβάλλονται εγκαίρως οι επιδοτήσεις στους παραγωγούς.

Τα πρακτικά επιτόπιου ελέγχου των ελαιοπαραγωγών συντάσσονται σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις (αναλυτικά τα στοιχεία των αγροκτημάτων, ο αριθμός των ελαιόδένδρων που δηλώθηκαν και αυτά που βρέθηκαν, και τα πρόσωπα που παρίστατο κατά τον έλεγχο). Η Διεύθυνση Γεωργίας προβαίνει στην επιβολή κυρώσεων στους ελαιοπαραγωγούς οι οποίοι δηλώνουν επιπλέον ελαιόδενδρα από αυτά που προκύπτουν κατά τον επιτόπιο έλεγχο.

Το ελαιοκομικό μητρώο, όπως έχει καταρτιστεί από την εταιρία η οποία το συντάσσει, δεν αποτυπώνει την πραγματική εικόνα των ελαιοκτημάτων στο Ν. Αρκαδίας. Αυτό γιατί ενώ μέχρι την εφαρμογή του ελαιοκομικού μητρώου οι δηλώσεις καλλιέργειας στο Ν. Αρκαδίας ήταν περίπου 17.000. Η ανωτέρω εταιρία απέστειλε στη Διεύθυνση Γεωργίας συνολικά 36.032 δηλώσεις καλλιέργειας.

2. Οικονομική ενίσχυση στην παραγωγή αροτραίων καλλιεργειών :

Αν και διαπιστώθηκαν διορθώσεις, κατά το διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων, από τους ελεγκτές της Διεύθυνσης Γεωργίας επί του σώματος των αιτήσεων - δηλώσεων καλλιέργειας των παραγωγών, κατά παράβαση των όσων αναφέρει ο κανονισμός της Ε.Ε. , δεν επιβλήθηκαν κυρώσεις στους παραγωγούς.

Κατά παράβαση του κανονισμού της Ε.Ε. και των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δε διενεργείται από τη Διεύθυνση Γεωργίας ο προβλεπόμενος έλεγχος του φορέα μηχανογράφησης, δηλαδή των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών και βεβαίως δεν συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Σε συνδυασμό δε με τη διαπίστωση για τις χειρόγραφες διορθώσεις στο σώμα των αιτήσεων-δηλώσεων καλλιέργειας δημιουργείται το εύλογο ερώτημα του πότε γίνονται οι διορθώσεις και από ποιόν, αφού η μη διενέργεια του προβλεπόμενου ελέγχου του φορέα μηχανογράφησης, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για παρέμβαση και διόρθωση εκ των υστέρων, των εισερχομένων στη βάση δεδομένων του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (Ο.Σ.Δ.Ε.), στοιχείων.

Τα πρακτικά των επιτόπιων ελέγχων συντάσσονται, όπως ορίζουν οι κοινοτικές διατάξεις, δηλαδή αναφέρουν αναλυτικά το σύνολο των αγροτεμαχίων της αίτησης, τα

αγροτεμάχια που ελέγχθηκαν, τη μέθοδο μέτρησης, την έκταση που βρέθηκε, τα πρόσωπα που παρίστατο στη μέτρηση κ.λ.π.

Κατά παράβαση των προβλεπόμενων στις διατάξεις του κανονισμού 3887/1992 και αντίθετα με τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι επιτόπιοι έλεγχοι δεν ολοκληρώνονται μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες, αλλά πολύ αργότερα. Μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις έχουν ήδη επανασπαρθεί οι αγροί, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η διαπίστωση του είδους καλλιέργειας και της σωστής καλλιεργητικής φροντίδας, παρά μόνο η ύπαρξη της δηλωθείσας έκτασης. Η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στη μη έγκαιρη εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Συστήματος.

Τηρείται η προβλεπόμενη από τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου διαδικασία δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, ώστε οι παραγωγοί να έχουν την δυνατότητα εγκαίρως να ενημερωθούν για ενδεχόμενη επιβολή κυρώσεων και μείωση των χορηγουμένων ενισχύσεων.

Η επιτροπή ενστάσεων της Διεύθυνσης Γεωργίας δε λειτουργεί όπως ορίζουν οι διατάξεις του Ν. 2690/99, καθόσον δεν συντάσσει πρακτικά, ούτε εκδίδει αιτιολογημένες αποφάσεις, αλλά τα αποτελέσματα του ελέγχου μετά την ένσταση, καταγράφονται στο ίδιο το έντυπο της αίτησης - δήλωσης, όπου υπογράφουν και τα μέλη της επιτροπής.

γ. Δ/ση Γεωργίας Ν.Α. Σερρών

1. Διαδικασία επιδότησης τοματοπαραγωγών :

Η αναγνώριση των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.) Σερρών και Βισαλτίας ως οργανώσεων παραγωγών βιομηχανικής τομάτας, δεν πληροί τις προϋποθέσεις του Κοινοτικού Κανονισμού 2200/1996 (άρθρο 11) καθώς οι Ε.Α.Σ. είναι δευτεροβάθμια συνεταιριστικά όργανα, στα οποία εκπροσωπούνται οι παραγωγοί όλων των γεωργικών προϊόντων σε μία περιοχή και όχι μόνο της συγκεκριμένης κατηγορίας προϊόντος. Επιπλέον, από το καταστατικό των συγκεκριμένων Ε.Α.Σ. γίνεται σαφές ότι δεν εξασφαλίζεται με οιονδήποτε τρόπο η αυτονομία και ο έλεγχος της οργάνωσης παραγωγών, καθώς τα αποφασιστικά όργανα των οργανώσεων παραγωγών βιομηχανικής τομάτας είναι το Δ.Σ. και η Γ.Σ. της Ε.Α.Σ., τα οποία μπορεί να αποτελούνται από παραγωγούς άλλων γεωργικών προϊόντων και όχι της βιομηχανικής τομάτας. Σύμφωνα δε με το άρθρο 12 παρ. 1 εδάφ. β' του Καν. (ΕΚ) 2200/1996, τα κράτη μέλη ελέγχουν τακτικά την τήρηση, εκ μέρους των οργανώσεων παραγωγών, των προϋποθέσεων αναγνώρισης, επιβάλλουν κυρώσεις στις οργανώσεις αυτές σε περιπτώσεις μη τήρησης και αποφασίζουν, εφόσον είναι αναγκαίο, την ανάκληση της αναγνώρισής τους. Επιπλέον και σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3 του ίδιου κανονισμού, εάν η οργάνωση παραγωγών δεν ανταποκρίνεται για οποιαδήποτε αιτία και σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή στους όρους που προβλέπονται στην παρ.2 του άρθρου 11, η αναγνώρισή της ανακαλείται.

Το έτος 2000 δεν διενεργήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι στις καλλιέργειες τομάτας στο νομό Σερρών, κατά παράβαση των Κοινοτικών Κανονισμών και της, με αριθμ. 351665/20-4-2000 Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ορισμένοι παραγωγοί που δεν υπέβαλαν δήλωση καλλιέργειας, εμφανίζονται ότι παρέδωσαν τομάτα στα εργοστάσια του νομού (στις τοπικές βιομηχανίες μεταποίησης). Επίσης κάποιοι παραγωγοί δήλωσαν ότι θα καλλιεργήσουν μικρότερη έκταση με τομάτα από αυτήν που εμφανίζεται στις καρτέλες παράδοσης τομάτας στα εργοστάσια του νομού. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι δεν διενεργήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι στις καλλιεργηθείσες εκτάσεις και το ότι κατά τους ελέγχους στις βιομηχανίες, διαπιστώθηκε από μέλη της Επιτροπής Ελέγχου Μεταποίησης κατά την καταμέτρηση των αποθεμάτων, η ύπαρξη κενών βαρελιών τα οποία υποδείχθηκαν ως περιέχοντα μεταποιηθέν προϊόν (τοματοπολτό), είναι πιθανή η εικονική παράδοση τομάτας από τους παραγωγούς σε συνεργασία με την Οργάνωση Παραγωγών και τις μεταποιητικές βιομηχανίες.

Όπως καταγγέλλεται από παραγωγό, ενώ παρέδωσε τομάτα στις βιομηχανίες και κατατέθηκε η αξία της πρώτης ύλης ποσού 3.199.370 δραχμών στον τραπεζικό λογαριασμό του, αυτός δεν έλαβε το δικαιούμενο ποσό διότι έγινε αυθημερόν ανάληψη όλου του ποσού από τον λογαριασμό του της Τράπεζας Εργασίας Σερρών από άγνωστο άτομο. Λόγω όμως του ότι η Τράπεζα Εργασίας δεν εμπίπτει στην δικαιοδοσία ελέγχου του ΣΕΕΔΔ, δεν κατέστη δυνατόν να διερευνηθεί η εν λόγω καταγγελία, απεστάλη όμως η έκθεση στην Επιθεώρηση Τραπεζών για περαιτέρω διερεύνηση.

Διαπιστώθηκε η μη σύννομη λειτουργία της τριμελούς Επιτροπής Ελέγχου Μεταποίησης βιομηχανικής τομάτας έτους 2000 καθώς :

- προέβαινε σε επιτόπιους ελέγχους χωρίς να είναι σε απαρτία και χωρίς να διασφαλίζεται η νόμιμη σύνθεσή της (σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2690/1999 για να υπάρχει απαρτία τριμελούς οργάνου απαιτείται η παρουσία και των τριών μελών).
- δεν συνέτασσε πρακτικά για κάθε συνεδρίασή της από τα οποία να προκύπτουν με ακριβή τρόπο ο τόπος και ο χρόνος συνεδρίασης, οι βιομηχανίες στις οποίες διενεργήθηκε ο επιτόπιος έλεγχος, τα ευρήματα από την διενεργηθείσα καταμέτρηση, τυχόν μειοψηφία κλπ., κατά παράβαση του άρθρου 7B της ΚΥΑ 287533/2002.
- Αν και από ατομικές αναφορές μελών της εν λόγω Επιτροπής, προκύπτουν μεταξύ τους διαφωνίες, αυτές δεν αποτυπώνονται στα αποτελέσματα του ελέγχου, καθώς οι εκθέσεις μεταποίησης υπογράφηκαν από όλα τα μέλη της επιτροπής.

Κατά τον έλεγχο που διενήργησε κλιμάκιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης Σερρών πριν από την επιθεώρηση του ΣΕΕΔΔ, διαπιστώθηκαν παραλείψεις ως προς το σύστημα αρχειοθέτησης της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης της Ν.Α. Σερρών, ως προς τους ελέγχους που διενεργήθηκαν, ως προς τα αποτελέσματα που προέκυψαν, καθώς και υπόνοιες για απάτες ως προς την πληρωμή της πρώτης ύλης. Ωστόσο η Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης Σερρών, αν και της ζητήθηκε από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., δεν έδωσε καμία απάντηση σχετικά με τις ανωτέρω διαπιστώσεις.

Το έτος 2001 δε διενεργήθηκαν τακτικοί επιτόπιοι έλεγχοι στην καλλιέργεια τομάτας (έγιναν μόνο 5 επιτόπιοι έλεγχοι μετά από καταγγελίες) αλλά εφαρμόστηκε καταχρηστικά η μέθοδος της δορυφορικής τηλεπισκόπησης στον έλεγχο των καλλιεργειών.

Συνεπώς :

- Δε διασφαλίσθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης ενισχύσεων στους παραγωγούς βιομηχανικής τομάτας για το έτος 2001 που απαιτούν τη διενέργεια φυσικών (επιτόπιων) ελέγχων, καθώς η διαδικασία της τηλεπισκόπησης, σύμφωνα με την υπογραφείσα σύμβαση, αφορούσε μόνο τις αροτραίες καλλιέργειες και η ανάδοχη εταιρία δεν ήταν σε θέση να προχωρήσει σε διαγνωστικό έλεγχο ως προς το είδος της καλλιέργειας.
- Σε κανένα σημείο της σχετικής υπουργικής απόφασης ή της υπογραφείσας σύμβασης ανάθεσης έργου, δεν προβλέπεται ή αναφέρεται η συσχέτιση της διενέργειας τηλεπισκόπησης με την καλλιέργεια βιομηχανικής τομάτας.
- Η Διεύθυνση Γεωργίας λειτούργησε αυθαίρετα και εφάρμοσε πλημμελώς την προβλεπόμενη από τις σχετικές διατάξεις διαδικασία χορήγησης ενισχύσεων για το έτος 2001, καθώς η μη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων αντίκειται στο άρθρο 3 της με αριθμ. 186616/2001 απόφασης του Υπουργείου Γεωργίας και στις διατάξεις του σχετικού κανονισμού.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι έτους 2002 πραγματοποιήθηκαν σε ορισμένα χωριά και σε ποσοστό 100% επί των καλλιεργηθεισών εκτάσεων, ενώ σε άλλα χωριά δεν πραγματοποιήθηκαν καθόλου επιτόπιοι έλεγχοι.

Επιτόπιοι έλεγχοι έγιναν σε μεγάλο ποσοστό σε χωριά που παρέδωσαν τομάτα σε μια βιομηχανία μεταποίησης, στην οποία δεν διαπιστώθηκε πρόβλημα κατά τη διενέργεια του ελέγχου, ενώ δεν έγιναν καθόλου επιτόπιοι έλεγχοι σε χωριά που παρέδωσαν τομάτα σε άλλες δύο βιομηχανίες μεταποίησης, όπου από τα στοιχεία των φακέλων των παραγωγών διαπιστώθηκαν προβλήματα ως προς την παράδοση υπερβολικών ποσοτήτων τομάτας.

Δεδομένου ότι δεν ολοκληρώθηκε το έτος 2002, σύστημα ελέγχου συμβατό με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχων (Ο.Σ.Δ.Ε.), το δείγμα των επιτόπιων ελέγχων έπρεπε να είχε εξαχθεί σύμφωνα με την αριθ. 186616/27-7-2001 απόφαση Υπουργού Γεωργίας (όπως έπρεπε να είχε γίνει και το έτος 2001), ήτοι στο προβλεπόμενο ποσοστό κατά Κοινότητα με βάση τις ονομαστικές καταστάσεις των δηλώσεων καλλιέργειας των παραγωγών που συντάσσονται από τις Οργανώσεις Παραγωγών. Συνεπώς δεν προκύπτει η μέθοδος σχηματισμού του δείγματος και όταν μάλιστα από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν παρεμβάσεις και τροποποιήσεις στο αρχικό δείγμα διενέργειας επιτόπιων ελέγχων, οι οποίες έγιναν κατ' αυθαίρετο τρόπο και χωρίς καμία αιτιολογία.

Το ίδιο έτος, αν και η παραγωγή τομάτας υπέστη σοβαρές ζημιές λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών (μέχρι και ολική καταστροφή), εμφανίζονται παραγωγοί να παρέδωσαν μεγάλες ποσότητες τομάτας στα εργοστάσια της περιοχής, (μέχρι και υπερπαραγωγή).

Για τους παραγωγούς του δείγματος που εξέτασε το ΣΕΕΔΔ, διαπιστώθηκε ότι, ενώ εμφάνισαν ζημία στην παραγωγή βιομηχανικής τομάτας ποσοστού κατά μέσο όρο 70%-100% (σύμφωνα με τα σχετικά φύλλα εκτίμησης ζημίας των γεωπόνων του ΕΛΓΑ), από

τον έλεγχο διασταύρωσης με τα παραστατικά παράδοσης πρώτης ύλης στις βιομηχανίες, οι παραγωγοί παρέδωσαν μεγάλες ποσότητες τομάτας, και ως εκ τούτου πιθανολογείται η εικονική παράδοση τομάτας από τους παραγωγούς αυτούς σε συνεργασία με την Οργάνωση Παραγωγών και τις μεταποιητικές βιομηχανίες.

Διαπιστώθηκε από εξέταση περίπτωσης παραγωγού, κατοίκου Καλοχωρίου, ότι η διαχείριση και λειτουργία όλου του συστήματος (Διεύθυνση Γεωργίας, Ομάδες Παραγωγών, Βιομηχανίες) χορήγησης επιδοτήσεων εφαρμόστηκε κατά τρόπο αυθαίρετο. Συγκεκριμένα :

- Αν και με βάση τα πρακτικά επιτόπιου ελέγχου ο παραγωγός δεν παρήγαγε καθόλου τομάτα, τοπική βιομηχανία μεταποίησης εξέδωσε τιμολόγια παράδοσης τομάτας στο όνομα του παραγωγού αυτού. Πρόκειται για σαφή στοιχεία εικονικής παράδοσης τομάτας και έκδοση πλαστών τιμολογίων από την εν λόγω βιομηχανία.
- Η πληρωμή του παραγωγού από τη βιομηχανία διενεργήθηκε πριν την ολοκλήρωση των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων κατά παράβαση των διατάξεων του κανονισμού 449/2001 και των υπουργικών αποφάσεων.
- Ο παραγωγός τομάτας συμπεριλαμβάνεται στο αρχικό δείγμα διενέργειας επιτόπιων ελέγχων της Διεύθυνσης Γεωργίας, δεν συμπεριλαμβάνεται όμως, ούτε στην κατάσταση που στάλθηκε στους ελεγκτές για διενέργεια επιτόπιου ελέγχου, ούτε στις καταστάσεις που στάλθηκαν στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Ο εν λόγω παραγωγός επέστρεψε το ποσό της επιδότησης που έλαβε. Δεν προέκυψε όμως η επιβολή κυρώσεων (περίπτωση της ψευδούς δήλωσης), τόσο για τον παραγωγό όσο και για την βιομηχανία.

Από την ύπαρξη τριών διαφορετικών δηλώσεων αποθεμάτων συγκεκριμένης βιομηχανίας και δύο πρακτικών απογραφής, αλλά και από την από 18-11-2002 αναφορά ελεγκτή της Υπηρεσίας, σχετικά με την υπόδειξη 2.480 κενών βαρελιών ως περιέχοντα προϊόν, προκύπτει ότι η ελεγχθείσα βιομηχανία αναγκάστηκε μετά την καταμέτρηση αυτή, δηλαδή μετά τις 29-10-2002 να συντάξει δεύτερη και στην συνέχεια και τρίτη δήλωση αποθεμάτων, αφαιρώντας τα 2.480 βαρέλια, που βρέθηκαν κενά.

Σύμφωνα και με την ως άνω αναφορά η εύρεση 2.480 κενών βαρελιών, πιθανόν να αποτελούσε προσπάθεια συγκάλυψης της πιθανολογούμενης εικονικής παράδοσης τομάτας και εξαπάτησης της Επιτροπής από μέρους της βιομηχανίας. Τελικά αναγκάστηκε η Επιτροπή Ελέγχου Μεταποίησης να αναφέρει στο σχετικό πρακτικό την ύπαρξη 2.480 βαρελιών, τα οποία όμως δεν συμπεριέλαβε στα αποθέματα της βιομηχανίας, μετά και την τρίτη διορθωμένη δήλωση αποθεμάτων που υπέβαλε η βιομηχανία. Ως προς το τελικό πρακτικό που υποβλήθηκε στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προκύπτει ότι είναι υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη της επιτροπής, αλλά υπάρχει διαφωνία του ελεγκτή που υπέβαλε την ως άνω αναφορά, ο οποίος σαφέστατα επιμένει ότι τα 2.480 βαρέλια, κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου συμπεριλαμβάνονταν στη δήλωση αποθεμάτων.

2. Διαδικασίες επιδότησης των σιτοπαραγωγών :

Διαπιστώθηκαν διορθώσεις επί του σώματος των αιτήσεων-δηλώσεων των παραγωγών. Οι διορθώσεις αυτές θα έπρεπε να είχαν οδηγήσει σε επιβολή κυρώσεων στους παραγωγούς, κατά τον διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων, από τους διοικητικούς ελεγκτές της Διεύθυνσης Γεωργίας, ενώ καταδεικνύεται και η προχειρότητα διαχείρισης του συστήματος από τον φορέα μηχανογράφησης, δηλαδή την Ε.Α.Σ. και δημιουργείται η δυνατότητα παρέμβασης και διόρθωσης, εκ των υστέρων, των εισερχομένων, στη βάση δεδομένων του Ο.Σ.Δ.Ε., στοιχείων.

Κατά παράβαση των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Γεωργίας, δε διενεργείται ο προβλεπόμενος διοικητικός έλεγχος του φορέα μηχανογράφησης, δηλαδή των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών και δεν συντάσσεται σχετικό πρακτικό.

Κατά παράβαση των προβλεπομένων στις διατάξεις του κανονισμού 3887/1992 και στις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Γεωργίας:

- ❑ Τα πρακτικά επιτόπιων ελέγχων σε πολλές περιπτώσεις, δεν συντάσσονται σωστά (δεν αναφέρεται αναλυτικά κάθε αγροτεμάχιο που ελέγχθηκε, η έκταση και η καλλιέργεια που βρέθηκε, παρά μόνο αναφέρεται γενικά και αόριστα ότι όλα τα δηλωθέντα αγροτεμάχια ευρέθησαν αληθή ως προς την έκταση και την καλλιέργεια, ενώ απαιτείται η αναλυτική αναγραφή του κάθε αγροτεμαχίου με την αντίστοιχη διαπίστωση).
- ❑ Οι επιτόπιοι έλεγχοι δεν ολοκληρώθηκαν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες, αλλά πολύ αργότερα και σε πολλές περιπτώσεις αφού είχαν επανασπαρθεί οι αγροί, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η διαπίστωση του είδους της καλλιέργειας και της σωστής καλλιεργητικής φροντίδας, παρά μόνο η ύπαρξη της δηλωθείσας έκτασης, και ωστόσο επιδοτήθηκαν κανονικά οι παραγωγοί. Ενδεικτικά, ο επιτόπιος έλεγχος στις εκτάσεις συγκεκριμένου παραγωγού για τις καλλιέργειες του έτους 2001 έγινε τον Φεβρουάριο του 2002 μετά από συμπληρωματικό δείγμα, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η αναγνώριση της καλλιέργειας. Η καθυστέρηση αυτή δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του παραγωγού αλλά αποτελεί ευθύνη της υπηρεσίας.

Η διαδικασία της επανεξέτασης (ενστάσεις) κάποιων περιπτώσεων, όπως καταγράφεται στο εφαρμοζόμενο κοινοτικό κεκτημένο, είναι μια εξαιρετική διαδικασία, η οποία εφαρμόζεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 παρ.2 εδ. 4 του κανονισμού 3887/92, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του κανονισμού 2419/2001.

Στην πράξη, η Διεύθυνση Γεωργίας φαίνεται ότι κατέστησε τις Επιτροπές ενστάσεων μοχλό επανεξέτασης όλων των περιπτώσεων επιβολής μειώσεων. Η απουσία διευκρίνισης του αντικειμένου της ένστασης και αιτιολόγησης της βασιμότητάς της εκ μέρους των παραγωγών, αλλά και η έλλειψη αιτιολογίας των αποφάσεων της Επιτροπής Ενστάσεων συντείνει σε αυτό.

Δεν τηρείται βιβλίο πρακτικών συνεδρίασης της επιτροπής ενστάσεων, παρά μόνο αναγράφεται η απόφαση επί της ένστασης σε μεμονωμένο φύλλο χαρτιού, με αποτέλεσμα τα πρακτικά των συνεδριάσεων να είναι διάσπαρτα σε διάφορους φακέλους και να υπάρχει κίνδυνος απώλειας ορισμένων από αυτά.

Δεν τηρείται η προβλεπόμενη διαδικασία δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων για την ενημέρωση των παραγωγών.

Η πρωτοκόλληση των ενστάσεων γίνεται με κατάσταση ανά χωριό και όχι ανά ένσταση παραγωγού, ενέργεια η οποία δίδει την ευχέρεια υποβολής ενστάσεων και μετά το πέρας της καθοριζόμενης προθεσμίας με τη συμπλήρωση της κατάστασης. Σύμφωνα όμως με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2690/1999, κάθε ένσταση έρεπε να λαμβάνει διαφορετικό αριθμό πρωτοκόλλου.

Σε πολλά πρακτικά δεν αναγράφεται η ημερομηνία συνεδρίασης της επιτροπής, ενώ σε άλλα υπάρχουν διορθώσεις επί των πρακτικών που αναιρούν την αρχική απόφαση, γεγονός το οποίο απετέλεσε αντικείμενο διερεύνησης για το χρόνο και για τους λόγους πραγματοποίησης των διορθώσεων, διότι σύμφωνα με τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Γεωργίας, τα αποτελέσματα ελέγχου της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων είναι τελεσίδικα, και επομένως δεν μπορεί η επιτροπή να επανέλθει και να τροποποιήσει προηγούμενη απόφασή της. Δεν υφίσταται αιτιολόγηση της απόφασης που λαμβάνεται, ούτε για την αποδοχή ούτε για την απόρριψη της ένστασης.

Σε πολλά πρακτικά της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων αναγράφεται ότι αποφασίζεται *«να διαγραφεί μία εγγραφή σε αίτηση ενίσχυσης, χωρίς ποινή»*. Ωστόσο δεν προβλέπεται η επέκταση της αρμοδιότητας της Επιτροπής Ενστάσεων, πέραν της διερεύνησης της ορθότητας μιας εγγραφής στην αίτηση ενίσχυσης, και σε υποβολή πρότασης προς την Υπηρεσία για μη επιβολή μειώσεων της επιδότησης.

Αμφισβητείται η νομιμότητα εκμίσθωσης κοινόχρηστων εκτάσεων για καλλιέργεια, με την επιβολή τέλους χρήσης, στους Δήμους Αλιστράτης, Τραγίλου και Πρώτης. Οι παραγωγοί που δηλώνουν καλλιέργεια κοινόχρηστων εκτάσεων με την επιβολή δικαιώματος καλλιέργειας κοινόχρηστων εκτάσεων, επιδοτούνται για τις συγκεκριμένες εκτάσεις κατά παράβαση των σχετικών εγκυκλίων, οι οποίες προβλέπουν ότι για να είναι δυνατή η επιδότηση των εκτάσεων απαιτείται η **νόμιμη κατοχή** τους, η οποία βεβαίως δεν αποδεικνύεται, καθώς δεν τηρείται η νόμιμη διαδικασία διενέργειας δημοπρασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 255 του Π.Δ. 410/95. Διότι αν οι εκτάσεις αυτές είναι καλλιεργήσιμες, θα έπρεπε να εκμισθωθούν με δημοπρασία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 255 παρ. 1 του Π.Δ. 410/95, οι οποίες προβλέπουν ότι *«η καλλιεργήσιμη γη του δήμου ή της κοινότητας που περιλαμβάνεται στη δημοτική ή κοινοτική περιφέρεια, αφού βεβαιωθεί ως προς τη θέση, τα όρια και την έκταση εκμισθώνεται ολόκληρη ή σε τμήματα με δημοπρασία, που γίνεται ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ανάμεσα σε δημότες κατοίκους του δήμου ή της κοινότητας που έχει την κυριότητα της γης, εφόσον στην απόφαση βεβαιώνεται ότι η έκταση δεν είναι απαραίτητη για τις ανάγκες της τοπικής κτηνοτροφίας»*. Εάν βεβαίως οι εκτάσεις που εκμισθώνονται είναι κοινόχρηστες, τότε η εκμίσθωσή τους είναι παράνομη, οποιαδήποτε διαδικασία και εάν εφαρμοσθεί.

Η σχετική απόφαση του **Δημοτικού Συμβουλίου Αλιστράτης Σερρών** που επιβάλλει *«δικαίωμα καλλιέργειας κοινόχρηστων εκτάσεων»* επικαλείται τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του Β.Δ. 24-9/20-10-1958, οι οποίες αφορούν επιβολή τελών φωτισμού και

καθαριότητας, και όχι δικαίωμα καλλιέργειας κοινόχρηστων εκτάσεων. Σημειωτέον ότι από τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν προέκυψε αν ελέγχθηκε η νομιμότητα της απόφασης αυτής από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Σχετικά με τη φορολόγηση εκτάσεων του Δημοσίου από το **Δήμο Πρώτης Σερρών**, από τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν προκύπτει αν οι εκτάσεις αυτές παραχωρήθηκαν για χρήση στο Δήμο Πρώτης. Αν δεν έχει γίνει παραχώρηση των εκτάσεων στο Δήμο, δεν είναι νόμιμη η φορολόγησή τους, διότι τις εκτάσεις του Δημοσίου τις διαχειρίζεται το ίδιο το Δημόσιο.

Ως προς την εκμίσθωση δημοτικών αγροτεμαχίων του **Δήμου Τραγίλου Σερρών**, ο Δήμος Τραγίλου δεν απέστειλε τις ζητηθείσες αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί η νομιμότητα των εκμισθώσεων αυτών.

Διαπιστώθηκε περίπτωση επιδότησης παραγωγού σιτηρών για **το έτος 2000** σχεδόν για το σύνολο της δήλωσης καλλιέργειάς του για σιτηρά, αν και έπρεπε να είχε απορριφθεί όλη η δήλωσή του αφού σε πολλές εκτάσεις του αρνήθηκε τον επιτόπιο έλεγχο, σε άλλες εκτάσεις του διαπιστώθηκε διπλοεγγραφή, σε άλλες εκτάσεις του υπήρχε υπέρβαση πραγματικής έκτασης, σε άλλες εκτάσεις του ήταν αδύνατη η αναγνώριση του αγροτεμαχίου και σε άλλες εκτάσεις του διαπιστώθηκε ότι το δηλούμενο αγροτεμάχιο ήταν ανύπαρκτο. Συνεπώς η υπέρβαση της πραγματικής έκτασης ξεπερνούσε το 20%.

Η συνέχιση του ελέγχου των εκτάσεων του παραπάνω παραγωγού για όσες περιπτώσεις αυτός αρνήθηκε τον έλεγχο έγινε με απόφαση Νομάρχη, κατά παράβαση της προβλεπόμενης διαδικασίας, χωρίς να προκύπτει ανωτέρα βία και χωρίς να έχει αποφανθεί το Υπουργείο Γεωργίας, για το αν η περίπτωση αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ανωτέρα βία. Την απόφαση δε αυτή προσυπέγραψαν ο αρμόδιος υπάλληλος, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εισοδηματικών Ενισχύσεων και ο Διευθυντής Γεωργίας χωρίς να διατυπώσουν καμία διαφωνία. Η αίτησή του έπρεπε να είχε απορριφθεί, και να μην αποφασισθεί η συνέχιση του επιτόπιου ελέγχου εκ των υστέρων και μάλιστα τον Μάιο του επόμενου έτους (2001). Ακόμη και στην περίπτωση που ήταν νόμιμη η συνέχιση του επιτόπιου ελέγχου, δεν μπορούσε να μετέχει και στην επιτροπή επιτόπιου ελέγχου (επανελέγχου) και στην επιτροπή εξέτασης της ένστασης ο ίδιος υπάλληλος σύμφωνα με την αριθ. 166759/4-4-2000 εγκύκλιο του Υπουργείου Γεωργίας. Αλλά και στην τρίτη περίπτωση που η συνέχιση του ελέγχου των εκτάσεων του συγκεκριμένου αγρότη ήταν νόμιμη, και πάλι έπρεπε να απορριφθεί όλη η αίτησή του, γιατί η δηλωθείσα έκταση υπερέβαινε την πραγματική σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20%, έπρεπε δε να εξετασθεί και η εφαρμογή των σχετικών ποινών για την περίπτωση της εσκεμμένα ψευδούς δηλώσεως.

Η Υπηρεσία και για το έτος 2001 αποδέχθηκε και επιδότησε παράνομα τον παραγωγό, (κατά παράβαση των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 παρ. 9 του κανονισμού 3508/1992 και των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Γεωργίας), δεδομένου ότι διαπιστώθηκε υποβολή, από τον ίδιο παραγωγό, ανυπόγραφων μισθωτηρίων συμβολαίων στην Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης μαζί με τη δήλωση καλλιέργειας, για αγροτεμάχια, τα οποία αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 81,5% επί των συνολικών εκτάσεων σίτου που δηλώθηκαν, καθώς δεν υπάρχει η νόμιμη κατοχή τους.

Σύμφωνα με όσα καταγράφηκαν σε καταγγελία των ελεγκτών, οι οποίοι διενεργούσαν τους επιτόπιους ελέγχους στην περιοχή της Αλυστράτης Σερρών, προκύπτει ότι δηλώθηκαν από τους παραγωγούς εκτάσεις οι οποίες δεν ήταν επιλέξιμες, κατά την έννοια των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Γεωργίας. Βεβαίως η μη ανεύρεση της σχετικής ονομαστικής κατάστασης των παραγωγών αυτών που συντάχθηκε από τους δύο ελεγκτές καθιστούσε δυσχερή την περαιτέρω διερεύνηση της καταγγελίας αυτής, στο στάδιο αυτό του ελέγχου, κυρίως ως προς το αν οι παραγωγοί αυτοί πληρώθηκαν ή τους επιβλήθηκαν οι σχετικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 του κανονισμού 3887/1992.

Οι διαπιστώσεις κατά την διάρκεια του ελέγχου οδήγησαν στην αναγκαιότητα διενέργειας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.) για την περαιτέρω διερεύνηση των θεμάτων και οι προτάσεις που διαμορφώθηκαν από το πόρισμα της Ε.Δ.Ε. αναφέρονται στην ενότητα των Προτάσεων.

5.2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

5.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Για την ταχύτερη ολοκλήρωση των επιτόπιων ελέγχων στους ελαιοπαραγωγούς από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης, θα πρέπει να εξετασθεί η δυνατότητα α) το δείγμα των δηλώσεων καλλιέργειας, που ελέγχονται επιτοπίως, να προέρχεται από το σύνολο των υποβαλλόμενων κατ' έτος δηλώσεων οικονομικής ενίσχυσης και όχι από το σύνολο των δηλώσεων καλλιέργειας και β) στην περίπτωση που οι δηλώσεις καλλιέργειας περιλαμβάνουν άνω των πέντε αγροτεμαχίων, να ελέγχεται ένα ποσοστό αυτών (π.χ. το 50% των αγροτεμαχίων κάθε δήλωσης).

Για τη διευκόλυνση του έργου της υπηρεσίας, την απλούστευση γενικότερα των διαδικασιών χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων στους παραγωγούς αγροτικών προϊόντων και κυρίως, την καλύτερη εξυπηρέτηση των δικαιούχων, θα πρέπει να εξετασθεί η δυνατότητα υποβολής εκ μέρους των παραγωγών κοινής αίτησης και κοινών δικαιολογητικών, για ομαδοποιημένες κατηγορίες κοινοτικών οικονομικών ενισχύσεων.

Ως προς τη λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου Μεταποίησης (για την τομάτα), να εκδοθεί διευκρινιστική εγκύκλιος από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σχετικά με την υποχρέωση τήρησης των κανόνων λειτουργίας των συλλογικών οργάνων διοίκησης.

Ως προς τη λειτουργία της Επιτροπής ενστάσεων (για τα σιτηρά), οι σχετικές εγκύκλιοι - εγχειρίδια διαδικασιών που εκδίδονται κατ' έτος από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., να συμπληρωθούν, ώστε να διευκρινίζονται με σαφήνεια και πληρότητα και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κοινοτικού και εθνικού δικαίου, οι λόγοι του παραδεκτού των ενστάσεων από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, οι διαδικασίες συνεδριάσεων, λήψης αποφάσεων και τήρησης πρακτικών, καθώς και η έκταση της αρμοδιότητας της Επιτροπής Ενστάσεων.

5.2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Να καλυφθούν οι κενές οργανικές θέσεις Γεωπόνων και Τεχνολόγων Γεωπονίας της Διεύθυνσης Γεωργίας, όπως αυτές προβλέπονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας της Ν.Α. Αρκαδίας.

5.2.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Να εφοδιαστεί η Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας με δύο νέα οχήματα για τις μετακινήσεις των υπαλλήλων, που διενεργούν επιτόπιους ελέγχους για τα διάφορα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης των παραγωγών.

Να βελτιωθεί η μηχανοργάνωση της υπηρεσίας (Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας) με προμήθεια σύγχρονων Η/Υ και παράλληλη επιμόρφωση των υπαλλήλων.

Η Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας θα πρέπει να προβεί αφενός στην εκκαθάριση του αρχείου της, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις και αφετέρου να φροντίσει για την εγκατάστασή του σε κατάλληλο χώρο. Θα πρέπει να επιμεληθεί την πληρότητα του τηρούμενου αρχείου, δηλαδή αυτό να περιλαμβάνει όλες τις αιτήσεις των παραγωγών αγροτικών προϊόντων, για τα διάφορα κοινοτικά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης.

5.2.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Η Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας να εφαρμόσει το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο βάσει της εγκυκλίου 3753/19-02-2001.

α. Οικονομική ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου και αροτραίων καλλιεργειών

Η Διεύθυνση Γεωργίας της Ν.Α. Αρκαδίας θα πρέπει να εντείνει την προσπάθειά της για την ολοκλήρωση των επιτόπιων ελέγχων τόσο στους ελαιοπαραγωγούς όσο και στους παραγωγούς αροτραίων καλλιεργειών, ώστε να καταβληθεί εγκαίρως η προκαταβολή και η εξόφληση για την περίοδο 2003 - 2004.

Η ως άνω Διεύθυνση Γεωργίας θα πρέπει να προβεί σε διασταυρωτικούς ελέγχους, παράλληλα με τις Οργανώσεις Παραγωγών και την εταιρία που διαχειρίζεται το ελαιοκομικό μητρώο, των δηλώσεων καλλιέργειας που υποβλήθηκαν για το ελαιοκομικό μητρώο, με τις δηλώσεις καλλιέργειας που είχαν υποβληθεί ήδη στις Οργανώσεις Παραγωγών, με σκοπό να περιοριστούν τα λάθη και οι μεγάλες διαφορές δηλώσεων.

Η Διεύθυνση Γεωργίας, μετά το πέρας της εισαγωγής των στοιχείων των αιτήσεων - δηλώσεων οικονομικής ενίσχυσης των παραγωγών αροτραίων καλλιεργειών από το φορέα μηχανογράφησης, δηλαδή τις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών, στη βάση δεδομένων, θα πρέπει να διεξάγει διοικητικό έλεγχο για την ορθή εκτέλεση των πιο πάνω εργασιών και να συντάσσει σχετικό πρακτικό, όπως προβλέπουν οι σχετικές εγκύκλιοι - εγχειρίδια διαδικασιών, που εκδίδει κατ' έτος ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Να ανακληθούν οι αποφάσεις αναγνώρισης των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών Σερρών και Βισαλτίας ως Οργανώσεων Παραγωγών Οπωροκηπευτικών ως αντικειμένων στους όρους και προϋποθέσεις που θέτει ο κανονισμός 2200/1996.

5.3. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ – ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Το Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Διοικητικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δεν εφαρμόζει την αριθ.3753/19-2-01 εγκύκλιο του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για την υποχρεωτική τήρηση ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου. Επιπλέον, η διαδικασία πρωτοκόλλησης και διακίνησης των διοικητικών εγγράφων στο ανωτέρω Τμήμα και στη Διεύθυνση Ελέγχου Δαπανών του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.), γίνεται κατά παράβαση των προβλεπομένων στο άρθρο 12 του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» και του Κανονισμού Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών.

Η έκθεση ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στη Διεύθυνση Ελέγχου Δαπανών του Ε.Γ.Τ.Π.Ε. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διαβιβάστηκε στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών προκειμένου να διερευνηθούν τυχόν ποινικές ευθύνες της Διευθύντριας Ελέγχου Δαπανών Ε.Γ.Τ.Π.Ε. για τις πράξεις και τις παραλείψεις της.

Επιπλέον ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων, να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες για τις πράξεις και παραλείψεις της Διευθύντριας Ε.Γ.Τ.Π.Ε.

Οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της Έκθεσης και της Ε.Δ.Ε. που διενεργήθηκαν στη Δ/ση Γεωργίας της Ν.Α. Σερρών είχαν ως συνέπεια τη διαβίβαση της έκθεσης και του πορίσματος της Ε.Δ.Ε.

α) στο Νομάρχη Σερρών, ως αρμοδίου πειθαρχικού προϊσταμένου δέκα (10) υπαλλήλων της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης της Ν.Α. Σερρών για την άσκηση των πειθαρχικών αρμοδιοτήτων του (άρθρο 112 παρ. 6 του Π.Δ. 30/1996).

β) στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για τη διερεύνηση και διαπίστωση τέλεσης ποινικών αδικημάτων:

Της παράβασης καθήκοντος, κατ' άρθρο 259 ΠΚ, σχετικά με τα ζητήματα που καταγράφηκαν ως προς την βιομηχανική τομάτα και ως προς τα σιτηρά από δημοσίου υπαλλήλους της Διεύθυνσης Γεωργίας της Ν.Α.Σερρών.

Της πλαστογραφίας, κατ' άρθρο 216 ή και 217 ΠΚ, από την Οργάνωση Παραγωγών Σερρών, για την έκδοση πλασματικών τιμολογίων παράδοσης βιομηχανικής τομάτας, σε δύο τοπικές βιομηχανίες μεταποίησης.

Της πλαστογραφίας, κατ' άρθρο 216 παρ.2 ή και 217 Π.Κ και απάτης, κατ' άρθρο 386 Π.Κ. από δύο βιομηχανίες για την χρησιμοποίηση των πλασματικών τιμολογίων παράδοσης βιομηχανικής Τομάτας, που εξέδωσε η Οργάνωση Παραγωγών Σερρών και την προσπόριση παράνομου περιουσιακού οφέλους εις βάρος της περιουσίας του Δημοσίου.

Της πλαστογραφίας, κατ' άρθρο 216 παρ.2 ή και 217 Π.Κ και απάτης, κατ' άρθρο 386 Π.Κ. από τους παραγωγούς, τα ονόματα των οποίων αναφέρονται στο πόρισμα, για την χρησιμοποίηση των πλασματικών τιμολογίων παράδοσης βιομηχανικής

τομάτας, που εξέδωσε η Οργάνωση Παραγωγών Σερρών και την προσπόριση παράνομου περιουσιακού οφέλους εις βάρος της περιουσίας του Δημοσίου.

Ως προς την ανάληψη χρηματικών ποσών από τραπεζικούς λογαριασμούς, από άλλα πρόσωπα εκτός των δικαιούχων, προτάθηκε η διαβίβαση του πορίσματος της Ε.Δ.Ε. στην Επιθεώρηση Τραπεζών για εξέταση των καταγγελλομένων από παραγωγούς.

Προτάθηκε η επιβολή:

α) για το έτος 2000, σε βιομηχανία μεταποίησης τομάτας, των κυρώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 16 του καν.504/1997 για τις περιπτώσεις υποβολής ψευδών δηλώσεων και λήψη ενίσχυσης μεγαλύτερης της οφειλόμενης και από την Απόφαση 351665/20.4.2000 του Υπουργού Γεωργίας για μη καταβολή της ελάχιστης τιμής παραγωγού.

β) για το έτος 2000, στην Ομάδα Παραγωγών Σερρών των κυρώσεων που προβλέπονται από την Απόφαση 351665/20.4.2000 του Υπουργού Γεωργίας, για μη καταβολή των προβλεπόμενων ποσών στους παραγωγούς βιομηχανικής τομάτας.

γ) για το έτος 2002, των κυρώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 20 παρ.1 και 2 του καν. 449/2001 για τους παραγωγούς για τους οποίους προέκυψαν από τη διενέργεια της Ε.Δ.Ε. εικονικές παραδόσεις ποσότητας τομάτας, και για την Οργάνωση Παραγωγών Σερρών και από το άρθρο 21 παρ. 2 του καν.449/2001 για δύο βιομηχανίες μεταποίησης για τις περιπτώσεις πραγματοποίησης ψευδών δηλώσεων και μη καταβολής της προβλεπόμενης τιμής στους παραγωγούς.

Επίσης διαβιβάστηκε το πόρισμα της Ε.Δ.Ε.

α) στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για διερεύνηση ύπαρξης τυχόν πειθαρχικών ευθυνών υπαλλήλων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σχετικά με τα διαλαμβανόμενα στο παρόν πόρισμα.

β) στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για διενέργεια εκτεταμένου ελέγχου για διερεύνηση τυχόν ύπαρξης και άλλων περιπτώσεων εικονικής παράδοσης βιομηχανικής τομάτας κατά το έτος 2002.

γ) στην Υπηρεσία Ειδικού Ελέγχου Κεντρικής Μακεδονίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (πρώην Σ.Δ.Ο.Ε.) για διενέργεια οικονομικού ελέγχου σε δύο βιομηχανίες μεταποίησης και στην Οργάνωση Παραγωγών Σερρών για τα έτη 2000, 2001 και 2002.

Τέλος προτάθηκε η επιστροφή των σχετικών ποσών και ο αποκλεισμός από εισοδηματικές ενισχύσεις επόμενων ετών κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 14 του κανονισμού 3887/1992, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για τις περιπτώσεις καταβολής εισοδηματικών ενισχύσεων σε μη δικαιούχους παραγωγούς του Δήμου Αλιστράτης, και η διαβίβαση του πορίσματος της Ε.Δ.Ε. στη Διεύθυνση Γεωργίας Σερρών, προκειμένου να ελεγχθεί αν υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις καταβολής εισοδηματικών ενισχύσεων σε μη δικαιούχους από αυτούς που καταγράφηκαν στην ονομαστική κατάσταση που συντάχθηκε (για το έτος 2001), και σε καταφατική περίπτωση να εφαρμοσθούν οι διατάξεις του άρθρου 14 του κανονισμού 3887/1992, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η Διεύθυνση Διοικητικού Μόνιμου Προσωπικού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων γνωστοποίησε στο ΣΕΕΔΔ ότι προέβη στην επέκταση εφαρμογής του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου.

Παράλληλα, η Διεύθυνση Ελέγχου Δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων υλοποίησε πλήρως τις προτάσεις της έκθεσης του ΣΕΕΔΔ σχετικά με τη χρήση των σφραγίδων και τη διαδικασία διακίνησης της αλληλογραφίας της εν λόγω Διεύθυνσης.

Η ίδια Διεύθυνση ζήτησε από το Σώμα δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος τη διενέργεια ελέγχων στα «Εκκοκκιστήρια Αλμυρού Α.Ε.» και στις λοιπές επιχειρήσεις που επιδοτήθηκαν και δεν ελέγχθηκαν.

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διενήργησε έρευνα σχετικά με την καλή εκτέλεση της σύμβασης που υπέγραψε με την ανάδοχο εταιρία για τη διενέργεια εξειδικευμένων επιτόπιων και καθολικών ελέγχων των εκκοκκιστηρίων.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων άσκησε πειθαρχική δίωξη κατά της προϊσταμένης της Διεύθυνσης Ελέγχου Δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων.

6. ΕΡΓΑ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Η διαδικασία της ανάθεσης και εκτέλεσης έργων, μελετών και προμηθειών αποτελεί για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού ένα από τα σημαντικότερα και ταυτόχρονα πολυπλοκότερα αντικείμενα. Δυστυχώς όχι σπάνια, αποτελεί και την απόδειξη της αυξημένης παραβατικότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η απουσία κωδικοποίησης του δαιδαλώδους νομοθετικού πλαισίου, η απουσία ευκρινών και απλουστευμένων διαδικασιών στην ανάθεση έργων και προμηθειών, έχει επιπτώσεις στη νομιμότητα των ενεργειών της διοίκησης, επιπτώσεις στην ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων (οικονομικότητα, κόστος, ποιότητα έργων), επιπτώσεις στη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα της διοικητικής δράσης.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότεροι έλεγχοι που διενεργήθηκαν με αντικείμενο τις προμήθειες είχαν ως ερέθισμα προηγηθείσες καταγγελίες, ενώ κατά το μεγαλύτερο μέρος τους οι εκθέσεις διαβιβάστηκαν στον εισαγγελέα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι σημαντικότερες επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν στις παρακάτω υπηρεσίες :

1. Στο Δήμο Πλατέος (Ν. Ημαθίας), τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης-Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) Πλατέος, την Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου (Ν. Πέλλας).
2. Στη Διεύθυνση Τεχνικών Μελετών και Κατασκευών, τη Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς και τη Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ν. Μεσσηνίας (Τ.Υ.Δ.Κ.) της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
3. Στη Διεύθυνση Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας.
4. Στο Δήμο Μαραθώνα
5. Στο Δήμο Νέας Κυδωνίας Ν. Χανίων
6. Στο Δήμο Δελβινάκιου Ν. Ιωαννίνων
7. Στο Δήμο Κλεινοβού Ν. Τρικάλων
8. Στο Δήμο Αγ. Παρασκευής Ν. Αττικής

Τα αντικείμενα αυτών των επιθεωρήσεων ήταν αντίστοιχα:

1. Η διαδικασία κατάρτισης, εκτέλεσης και ολοκλήρωσης της προγραμματικής σύμβασης που είχε ως αντικείμενο την εκπόνηση μελέτης έργου «Κατασκευή Δικτύου Αποχέτευσης του Δήμου Πλατέος και Συστήματος Βιολογικού Καθαρισμού» και ο έλεγχος νομιμότητας των σχετικών διοικητικών πράξεων.
2. Η διαδικασία παραλαβής του έργου «Δημιουργία Ιχθυογεννητικού Σταθμού Γιάλοβας Πυλίας Μεσσηνίας».
3. Οι διαδικασίες προγραμματισμού, δημοπράτησης, εκτέλεσης και παραλαβής του έργου «Δημιουργία καταφυγίου τουριστικών σκαφών στο λιμάνι Πλάκας Λεωνιδίου».

4. Η διαδικασία μίσθωσης ακινήτου για τη στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου Μαραθώνα, καταγγελίες για παραποίηση πρακτικών του Δημοτικού Συμβουλίου, η νομιμότητα λήψης αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.
5. Η νομιμότητα πράξεων του Δημοτικού Συμβουλίου, η διαδικασία εποπτείας αυτών, η διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των απολογισμών, οι διαδικασίες ανάθεσης δημοτικών έργων και η εκτέλεση των συμβάσεων προμήθειας καυσίμων του Δήμου Νέας Κυδωνίας.
6. Διερεύνηση καταγγελιών σχετικών με τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου, της Δημορχιακής Επιτροπής του Δήμου Δελβινακίου, των Επιτροπών Παραλαβής έργων-εργασιών και προμηθειών και την υπογραφή των αντίστοιχων βεβαιώσεων.
7. Διερεύνηση καταγγελίας πολιτών σχετικά με αναθέσεις προμηθειών και εργασιών σε πρόσωπα του οικογενειακού περιβάλλοντος Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου Κλεινοβού.
8. Ο προγραμματισμός, μελέτη, ανάθεση, εκτέλεση και επίβλεψη καθώς και παραλαβή των δημοτικών έργων στο Δήμο Αγ. Παρασκευής, κατά τη χρονική περίοδο από το έτος 2002 έως το 2004.

6.1. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

6.1.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Το νομικό πλαίσιο, που διέπει γενικά τα δημόσια έργα και ειδικότερα τα έργα των Ο.Τ.Α. χαρακτηρίζεται από ασάφεια, πολυπλοκότητα καθώς και μεγάλη διασπορά και πολυνομία, παράγοντες, που δυσχεραίνουν την ορθή εφαρμογή των διατάξεων.

6.1.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Στο Δήμο Ν. Κυδωνίας δεν έχουν ορισθεί προϊστάμενοι της Διεύθυνσης του Δήμου και των Τμημάτων αυτής. Το γεγονός αυτό έχει σαν αποτέλεσμα η υπηρεσία να μην λειτουργεί με την προβλεπόμενη ιεραρχική δομή. Επίσης τα τμήματα δεν είναι στελεχωμένα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Οργανισμό του Δήμου.

6.1.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Οι υπηρεσίες της Διεύθυνσης Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας στεγάζονται σε σχετικά παλαιό κτίριο με ανεπάρκεια χώρου και ακατάλληλες συνθήκες εργασίας (αερισμός, φωτισμός).

Οι υπηρεσίες του Δήμου Μαραθώνα, ο οποίος ήταν ένας από τους «Ολυμπιακούς Δήμους», στεγάζονται σε κτίριο ωφέλιμης επιφάνειας 251,82 τ.μ. φιλοξενώντας (31) τριάντα ένα υπαλλήλους και με προσέλευση κατά μέσο όρο 500 πολιτών ημερησίως.

Η Διεύθυνση Υποδομών (Ν.Α. Αρκαδίας) δεν έχει θέσει σε λειτουργία το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο.

Τα κτίρια στα οποία στεγάζονται οι υπηρεσίες του Δήμου Αγ. Παρασκευής κρίνονται ανεπαρκή τόσο για το προσωπικό του Δήμου όσο και για τους πολίτες που προσέρχονται σε αυτά.

6.14. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

1. Ως προς την εκπόνηση μελέτης του έργου «Κατασκευή Δικτύου Αποχέτευσης του Δήμου Πλατέος και Συστήματος Βιολογικού Καθαρισμού» :

Στις 15-10-2001 η Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος Ν. Ημαθίας με την υπογραφή σύμβασης μίσθωσης έργου ανέθεσε τη σύνταξη μελέτης αποχετευτικού δικτύου και συστήματος επεξεργασίας αστικών λυμάτων στην Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου.

Στις 29-10-2001 υπογράφεται και προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Δήμου Πλατέος και των ανωτέρω νομικών προσώπων.

Στις 15-11-2001 παραδίδεται η μελέτη στη Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος από την Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου. Την ίδια μέρα ο Γενικός Διευθυντής της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος εισηγείται προς το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος την παραλαβή της μελέτης.

Στις 16-11-2001 το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος αποφασίζει να προβεί στην παραλαβή της μελέτης.

Στις 19-11-2001 η Επιτροπή Παρακολούθησης της προγραμματικής σύμβασης διαπιστώνει την πληρότητα της μελέτης και την παραλαβή της από την Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος.

Δύο χρόνια αργότερα (7-5-2003) η Τεχνική Υπηρεσία Δήμων Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) Ν. Ημαθίας αποφαινεται ότι το έργο είναι μη δημοπρατήσιμο, καταγράφοντας τα ελαττώματα που καθιστούν τη μελέτη εφαρμογής ελλιπή.

Νομιμότητα της σύμβασης μίσθωσης έργου :

Για τη σύναψη των συμβάσεων αυτών απαιτείται και απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της Δ.Ε.Υ.Α. ενώ από την μελέτη του προχείρου βιβλίου πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου προκύπτει ότι δεν έχει ληφθεί απόφαση του Δ.Σ., κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν. 1069/80.

Νομιμότητα της προγραμματικής σύμβασης :

Οι προγραμματικές συμβάσεις διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 35 του ΔΚΚ (όπως αυτό αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 2738/99).

Σύμφωνα δε με τη γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. (638/92), καθώς και με την εγκύκλιο Υπ. Εσωτ. 34370/33/20.5.86, «δεν μπορεί να αποτελέσει περιεχόμενο προγραμματικής σύμβασης η απλή ανάθεση της κατασκευής έργου ή της εκπόνησης μελέτης από τον έναν συμβαλλόμενο στον άλλο, ώστε ο αντισυμβαλλόμενος να επέχει απλώς θέση αναδόχου. Σύμβαση με αυτό το περιεχόμενο, η οποία καταρτίζεται στην πραγματικότητα με σκοπό να καταστρατηγηθούν οι διατάξεις που διέπουν την εκτέλεση των δημόσιων ή δημοτικών και κοινοτικών έργων και μελετών, δεν θεωρείται προγραμματική σύμβαση, αλλά από κοινού σύμβαση απευθείας ανάθεσης έργου ή μελέτης».

Συμπεραίνεται ότι η συγκεκριμένη προγραμματική σύμβαση (ο φάκελος της οποίας δεν βρέθηκε), υποκρύπτει απευθείας ανάθεση εκπόνησης μελέτης από την Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος στην Αναπτυξιακή Κάμπου, η οποία επέχει θέση αναδόχου, ενώ η συμμετοχή του τρίτου συμβαλλόμενου (Δήμος Πλατέος) αποτελεί αναγκαίο στοιχείο για την εξωτερική νομιμότητα της σύμβασης εξασφαλίζοντας παράλληλα την πληρωμή της οφειλής προς την Αναπτυξιακή Κάμπου αφού κατοχυρώνεται η δυνατότητα λήψης του δανείου από το Τ.Π.Δ.

Εξάλλου ακόμη και ως προς τη νομιμότητα της διαδικασίας απευθείας ανάθεσης μελέτης, όταν οι μελέτες αυτές δεν εκπονούνται απευθείας από το προσωπικό των Υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Δημόσιων Επιχειρήσεων και των λοιπών Οργανισμών Δημοσίου ενδιαφέροντος, τότε ανατίθενται σε ιδιώτες μελετητές ή ιδιωτικά γραφεία μελετών, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες του Ν. 716/77.

Ειδικότερα, στις συμβάσεις ή στους διαγωνισμούς μελετών που ανατίθενται από δημόσιες αρχές -στις οποίες συγκαταλέγονται και οι Δ.Ε.Υ.Α.- και συνδέονται με την αποχέτευση ή την επεξεργασία λυμάτων, όταν το ύψος της αμοιβής της μελέτης, χωρίς το Φ.Π.Α., είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το ποσό των 400.000 ευρώ απαιτείται η διενέργεια διεθνούς διαγωνισμού (Π.Δ. 57/2000, Οδηγία 93/38/ΕΟΚ) όπως απαιτείτο στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Η εφαρμοσθείσα διαδικασία διενεργήθηκε κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 268 παρ. 3 του Π.Δ. 410/95 καθώς, για να ανατεθεί σε ιδιωτικά γραφεία η εκπόνηση μιας μελέτης πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Π.Δ. 28/80 να εκφρασθεί προηγουμένως αδυναμία σύνταξης της από την Τεχνική Υπηρεσία του ΟΤΑ, και εφ' όσον αυτή δεν υπάρχει από την Τ.Υ.Δ.Κ.. Πλην όμως, η Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος ανέθεσε τη σύνταξη της μελέτης στην Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου με αμοιβή, χωρίς να έχει απευθυνθεί προηγουμένως στην Τ.Υ.Δ.Κ. και χωρίς να έχει χορηγηθεί βεβαίωση από την Υπηρεσία αυτή για αδυναμία σύνταξης της μελέτης.

Αλλά ακόμη και εάν επρόκειτο για γνήσια προγραμματική σύμβαση δεν προκύπτει λήψη απόφασης Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. ούτε για την έγκριση σύναψης της προγραμματικής σύμβασης, ούτε για την έγκριση των όρων της σύμβασης, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν. 1069/80.

Νομιμότητα της εκπόνησης της μελέτης από την Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου :

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου δεν είναι μελετητικό γραφείο και δεν είναι γραμμένη στο Μητρώο Μελετητών του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αφού στους σκοπούς της εταιρίας δεν περιλαμβάνεται η σύνταξη μελετών.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου, μη διαθέτοντας το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό για την σύνταξη της μελέτης, ανέθεσε υπεργολαβικά τη σύνταξή της σε δύο ιδιώτες μελετητές οι οποίοι όμως μη κατέχοντες την αντίστοιχη τάξη πτυχίου, με τη σειρά τους δεν μπορούσαν να συντάξουν και να υπογράψουν την συγκεκριμένη μελέτη.

Νομιμότητα της διαδικασίας αποπληρωμής της οφειλής που ανέκυψε από την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης :

Η Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος κατέβαλε στην Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου το ποσό των 316.051.239,46 δρχ. Ανεξαρτήτως της νομιμότητας ανάθεσης της μελέτης, το υπόλοιπο ποσό μέχρι την εξόφληση του τιμήματος της σύμβασης (380.000.000 δρχ.) ήταν 63.948.760,54 δρχ. ή 187.670,61 ευρώ. Το ποσό της επιταγής όμως που υπέγραψε η Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος με δικαιούχο την Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου ήταν 210.801,02 ευρώ, ήτοι και στην περίπτωση αυτή υπάρχει υπέρβαση του τιμήματος της σύμβασης και του εκδοθέντος τιμολογίου κατά 23.130,41 ευρώ.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου εκτός του παραπάνω ποσού της επιταγής διεκδικεί από την Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος επί πλέον ποσό 120.587 ευρώ από την οριστική εκτίμηση αμοιβής μελετών.

Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 35 του Π.Δ. 410/95 όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 25 παρ. 1 του Ν. 2738/99 δεν παρέχεται η δυνατότητα αύξησης ούτε του προϋπολογισμού των προγραμματικών συμβάσεων, ούτε των πόρων από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις. Αύξηση της δαπάνης της μελέτης μπορούσε να γίνει μόνο με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 5 και 7 του Ν. 716/77, εφ' όσον όμως η ανάθεση της μελέτης είχε γίνει νόμιμα με τις διατάξεις του Ν. 716/77.

Συνεπώς στην περίπτωση αυτή η Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου εφάρμοσε ως προς την ανάθεση της μελέτης τις διατάξεις περί προγραμματικών συμβάσεων, και ως προς τον καθορισμό του ύψους της αμοιβής της μελέτης τις διατάξεις του Ν. 716/77, κατά περίπτωση, ανάλογα με αυτό που την εξυπηρετούσε κάθε φορά.

Ολοκλήρωση και παράδοση-παραλαβή του έργου της μελέτης :

Η μελέτη παραδόθηκε στην Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος στις 15-11-2001, ήτοι σε χρονικό διάστημα δέκα επτά (17) ημερών από την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης. Στη συνέχεια ο Γενικός Δ/ντής της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος, υποκαθιστώντας την τεχνική υπηρεσία, με την από 15-11-2001 εισήγησή του προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος, εισηγήθηκε την παραλαβή της μελέτης και το Δ.Σ. αποφάσισε (απόφαση αριθ. 22/16-11-2001) να προβεί στην παραλαβή του φακέλου της οριστικής μελέτης του έργου.

Τρεις ημέρες αργότερα, στις 19-11-2001, η Επιτροπή Παρακολούθησης της εν λόγω προγραμματικής σύμβασης, αφού διαπίστωσε την πληρότητα της μελέτης αποφάσισε την παράδοσή της από την Αναπτυξιακή Εταιρία Κάμπου και την παραλαβή της από την Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. αποφάσισε την παραλαβή της μελέτης, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στους όρους της προγραμματικής σύμβασης διατάξεων (έπρεπε να προηγηθεί η λήψη απόφασης παραλαβής από την Επιτροπή Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης).

Εξάλλου η ανατεθείσα μελέτη δεν επιβλέφθηκε, ούτε θεωρήθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος (δεν είχε δική της τεχνική υπηρεσία) ή του Δήμου Πλατέος ή της Τ.Υ.Δ.Κ., ενώ δεν έχει ληφθεί απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων για την θεώρηση της μελέτης, κατά παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 268 του Π.Δ. 410/1995.

Σε κάθε περίπτωση η προχειρότητα της διενέργειας της μελέτης, αλλά και όλων των διοικητικών διαδικασιών προκύπτει από το με αριθμ. 2543/7.5.2003 έγγραφο της Τ.Υ.Δ.Κ. Ν. Ημαθίας, το οποίο καταγράφει τις ελλείψεις που καθιστούν την μελέτη εφαρμογής ελλιπή και το έργο μη δημοπρατήσιμο.

2. Ως προς τη διαδικασία παραλαβής του ιχθυογεννητικού σταθμού Γιάλοβας-Πυλίας Μεσσηνίας :

Στις 23-12-1987 δημοπρατείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η μελέτη και κατασκευή Ιχθυογεννητικού Σταθμού στη Γιάλοβα Πυλίας του Ν. Μεσσηνίας.

Στις 14-9-1988 υπογράφεται το συμφωνητικό με συνολικό συμβατικό τίμημα 500.000.000 δρχ.

Η συμβατική προθεσμία αποπεράτωσης του έργου προσδιορίζεται στις 14-6-1991.

Η έναρξη εργασιών του έργου καθυστέρησε κατά 44 μήνες.

Το 1992 εγκρίνεται η εκχώρηση της σύμβασης του έργου από την αρχική ανάδοχο σε άλλη εταιρία.

Μετατίθεται η προθεσμία αποπεράτωσης και έναρξης λειτουργίας του έργου στις 15-10-1991.

Αποφασίζεται η παράταση «με αναθεώρηση» της προθεσμίας περάτωσης του έργου στις 31-7-1997.

Στις 11-7-2000 με απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αποφασίζεται η διάλυση της εργολαβίας αζημίως για το Δημόσιο.

Το Διοικητικό Εφετείο της Τρίπολης ακυρώνει την ανωτέρω απόφαση.

Το Σ.τ.Ε., το 2003, αναιρεί την ανωτέρω απόφαση και την παραπέμπει προς περαιτέρω κρίση στο Διοικητικό Εφετείο.

Μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής επιθεώρησης - ελέγχου εκκρεμούσε η παραλαβή του έργου λόγω διαφωνιών σχετικά με τον τρόπο σύνταξης των τελικών επιμετρήσεων του έργου.

Οι συνολικές πληρωμές ανέρχονται στο ποσό των 1.111.974.038 δρχ.

Καθυστέρηση έναρξης του έργου :

Η έναρξη εργασιών του έργου, καθυστέρησε κατά 44 μήνες λόγω αρνήσεως της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας να συναινέσει στη χορήγηση άδειας κατασκευής του σταθμού στην αρχική θέση που είχε προγραμματισθεί, λόγω γειτνιάσής του με αρχαιολογική ζώνη.

Ο ανάδοχος του έργου δεν φέρει καμία ευθύνη για την αλλαγή της θέσης εγκατάστασης του έργου και τις καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση της απαιτούμενης οικοδομικής άδειας για την έναρξη των εργασιών του έργου.

Εκχώρηση της σύμβασης :

Με την αριθμ. πρωτ.13039/18-5-92 απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αποφασίσθηκε η εκχώρηση της σύμβασης κατασκευής του έργου, μετά την 13^η πιστοποίηση του έργου, σε άλλη εταιρία. Η διαδικασία εκχώρησης της σύμβασης έγινε σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες του άρθρου 51 του Π.Δ.609/85

Σύνταξη της μελέτης εφαρμογής του έργου και των υποχρεώσεων της αναδόχου εταιρίας :

Η μελέτη εφαρμογής της αρχικής προσφοράς δεν έχει συνταχθεί διότι μεταβλήθηκε η αρχική τοποθεσία του έργου και γι' αυτό το λόγο υπάρχει αδυναμία σύνταξης της τελικής επιμέτρησης του έργου.

Η διάδοχος εταιρία ανέλαβε όλες τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις προς τον κύριο του έργου, για το εκχωρούμενο τμήμα του έργου και για το προ της εκχωρήσεως εκτελεσθέν έργο. Με την αλλαγή αυτή και την διαδοχή του αναδόχου εργολάβου υπάρχει συνέχεια στη ροή εκτέλεσης του έργου, εφόσον και ο διευθύνων σύμβουλος της διαδόχου εταιρίας ήταν το ίδιο πρόσωπο που είχε υπογράψει την αρχική σύμβαση ως πληρεξούσιος της αρχικής αναδόχου και διευθύνων μηχανικός του έργου. Συνεπώς, το πρόβλημα που προέκυψε κατά την παραλαβή του έργου λόγω της μη ύπαρξης της αρχικής μελέτης εφαρμογής, θα έπρεπε να ήταν γνωστό και στην ανάδοχο εταιρία κατά την εκχώρηση της σύμβασης.

Παρατάσεις του έργου :

Οι διαδοχικές παρατάσεις προθεσμίας περάτωσης του έργου που δόθηκαν, δεν ήταν αποτέλεσμα ευθύνης του αναδόχου αλλά αλλαγής τοποθεσίας εκτέλεσης του έργου. Επισημαίνεται ότι αν και η τελευταία παράταση περαίωσης των εργασιών κατασκευής του έργου που εγκρίθηκε ήταν έως και την 31.12.1997, η απόφαση διάλυσης της εργολαβίας εκδόθηκε την 11.7.2000.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου ήταν υποχρεωμένη ή να επιβάλλει τις προβλεπόμενες ρήτρες στον ανάδοχο, για καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου (άρθρο 36 παρ.12 του Π.Δ.609/85), ή να κινήσει τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 47 του ως άνω Π.Δ. και να τον κηρύξει έκπτωτο ή να προτείνει προς την Προϊστάμενη Αρχή τη χορήγηση παράτασης προς τον ανάδοχο για τη συνέχιση του έργου.

Η Προϊσταμένη Αρχή του έργου δε φρόντισε να εκδώσει την απόφαση διάλυσης της εργολαβίας αμέσως μετά την λήξη της παράτασης προθεσμίας των εργασιών ως όφειλε, εφόσον είχε κρίνει ότι δεν δικαιούνταν ο ανάδοχος άλλης παράτασης και ότι συνέτρεχαν και άλλοι λόγοι για τη διάλυση της σύμβασης.

Χρηματοδότηση του Έργου :

Το έργο εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων με αρχικό προϋπολογισμό 400.000.000 δρχ. Το έργο για τελευταία φορά εντάχθηκε στη Συλλογική Απόφαση Έργου 086/1 έτους 1999 με προϋπολογισμό 1.270.000.000 δρχ. Η τελική συνολική εκταμίευση ανέρχεται στο ποσό των 1.111.965.723 δρχ.

Η αρμόδια Δ/ση Αλιευτικών Εφαρμογών & ΕΑΠ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τα έτη 2000 και 2001 συμπεριέλαβε στις προτάσεις της με έγγραφά της, προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για την κατάρτιση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και τη χρηματοδότηση του ανωτέρω έργου χωρίς να πετύχει την αντίστοιχη έγκριση.

Οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Δ/ση Αλιείας) έκαναν τις απαιτούμενες ενέργειες προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για την χρηματοδότηση του έργου. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών από το έτος 2000 και μετά δεν είχε τη δυνατότητα χρηματοδότησης του έργου, διότι η εργολαβία διαλύθηκε με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Βεβαίως υπάρχει η δυνατότητα, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Δημοσίων Επενδύσεων, για την παραλαβή του έργου και εφόσον προκύψουν οικονομικές απαιτήσεις του αναδόχου του έργου, το ανωτέρω Υπουργείο να ζητήσει, οποιαδήποτε στιγμή με πρότασή του, στην οποία όμως θα αναφέρεται το ακριβές ποσό, την επαναχρηματοδότηση του έργου ώστε αυτό να αποπληρωθεί.

Ως προς τους Συγκριτικούς Πίνακες, τις Επιμετρήσεις και τους Λογαριασμούς του Έργου.

Από την έναρξη του έργου έως και το έτος 1997 εγκρίθηκαν συνολικά από την Δ/ση Τεχνικών Μελετών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τέσσερις συγκριτικοί πίνακες οι οποίοι υποβλήθηκαν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Προκύπτει ότι, έως και την πληρωμή του 25^{ου} λογαριασμού στις 29-7-1997, δεν έχει συνταχθεί το σύνολο των επιμετρήσεων των εργασιών που είχε εκτελέσει ο εργολάβος και οι οποίες περιλαμβάνονταν στους πρώτους τρεις εγκεκριμένους Συγκριτικούς Πίνακες. Επίσης από τις 27^η, 28^η και 29^η 27/11/99 Εντολές Πληρωμής, προκύπτει ότι έχουν γίνει μόνο συνοπτικές επιμετρήσεις των εργασιών που έχει εκτελέσει ο ανάδοχος.

Σχετικά με το ανωτέρω θέμα συγκροτήθηκε επιτροπή διενέργειας ελέγχου του έργου, μετά από έγγραφο του Πταισματοδικείου Αθηνών «*αναφορικά με τη διενέργεια ενδελεχούς και επισταμένου ελέγχου του Δημοσίου Έργου Δημιουργία Ιχθυογεννητικού Σταθμού Γιάλοβας Πυλίας, Νομού Μεσσηνίας προκειμένου να αποφανθούν αν οι υπάλληλοι της Τ.Υ.Δ.Κ. Μεσσηνίας εξημίωσαν με τις ενέργειες τους την Δημόσια Υπηρεσία και με ποιο χρηματικό ποσό*». Η ανωτέρω επιτροπή διαπίστωσε ότι είχε εκτελεστεί ένα μεγάλο μέρος των οικοδομικών εργασιών, καθώς και ένα μέρος των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων καθώς και ότι, εκτός της επιμέτρησης των επί πλέον της σύμβασης χωματουργικών εργασιών, δεν είχε μέχρι τη στιγμή εκείνη συνταχθεί καμία άλλη επιμέτρηση, ούτε είχε πραγματοποιηθεί η εκτίμηση των ποσοτήτων των εργασιών της αρχικής λύσης (προμέτρηση εργασιών).

Ακόμη, σύμφωνα με το ανωτέρω πόρισμα, απαιτείται η παράδοση του έργου με βάση τις τελικές επιμετρήσεις αυτού, τις οποίες υποβάλλει ο Ανάδοχος εντός προθεσμίας δύο μηνών μετά από την βεβαίωση περάτωσης του έργου, η οποία στην προκειμένη περίπτωση συντελέσθηκε, με την απόφαση διάλυσης της εργολαβίας δηλ. μέχρι 11-7-2000.

Από την αλληλογραφία μεταξύ της Προϊσταμένης Αρχής, της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και του αναδόχου προκύπτει ότι δεν έχουν γίνει οι επιμετρήσεις του έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 38 του Π.Δ.609/85. Επίσης οι πληρωμές των λογαριασμών του έργου δεν έγιναν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 40 του Π.Δ.609/85.

Λογαριασμοί του Έργου

Σύμφωνα με το άρθρο 40 του Π.Δ. 609/85 την αρμοδιότητα για τον έλεγχο των λογαριασμών έχει η Διευθύνουσα Υπηρεσία. Οι λογαριασμοί του έργου εγκρίθηκαν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, χωρίς να έχουν συνταχθεί οι απαιτούμενες επιμετρήσεις από τον ανάδοχο.

Ως προς την διάλυση της εργολαβίας και τις εισηγήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών για την πορεία του έργου

Με την με αριθ. πρωτ.5332/529/11-7-2000 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διαλύθηκε η σύμβαση –εργολαβία του έργου (άρθρο 9 παρ. 1 του Ν.1418/84) αζημίως για το Δημόσιο. Κατά της ανωτέρω απόφασης η ανάδοχος εταιρία άσκησε τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα.

Το Διοικητικό Εφετείο Τρίπολης ακύρωσε την απόφαση διάλυσης της εργολαβίας. Η υπόθεση έχει επαναπεμφθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας στο Διοικητικό Εφετείο Τρίπολης προς περαιτέρω κρίση. Επισημαίνεται ότι η Δ/νη Αλιείας από τις 14-4-92 είχε αναφερθεί με υπηρεσιακό σημείωμα προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τη μη αναγκαιότητα ολοκλήρωσης του έργου.

Από τον έλεγχο των φακέλων αλληλογραφίας σχετικά με το έργο διαπιστώθηκε ότι οι αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Δ/νη Τεχνικών Μελετών και Κατασκευών και, Δ/νη Αλιευτικών Εφαρμογών και Εισροών Αλιευτικής Παραγωγής) έχουν υποβάλλει ενημερωτικά σημειώματα στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως προς την πορεία του έργου. Η Διεύθυνση Τεχνικών Μελετών και Κατασκευών ζητούσε οδηγίες από τη Διεύθυνση Αλιευτικών Εφαρμογών και Εισροών Αλιευτικής Παραγωγής κατά πόσο θα έπρεπε να συνεχισθεί η εκτέλεση του έργου με την εγκατεστημένη εργολαβία ή αν θα έπρεπε να εκτελεστούν οι υπολειπόμενες εργασίες και η λειτουργία του σταθμού με άλλο πλέον πρόσφορο τρόπο.

Ως προς την ολοκλήρωση και τη λειτουργία του έργου.

Η Ανάδοχος εταιρία μέσω του νόμιμου εκπροσώπου της υπέβαλε αλληπάλληλες αναφορές στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναφορικά με αιτιάσεις της σε βάρος των υπαλλήλων που χειρίσθηκαν το θέμα της υλοποίησης του έργου ποιοτικά και τεχνικά.

Με εντολή του Γενικού Γραμματέα του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ανατέθηκε στη Δ/νη Επιθεώρησης του Υπουργείου η διενέργεια Διοικητικής έρευνας σχετικά με την εξέταση των αναγραφόμενων στις ως άνω αναφορές.

Σχετικά με την αναγκαιότητα ολοκλήρωσης και λειτουργίας του έργου προκύπτει ότι υπάρχει η δυνατότητα μίσθωσης του έργου σύμφωνα με το άρθρο 50 παρ.8 του

N.2538/1997 ή η λειτουργία του με την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Ως προς τις διαδικασίες εκπόνησης μελέτης «Δημιουργίας καταφυγίου τουριστικών σκαφών» στο Λεωνίδιο:

Από το Δήμο Λεωνιδίου ανατέθηκε (1997) με νόμιμες διαδικασίες η εκπόνηση της μελέτης "Δημιουργία Καταφυγίου Τουριστικών Σκαφών Λιμένος Πλάκας Λεωνιδίου" σε μελετητικό γραφείο. Στη συνέχεια το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε την προκαταρκτική και οριστική μελέτη του έργου η οποία απεστάλη από την μελετητική εταιρία στην Τ.Υ.Δ.Κ. (Τεχνική Υπηρεσία Δήμων-Κοινοτήτων) Ν. Αρκαδίας, Διευθύνουσα Υπηρεσία, για έλεγχο και θεώρηση.

Η πληρωμή της μελέτης ύψους 20.000.000 δρχ έγινε από πιστώσεις του Δήμου Λεωνιδίου σύμφωνα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του.

Κύριος του Έργου είναι η Ν.Α. Αρκαδίας, Διευθύνουσα-Επιβλέπουσα Υπηρεσία είναι η Διεύθυνση Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας και Προϊσταμένη Αρχή η Νομαρχιακή Επιτροπή Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας.

Το έργο δημοπρατήθηκε (24-8-98) και άρχισε να εκτελείται χωρίς την εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων. Μάλιστα η έναρξη εκτέλεσης του έργου καθυστέρησε υπερβολικά (περίπου εννέα μήνες) μετά την ανάδειξη του μειοδότη αναδόχου.

Το έργο αρχικά εντάχθηκε στο Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου με πιστώσεις από το 2^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Στη συνέχεια εντάχθηκε στο νομαρχιακό πρόγραμμα ΣΑΝΑ2 (Συλλογική Απόφαση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης) ως έργο συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Ν.Α. Αρκαδίας.

Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εξέδωσε στις 11/12/96 απόφαση χωροθέτησης των έργων επέκτασης του λιμένος Πλάκας Λεωνιδίου Ν. Αρκαδίας βάσει της συνταχθείσας μελέτης.

Από τα πρακτικά συνεδρίασης προκύπτει ότι το ένα μέλος της ορισθείσας τριμελούς επιτροπής εισήγησε για την ανάθεση του ανωτέρω έργου, μειοψήφησε στην κατακύρωση του αποτελέσματος της δημοπρασίας, λόγω της παρόδου μεγάλου χρονικού διαστήματος από την δημοπράτηση, που καθιστούσε την ανάθεση μη συμφέρουσα για το Δημόσιο και λόγω του ότι κατά την άποψή του η μειοδότητρια εταιρία δεν προσέφερε τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την άρτια και έγκαιρη κατασκευή του έργου.

Στις 28-4-99 εκδόθηκε από τη Δ/ση Περιφερειακού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Υπουργείου Πολιτισμού που αφορούσε έγκριση περιβαλλοντικών όρων για το έργο «Επέκταση Λιμένος Πλάκας Λεωνιδίου» στο Νομό Αρκαδίας. Τέλος στις 13-12-99 εκδόθηκε απόφαση του Νομάρχη Αρκαδίας που αφορούσε την έγκριση της μελέτης του έργου.

Η Γραμματεία του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (Π.Ε.Π.) Πελοποννήσου με το 2012/6709/8-6-99 έγγραφό της ενέκρινε την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης του έργου, ζητώντας "τη διόρθωση του τίτλου του, δεδομένου ότι

η Ε.Ε. δεν συγχρηματοδοτούσε έργα που αφορούσαν υλοποίηση καταφυγίων αλιευτικών σκαφών".

Στις 30-6-99 υπογράφηκε εργολαβικό συμφωνητικό συμβατικού ποσού 208.677.244 δρχ. μεταξύ του Νομάρχη Αρκαδίας και του εκπροσώπου της μειοδότης εταιρίας, όπου τασσόταν ως προθεσμία κατασκευής του έργου 240 ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, ήτοι μέχρι 25-2-2000.

Στις 28-2-2000, δηλαδή μετά την προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου, εκδόθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας Τμήμα Β') απόφαση παραχώρησης στη Διεύθυνση Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού για την κατασκευή του έργου. Ομοίως στις 4-8-2000 το Λιμεναρχείο Ναυπλίου, με απόφασή του επέτρεψε την έναρξη εργασιών του έργου.

Προκύπτει συνεπώς ότι το έργο δημοπρατήθηκε και άρχισε να εκτελείται σε χώρο του οποίου το δικαίωμα χρήσης δεν είχε παραχωρηθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών που έχει την κυριότητα.

Παρότι ο εργολάβος δεν περάτωνε το έργο μέσα στις τασσόμενες προθεσμίες, η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν τον κήρυξε έκπτωτο, αντιθέτως δε, προέβαινε σε διαδοχικές (οκτώ τον αριθμό) ανανεούμενες παρατάσεις περάτωσης εκτέλεσης και μάλιστα με «*αναθεώρηση*», αναγνωρίζοντας έτσι ότι την υπαιτιότητα καθυστέρησης είχε ο κύριος του έργου.

Σύμφωνα με το άρθρο 36 του Π.Δ 609/85 η παράταση προθεσμίας εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή μετά από αίτηση του αναδόχου. Επί της παρατάσεως η Διευθύνουσα Υπηρεσία διατυπώνει πάντοτε τη γνώμη της προς την Προϊσταμένη Αρχή.

Στις 2-10-01 ο προϊστάμενος του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων της Ν.Α. Αρκαδίας απέστειλε την υπ' αριθ. 5627 ειδική πρόσκληση προς τον ανάδοχο, με την οποία τον καλούσε να ολοκληρώσει τις προβλεπόμενες εργασίες μέχρι 30-10-01, διαφορετικά η υπηρεσία θα προέβαινε στην εφαρμογή των διατάξεων «περί εκπτώσεως του αναδόχου».

Στον ενδιάμεσο χρόνο εκτέλεσης του έργου και κατά τη διάρκεια των παρατάσεων (στις 22-3-01) ο Δήμαρχος Λεωνιδίου διαμαρτυρήθηκε εγγράφως προς την Περιφέρεια Πελοποννήσου για διακοπή των εργασιών του έργου. Η τελευταία με τη σειρά της και με το 4579/859/30-3-01 έγγραφό της προς τη Δ/ση Υποδομών ζήτησε λεπτομερή ενημέρωση για την πορεία του έργου, επισημαίνοντας ότι το έργο παρουσίαζε μηδενική απορρόφηση. Επί των ανωτέρω εγγράφων στο φάκελο του έργου δεν ανευρέθη απάντηση.

1. Το έργο σύμφωνα με το δελτίο του που συνέταξε ο Διευθυντής Υποδομών, για πολύ μεγάλα χρονικά διαστήματα ήταν σε διακοπή από 30-6-99 έως 24-3-2000 (263 ημέρες) και από 22-3-2000 έως 2-10-2000 (190 ημέρες): στην πρώτη περίπτωση λόγω αναμονής έκδοσης των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων και στη δεύτερη λόγω διακοπής από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..
2. Κατά την εκτέλεση του έργου δεν τηρήθηκε ημερολόγιο αυτού (άρθρο 33 του Π.Δ. 609/85).

3. Κατά την εκτέλεση του έργου έγινε αντικατάσταση του επιβλέποντος «λόγω φόρτου εργασίας» χωρίς να προκύπτει εγγράφως σχετικό αίτημα του ανωτέρω, παρά μόνο έγγραφό του, περί μη σωστής εκτέλεσης του έργου από τον ανάδοχο.
4. Δεν προκύπτουν από το φάκελο του έργου οι ημερομηνίες υποβολής των επιμετρήσεων που έπρεπε να συνοδεύουν τον πρώτο και δεύτερο λογαριασμό. Επίσης δεν προκύπτει σύνταξη μηνιαίων επιμετρήσεων αλλά και ούτε πρωτοκόλλου παραλαβής αφανών εργασιών (παρ. 2 και 3 του άρθρου 38, του Π.Δ. 609/85).
5. Για την αλλαγή των όρων της αρχικής μελέτης, η οποία προκύπτει από την υπογραφή της συμπληρωματικής σύμβασης, δεν υπάρχει εγκριτική απόφαση του κυρίου του έργου (απόφαση Ν.Σ. ή Ν.Ε.).
6. Οι ορισθείσες κατά τα έτη 2002 και 2003 επιτροπές διενέργειας αυτοψιών για την διαπίστωση των ζημιών λόγω ανωτέρας βίας, δεν λειτούργησαν εντός των χρονικών περιθωρίων που ορίζει ο νόμος κι ούτε απέδωσαν ευθύνες στην ανάδοχο εταιρία για την υποβολή πιστοποιήσεων εργασιών, χωρίς εγκεκριμένη επιμέτρηση. Εκτός τούτου ο ορισμός των επιτροπών από την Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου έγινε κατά παράβαση των οριζόμενων στο άρθρ.45 του Π.Δ.609/85 (σύμφωνα με το οποίο στον ορισμό των επιτροπών έπρεπε να προβεί η Προϊσταμένη αρχή του έργου).
7. Η έγκριση των πρωτοκόλλων των ζημιών λόγω ανωτέρας βίας από την Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου έγινε ομοίως κατά παράβαση του άρθρ.45 του Π.Δ 609/85 (η αποζημίωση αναγνωρίζεται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής που εγκρίνει, με τροποποίηση ή όχι, το πρωτόκολλο και αποφασίζει για τυχόν ένσταση).
8. Η πληρωμή του έργου με βάση τους κατατεθέντες λογαριασμούς έγινε χωρίς να συμπεριλαμβάνονται σε αυτούς πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών, κατά παράβαση των αναφερομένων στο άρθρο 40 του Π.Δ.609/85. Το μοναδικό πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών που υπάρχει στο φάκελο του έργου φέρει ημερομηνία 28/5/02, ενώ είχαν κατατεθεί λογαριασμοί και είχαν πραγματοποιηθεί πληρωμές από το Νοέμβριο του έτους 2000.
9. Δεν προκύπτει σύνταξη πρωτοκόλλου από την επιτροπή προσωρινής παραλαβής του έργου που ορίστηκε με την 2771/03/11-1-04 απόφαση του Διευθυντή Υποδομών κατά παράβαση των όσων προβλέπονται στο άρθρο 53 του Π.Δ 609/85.
10. Η τελική δαπάνη του έργου υπερέβη το συμβατικό ποσό κατά 308.143,605 ευρώ που αντιπροσωπεύει το 1/3 περίπου της συμβατικής τιμής.
11. Ο Γ.Γ. Περιφέρειας Πελοποννήσου δεν παρέπεμψε καμία απόφαση της Ν.Ε Υποδομών για έλεγχο νομιμότητας στην επιτροπή του άρθρου 18 του νόμου 2218/94.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν προέβη σε δήλωση των πληρωμών του έργου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, παρ' ότι διαπίστωσε προβλήματα, δεν προέβη στην αναζήτηση ευθυνών των εμπλεκομένων.

Με την 6383/1-11-01 απόφαση του Δ/ντή Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας εγκρίθηκε ο πρώτος ανακεφαλαιωτικός πίνακας με τον οποίο το συνολικό κόστος του έργου αυξήθηκε κατά 16.057.095δρχ. Με την ίδια απόφαση εγκρίθηκε και το 1ο Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Έργων με δύο άρθρα. Στη συνέχεια η Ν.Ε. Υποδομών (8-5-2002) ενέκρινε συμπληρωματική σύμβαση ποσού 90.000.000 δρχ. «για την άρτια, έντεχνη και ασφαλή εκτέλεση του έργου,» καθώς επίσης και τον 2ο ανακεφαλαιωτικό πίνακα σύμφωνα με τον οποίο η συνολική δαπάνη του έργου ανήρχετο σε 298.677.244 δρχ (ήτοι ήταν αυξημένη έναντι του αρχικού εγκεκριμένου ποσού κατά το ποσό της συμπληρωματικής σύμβασης).

Η συμπληρωματική σύμβαση των 90.000.000 δρχ., η υπογραφή της οποίας προέκυψε με εισήγηση της επιβλέπουσας υπηρεσίας «λόγω ανάγκης εκτέλεσης προσθέτων συμπληρωματικών εργασιών που δεν μπορούν τεχνικά και οικονομικά να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση χωρίς να δημιουργήσουν προβλήματα», υπεγράφη μετά από σύμφωνη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, αν και δεν προκύπτει ακριβής ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης από το αντίγραφο στο φάκελο του έργου, μεταξύ του Νομάρχη Αρκαδίας και του εκπροσώπου της αναδόχου εταιρίας.

Με την ίδια απόφαση της Ν.Ε. εγκρίθηκε και το 2ο Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Έργων με πέντε άρθρα. Ωστόσο δεν υπήρξε εγκριτική απόφαση του κυρίου του έργου, δηλ. της Ν.Α. Αρκαδίας, για αυτή την αλλαγή της αρχικής μελέτης.

Ζημιές στο έργο από ανώτερη βία πριν την περάτωσή του.

Με την υπ' αριθμόν 1448/19-03-2002 αίτηση-δήλωση η ανάδοχος εταιρία γνωστοποίησε στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ζημιές στο υπό κατασκευή έργο, και ζήτησε σύμφωνα με τον νόμο, την εφαρμογή του άρθρου 45 Π.Δ. 609/1985 «Βλάβες στο έργο, αναγνώριση αποζημιώσεων». Ο προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας συγκρότησε επιτροπή για την διαπίστωση του είδους και του μεγέθους των ζημιών, κατά παράβαση του άρθρου 45 του Π.Δ 609/85 (την εν λόγω επιτροπή ορίζει η Προϊσταμένη Αρχή του έργου).

Η ανάδοχος εταιρία στην αίτηση- δήλωσή της, προϋπολόγισε την δαπάνη αποκατάστασης των ζημιών στο ποσό των 29.852.798 δραχμών ή 87.609,09 Ευρώ.

Εγκρίθηκε μετά από ομόφωνη γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων με την υπ' αριθμό 6771/28-11-2002 απόφαση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Υποδομών, συνολική δαπάνη 20.073.688 δραχμών ή 58.910,31 ευρώ και πάλι κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρ. 45 του Π.Δ 609/85 σύμφωνα με τις οποίες το πρωτόκολλο θα έπρεπε να εγκριθεί από την Προϊσταμένη Αρχή του έργου.

Η τελευταία παράταση περάτωσης του έργου που είχε δοθεί, έληγε στις 30/6/2002, δηλ. η δαπάνη για τις ζημιές καταβλήθηκε μετά τη λήξη της τελευταίας παράτασης.

Ζημιές στο έργο από ανώτερη βία μετά την περάτωσή του.

Η ανάδοχος εταιρία με την υπ' αριθμό 444/4-2-03 αίτηση- δήλωση της, γνωστοποίησε στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, ότι στο αποπερατωθέν έργο προξενήθηκαν νέες ζημιές λόγω ανωτέρας βίας. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία

συγκρότησε, και πάλι κατά παράβαση του άρθρ.45 του Π.Δ 609/85, επιτροπή η οποία διαπίστωσε επιτόπια και εκτίμησε δαπάνη αποκατάστασης των βλαβών σε 157.505,81 ευρώ. Ο Δ/ντής Υποδομών της Ν.Α. με την 740/4-9-03 απόφασή του, κατά παράβαση πάλι των διατάξεων του άρθρ. 45 του Π.Δ. 609/85, ενέκρινε το εν λόγω πρωτόκολλο, αφού είχε προηγηθεί το υπ' αριθ. 6388/20-8-03 έγγραφο του Νομάρχη Αρκαδίας, το οποίο επεσήμαινε ότι το πρωτόκολλο διαπίστωσης βλαβών μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του εγγράφου, δεν είχε υποβληθεί αρμοδίως, τονίζοντας μάλιστα το ενδεχόμενο έναρξης πειθαρχικής διαδικασίας σε βάρος των μελών της επιτροπής.

Για τις ζημιές του έτους 2002 οι τασσόμενες προθεσμίες του άρθρου 45 του Π.Δ. 609/85 δεν τηρήθηκαν. Ας σημειωθεί ότι η επιτροπή για τη διενέργεια της αυτοψίας δεν είχε στη διάθεση της πρωτόκολλο αφανών εργασιών (κατά παράβαση και του άρθρου 4 παρ. 2 του Π.Δ. 609/85).

Πρέπει να επισημανθεί ότι, αν και το υπό κατασκευή έργο είχε ήδη πληγεί το έτος 2002 από ανέμους μεγαλύτερης έντασης από αυτούς που είχε προβλέψει η αρχική μελέτη, δεν υπήρξε τροποποίηση της μελέτης, η οποία θα ελάμβανε υπόψη τα νέα στοιχεία και θα ενίσχυε την κατασκευή για αντιμετώπιση ανέμων πάνω από 7 μποφόρ, με αποτέλεσμα οι διορθωθείσες ζημιές της περιόδου 2002 να χρήζουν επαναδιόρθωσης και το έτος 2003 δεδομένου ότι επαναλήφθηκαν οι ίδιες καιρικές συνθήκες.

Παραλαβή του έργου

Ο πίνακας της τελικής επιμέτρησης (28-5-02) που υποβλήθηκε από τον ανάδοχο στην υπηρεσία δεν φέρει ημερομηνία σύνταξης.

Στο φάκελο του έργου υπάρχει η 3948/16-7-02 βεβαίωση περάτωσης εργασιών του έργου υπογεγραμμένη από το Διευθυντή της Διεύθυνσης Υποδομών της Ν.Α.

Παρά ταύτα στις 11/1/2004, δηλ. ενάμισι χρόνο αργότερα, συγκροτείται επιτροπή προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου, χωρίς όμως να προκύπτει σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου παραλαβής.

Πληρωμές του έργου

Η Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου Ν. Αρκαδίας επέστρεψε τα δικαιολογητικά της πληρωμής του 1ου λογαριασμού του έργου, διότι δεν είχε υπογραφεί η επιμέτρηση από τον επιβλέποντα μηχανικό.

Στις 5-3-01 ο επιβλέπων μηχανικός απέστειλε στον ανάδοχο έγγραφο, με το οποίο ζητούσε να προβεί ο τελευταίος στις ανάλογες επιμετρήσεις για προώθηση του 2ου λογαριασμού. Ας σημειωθεί ότι το συνοδευτικό έγγραφο της 2ης εντολής πληρωμής παρουσιάζει διορθώσεις και αλλοιώσεις ως προς τις ημερομηνίες υπογραφής του επιβλέποντα μηχανικού αλλά και του προϊστάμενου του τμήματος εκτέλεσης έργων.

Σε καμία εντολή πληρωμής δεν υπάρχει συνημμένο πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών.

Επισημαίνεται και η αδικαιολόγητη υπέρβαση του συμβατικού ποσού κατά 308.143,605 ευρώ.

Καμία απόφαση του Ν.Σ. ή της Ν.Ε. της Ν.Α. Αρκαδίας σχετική με το εν λόγω έργο, δεν παραπέμφθηκε για έλεγχο νομιμότητας στην επιτροπή του άρθρου 18 του νόμου 2218/94.

Η Γ.Γ. Περιφέρειας Πελοποννήσου (Διεύθυνση Διοίκησης) αναφέρει ότι «επειδή η Περιφέρεια Πελοποννήσου είχε διαπιστώσει προβλήματα στο έργο, το οποίο ήταν ενταγμένο στο ΠΕΠ Πελοποννήσου, για το λόγο αυτό και προς αποφυγή δυσμενέστερων μέτρων για τη χώρα από πλευράς ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν προέβη σε δήλωση των πληρωμών του».

Διαπιστώθηκαν σοβαρά προβλήματα συνεργασίας του προσωπικού στη Διεύθυνση Υποδομών Αρκαδίας καθώς και μια εικόνα χαώδους λειτουργίας της υπηρεσίας.

4. Διερεύνηση καταγγελιών στο Δήμο Μαραθώνα

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Αττικής ζήτησε από το ΣΕΕΔΔ τη διερεύνηση καταγγελιών Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου Μαραθώνα σχετικών με παρατυπίες και παρανομίες κατά τη διαδικασία μίσθωσης ακινήτου για τη στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου, παραποίηση πρακτικών του Δημοτικού Συμβουλίου, πλημμελή εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 108 του Π.Δ. 410/95 κατά τη σύγκλιση του Δημοτικού Συμβουλίου, λήψη αποφάσεων κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 99 του Π.Δ. 410/95.

Από τον διενεργηθέντα έλεγχο προέκυψαν οι κάτωθι διαπιστώσεις:

α) Η διαδικασία διενέργειας του διαγωνισμού που αποτυπώθηκε στα από 12 Μαρτίου 2003 πρακτικά είχε την ομόφωνη έγκριση του Δημοτικού Συμβουλίου.

β) Όλες οι αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημορχιακής Επιτροπής έχουν σταλεί για έλεγχο νομιμότητας στη Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ανατολικής Αττικής και δεν παραπέμφθηκαν από τον Γ.Γ. Περιφέρειας στην επιτροπή του άρθρου 7 του ν.2839/2000 με την αιτιολογία ότι δεν είναι νόμιμες.

γ) Η διαδικασία που ακολούθησε ο Δήμος Μαραθώνα για τη διεξαγωγή και κατακύρωση της δημοπρασίας για τη μίσθωση του ακινήτου ήταν σύμφωνη με τα άρθρα 2 & 3 του Π.Δ. 270/81 πλην της συγκρότησης της επιτροπής διενέργειας της δημοπρασίας η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Π.Δ. 270/81, θα έπρεπε να είχε συσταθεί με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και να αποτελείται από το Δήμαρχο ως πρόεδρο και δύο δημοτικούς συμβούλους ως μέλη.

δ) Δεν ασκήθηκαν ενστάσεις από ενδιαφερόμενους οι οποίοι είχαν έννομο συμφέρον στη διαδικασία του διαγωνισμού.

Η παράβαση των διατάξεων των σχετικών με τη συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων, όταν αυτά έχουν γνωμοδοτική αρμοδιότητα όπως στην ανωτέρω περίπτωση, δημιουργεί ελάττωμα στην πρόταση που διατυπώνουν και συνεπώς η διοικητική πράξη που εκδίδεται βάσει αυτής της πρότασης πάσχει ακυρότητας.

Όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση η πράξη κατακύρωσης του διαγωνισμού, η οποία αποτελεί την τελευταία πράξη της εν προκειμένω σύνθετης διοικητικής ενέργειας, μέχρι αυτή να ακυρωθεί με δικαστική απόφαση ή να ανακληθεί από το αρμόδιο

διοικητικό όργανο, παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματα αυτής έχοντας τα χαρακτηριστικά του τεκμηρίου νομιμότητας και της εκτελεστότητας.

Ως προς τη μη σύγκλιση του Δημοτικού Συμβουλίου κατά την διαδικασία μίσθωσης ακινήτου για τη στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου Μαραθώνα:

Προέκυψε ότι τελικά το Δημοτικό Συμβούλιο συνεδρίασε με καθυστέρηση η οποία, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 94 του Π.Δ. 410/95, δεν μπορεί να θεμελιώσει ευθύνη της Προέδρου του Δ.Σ.

Ως προς την παραποίηση πρακτικών Δημοτικού Συμβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας μίσθωσης ακινήτου για τη στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου Μαραθώνα:

Από τη μελέτη των πρακτικών συνεδρίασης Δ. Σ. και του αντίστοιχου αποσπάσματος της 29/12.3.2003 απόφασης, δε διαπιστώθηκε ασυμφωνία μεταξύ των όσων αναγράφονται στο απόσπασμα και στα πρακτικά.

Ως προς τη λήψη αποφάσεων κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 99 και 119 του Π.Δ. 410/95, με τη λήψη τεσσάρων αποφάσεων από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου με την παρουσία μελών που σύμφωνα με το άρ. 99 του Π.Δ. 410/95, έπρεπε να είχαν δηλώσει κώλυμα συμμετοχής, καθώς αυτοί και συγγενείς τους είχαν υλικό συμφέρον από τις εκδοθείσες αποφάσεις.

Πράγματι, οι αποφάσεις 47/23.3.2003, 48/27.3.2003, 121/8-7-2003, 172/29-9-2003 του Δ. Σ. του Δήμου Μαραθώνα ελήφθησαν κατά παράβαση των άρθρων 94 και 119 του Π.Δ. 410/95 δεδομένου ότι στις συνεδριάσεις αυτές μετείχαν Δημοτικοί Σύμβουλοι οι οποίοι είχαν κώλυμα συμφέροντος. Συγκεκριμένα οι με αρ. 47 και 48 αποφάσεις του Δ.Σ. αφορούσαν στη χορήγηση άδειας λειτουργίας μουσικών οργάνων καταστήματος δημοτικού συμβούλου ο οποίος και συμμετείχε στη σύνθεση του οργάνου. Η απόφαση με αρ. 121 αφορούσε σε προμήθεια υπηρεσιών από κατάστημα που ανήκε στον ίδιο δημοτικό σύμβουλο (με νόμιμο εκπρόσωπο τη σύζυγό του) και ο οποίος επίσης συμμετείχε στη σύνθεση του οργάνου ενώ η με αρ. 172 απόφαση του Δ.Σ. αφορούσε σε έγκριση του πορίσματος της επιτροπής γνωμοδότησης σχετικά με ενστάσεις για το σχέδιο πόλης. Όμως στην εν λόγω γνωμοδοτική επιτροπή, συμμετείχε ως πρόεδρος ο προαναφερθείς δημοτικός σύμβουλος, ο οποίος «γνωμάτευε» και για τις προσωπικές του ενστάσεις που αφορούσαν σε ιδιοκτησίες του. Στη σύνθεση του Δ.Σ. που ενέκρινε τη γνωμοδότηση της σχετικής επιτροπής συμμετείχε ο προαναφερθείς δημοτικός σύμβουλος και ακόμη ένας δημοτικός σύμβουλος (κώλυμα συμφέροντος) ο οποίος ομοίως είχε καταθέσει ενστάσεις για ιδιοκτησίες του. Η συμμετοχή δημοτικών συμβούλων στη συζήτηση θέματος και κατάρτιση απόφασης του Δ.Σ. για σχεδίαση, επέκταση και τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου, εάν αυτοί ή συγγενείς αυτών μέχρι δεύτερου βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή αγχιστείας έχουν υλικό συμφέρον, αποκλείεται. Το Δημοτικό Συμβούλιο στη συνέχεια ανακάλεσε τις με αρ. 47 και 48 αποφάσεις όχι όμως τις με αρ. 121 και 172 αποφάσεις.

Επισημαίνεται ότι ο καταγγέλλων άσκησε κατά των με αρ. 47 και 48/2003 αποφάσεων του Δ.Σ. προσφυγή που απορρίφθηκε από την επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 2839/2000 για τυπικούς λόγους ως εκπρόθεσμη.

Ως προς την παραχώρηση της απλής χρήσης του αιγιαλού.

Το Δ. Σ. Μαραθώνα με την με αρ.142/2002 απόφασή του ανέθεσε στη Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Μαραθώνα (Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ), την άσκηση αρμοδιότητος διαχείρισης του αιγιαλού και παραλίας του Δήμου για το χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως 31.5.2005. Η ανάθεση αυτή έγινε κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων της Κ.Υ.Α. με αρ.πρ.1047427/4612/Β0010/3.6.2002, που προβλέπουν ότι η απευθείας παραχώρηση του δικαιώματος απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας στους Ο.Τ.Α Α' βαθμού ή η μεταβίβασή του στις δικές τους αμιγείς δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, ισχύει για το χρονικό διάστημα από 1.6.2002 ως 31.5.2005.

Η με αρ.50/27.3.2003 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Μαραθώνα «περί καθορισμού θέσεων αιγιαλού για δημοπράτηση» μετά από εισήγηση της Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ, ελήφθη κατά παρέκκλιση των διατάξεων του αρθ.1, παρ.5,6,7,8 του Ν.2323/1995 διότι:

- α) δεν ελήφθη το τελευταίο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου και
- β) δε ζητήθηκε η γνώμη του οικείου επιμελητηρίου, του εμπορικού συλλόγου, της ομοσπονδίας επαγγελματιών-βιοτεχνών της περιοχής, του αντιπροσωπευτικότερου σωματίου μικροπωλητών, των αρμοδίων εφορειών αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, της Πολεοδομίας, της αρμόδιας κατά τόπο Ν.Α. και της οικείας υπηρεσίας τροχαίας.

Τέλος, δεν προέκυψαν παράνομες συνδέσεις καντινών με το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου.

Άδειες κατάληψης κοινοχρήστου χώρου αιγιαλού-παραλίας που εκδόθηκαν από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Μαραθώνα (Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ)

Οι άδειες αυτές που εκδόθηκαν από την Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ. είτε με δημοπρασία είτε με απ'ευθείας ανάθεση και υπεγράφησαν από το Δήμαρχο Μαραθώνα ως προέδρου της Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ, εκδόθηκαν εντός του έτους 2003 και έληξαν όλες στις 31.12.2003, διότι ο Δήμαρχος σύμφωνα με το αρθ.3 παρ.11 του Ν.1080/80 δεν δύναται να εκδώσει άδειες χρήσεως κοινοχρήστου χώρου πέραν του ημερολογιακού έτους.

Δεν έπρεπε να εκδοθούν από την Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ οι άδειες με αρ.πρ.138/12.5.03, 13/21.4.03, 48/6.5.03, 111/7.5.03, 98/9.5.03, 121/12.5.03, 122/12.5.03, 174/29.5.03, 21/6.6.03, 189/9.6.03, 137/8.7.03 και 330/21.7.03, διότι οι θέσεις που αναγράφονται στις άδειες, είναι διαφορετικές από τις κωδικοποιημένες θέσεις αιγιαλού που εγκρίθηκαν με την με αρ.50/2003 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Μαραθώνα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που χορηγήθηκαν από τη Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ, δεν έπρεπε να δοθεί άδεια κατάληψης κοινοχρήστου χώρου αιγιαλού για τις καντίνες που αναφέρονται στις άδειες με αρ.πρ.45/9.5.03, 138/12.5.03, 157/3.6.03, 87/13.5.03, 192/18.6.03, 205/18.6.03, 207/18.6.03, 300/18.6.03, διότι για το έτος 2003 οι ιδιοκτήτες των καντινών δεν είχαν την απαιτούμενη Άδεια Ίδρυσης και Λειτουργίας Καντίνας. Στις δε παρατύπως εκδοθείσες άδειες για καντίνες, δεν αναγράφεται αν οι καντίνες είναι κινητές ή τροχήλατες.

Το ύψος των τελών που πληρώθηκαν ανά τετραγωνικό μέτρο για τις κάθε είδους καταλήψεις κοινοχρήστου χώρου αιγιαλού και αναγράφονται στις άδειες, δεν προσδιορίζεται σε καμία απόφαση τόσο του Δημοτικού Συμβουλίου Μαραθώνα, όσο και του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ. Ως εκ τούτου, οι παραπάνω άδειες έχουν εκδοθεί παρατύπως και ως προς το ύψος των τελών.

Οι εκδοθείσες από την Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ. άδειες έπρεπε, για λόγους διαφάνειας και δυνατότητας ελέγχου της Δημοτικής Επιχείρησης, να εγκριθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μαραθώνα.

5. Δήμος Νέας Κυδωνίας.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο Δήμος δεν τηρεί τα προβλεπόμενα βιβλία [Ν.Δ.2396/53 και ΥΑοικ543/5543//2000 (ΦΕΚ Β-376)] για τη χρήση των υπηρεσιακών αυτοκινήτων και έως εκ τούτου αυτά κινούνται χωρίς να είναι εφοδιασμένα με τα προβλεπόμενα έγγραφα (διαταγή πορείας, δελτίο κίνησης) οπότε και κατέστη αδύνατον να διαπιστωθεί εάν τηρούνται οι προβλεπόμενοι όροι που ορίζονται από την Υ.Α. οικ543/5543//2000 (ΦΕΚ Β-376) για τη χρήση οχημάτων.

Σχετικά με τα επιτρεπόμενα όρια κατανάλωσης καυσίμων και πετρελαιολιπαντικών για τα οχήματα του Δήμου διαπιστώθηκε ότι δεν τηρείται βιβλίο κίνησης στο Δήμο οπότε δεν μπορεί να ελεγχθεί ενδεχόμενη υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου κατανάλωσης καυσίμων ανά όχημα σύμφωνα με την Υ.Α. 1450/550/3-3-1982.

Η μη τήρηση από τον Δήμο Νέας Κυδωνίας βιβλίου κίνησης οχημάτων, η μη αναγραφή στα Πρωτόκολλα παραλαβής καυσίμων και στα Τιμολόγια – Δελτία Αποστολής των προμηθευτών του αριθμού κυκλοφορίας των οχημάτων για τα οποία ο Δήμος προμηθεύεται τα καύσιμα, καθιστά αδύνατο τον έλεγχο από την Περιφέρεια Κρήτης όσον αφορά στην υπερκατανάλωση καυσίμων.

Από το έτος 2004, τηρείται Δελτίο χορήγησης Καυσίμων και Λιπαντικών. Από τον έλεγχο του ανωτέρω Δελτίου, διαπιστώθηκε ότι χορηγούνται καύσιμα και σε οχήματα τα οποία δεν ανήκουν στο Δήμο αλλά στους υπαλλήλους με την αιτιολογία ότι τα χρησιμοποιούν για εργασίες του Δήμου.

Στα χρηματικά εντάλματα που εξετάσθηκαν δειγματοληπτικά για τα έτη 1999 έως 2003 (προμήθεια καυσίμων για την κίνηση των μεταφορικών μέσων) διαπιστώθηκε ότι στα πρωτόκολλα παραλαβής, στο δελτίο αποστολής και στο τιμολόγιο του προμηθευτή δεν αναγράφεται ο αριθμός του οχήματος για το οποίο γίνεται η προμήθεια των καυσίμων. Το ίδιο διαπιστώθηκε και στις προμήθειες ανταλλακτικών και στις επισκευές των αυτοκινήτων.

Για τον προγραμματισμό, τη μελέτη, την ανάθεση, την επίβλεψη και την παραλαβή των δημοτικών έργων του εν λόγω Δήμου κατά την τελευταία πενταετία (1999-2003) εξετάστηκαν δειγματοληπτικά 75 έργα (ποσοστό 36%).

Το ετήσιο Τεχνικό Πρόγραμμα εκτελεστέων έργων καταρτιζόταν μεν, όχι όμως εντός των καθοριζόμενων προθεσμιών (άρθρο 265, παρ.1 του Δ.Κ.Κ.).

Για τα έργα που εκτελέστηκαν μετά από Τεχνική Μελέτη της Τ.Υ.Δ.Κ. δεν διαπιστώθηκε κάποια παράλειψη κατά την διαδικασία δημοπράτησης και εκτέλεσής τους.

Για όλα τα έργα στα συμφωνητικά μεταξύ του Δημάρχου και του αναδόχου δεν αναγράφεται η ακριβής τοποθεσία εκτέλεσης του έργου, η ημερομηνία παράδοσης και το είδος των εργασιών που θα εκτελεσθούν.

Οι βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης του έργου δεν είναι αναλυτικές, ως προς το έργο που εκτελέστηκε, αλλά τυποποιημένες.

Για το έργο «Ασφαλτόστρωση από Σταυριανουδάκη έως Ξενοδοχείο Μενελάου», κατά την άποψη του κλιμακίου ελέγχου ο δρόμος ο οποίος υπεδείχθη από τον αρμόδιο υπάλληλο του Δήμου δεν ήταν αυτός που αναφέρεται να έχει παραληφθεί από την επιτροπή παραλαβής έργων του Δήμου.

Κατά τα έτη 1999 έως 2003 προκύπτει κατάτμηση σχεδόν του συνόλου των έργων κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 12 παρ.1 Π.Δ.171/87 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.4 του άρθρου 17 του Ν.2539/1997 (*«δεν επιτρέπεται η κατάτμηση των δημοτικών ή κοινοτικών έργων και σύνταξη των αντιστοίχων μελετών, ούτε η αναγραφή στον προϋπολογισμό δήμου ή κοινότητας κατατμημένων πιστώσεων για την εκτέλεση αυτών»*).

Η διαπίστωση αυτή βασίζεται στο ότι σχεδόν κάθε έργο έχει προϋπολογισμό 2.360.000 δραχμών (6.925,00 ευρώ) και η ανάθεσή τους έγινε απευθείας με απόφαση της Δημορχιακής Επιτροπής (άρθρο 15 του Π.Δ.171/87) χωρίς την απαιτούμενη μελέτη που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Ν.1418/1984.

Επιπλέον τα έργα αυτά ανήκουν σε ομοειδείς κατηγορίες έργων (συντηρήσεις δρόμων, ασφαλτοστρώσεις δρόμων, καθαρισμοί ρυακιών κ.λπ.) και ακόμη δεν υπήρχε κατεπείγουσα ανάγκη για την εκτέλεσή τους με απ'ευθείας ανάθεση διότι, σχεδόν στο σύνολο τους, είχαν εγγραφεί στον τακτικό προϋπολογισμό κάθε έτους. Επιπλέον δημιουργούνται αμφιβολίες για το πραγματικό κόστος κάθε έργου, καθώς τεχνικά ανόμοια έργα (συντηρήσεις δρόμων, καθαρισμοί ρυακιών, ασφαλτοστρώσεις δρόμων κ.λπ.) έχουν τον ίδιο προϋπολογισμό εκτέλεσης.

Το έτος 1999 προκύπτει αδικαιολόγητη αύξηση του προϋπολογισμού τεσσάρων (4) έργων από 354.000 δραχμές σε 2.360.000 δραχμές το καθένα, μετά την δημοσίευση του Ν.2229/1999, ΦΕΚ Α'194/99 με τον οποίο αυξήθηκε το όριο της απευθείας ανάθεσης από τη Δημορχιακή Επιτροπή χωρίς τη σχετική μελέτη που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Ν.1418/1984.

Όλες οι αποφάσεις της Δημορχιακής Επιτροπής που αφορούσαν την εκτέλεση έργων ενώ στάλθηκαν για έλεγχο νομιμότητας στη Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Νομού Χανίων δεν παραπέμφθηκαν ως μη νόμιμες στην Επιτροπή του άρθρου 177 παρ.2 του Π.Δ.410/1995 ενώ ήταν φανερό από τα υποβληθέντα στοιχεία ότι επρόκειτο για κατατμήσεις εργασιών.

Ο Δήμος Νέας Κυδωνίας, κατά έγγραφη δήλωση του ίδιου του Δημάρχου, δεν τηρεί τη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των απολογισμών του Δήμου:

«Σας γνωρίζουμε ότι κατά τα έτη 1999 έως 2003 έχουν συνταχθεί απολογισμοί του Δήμου Νέας Κυδωνίας αλλά δεν έχουν υποβληθεί στην Δημορχιακή Επιτροπή και εν συνεχεία στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως αυτό προβλέπεται από το άρθρο 223 του Δ.Κ.Κ. Π.Δ.410/95 (ΦΕΚ Α 231)....»

Ως εκ τούτου κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 223 του Π.Δ.410/1995, οι απολογισμοί ετών 1999 έως 2003 δεν έχουν υποβληθεί από την ταμιακή υπηρεσία του Δήμου μέσω του Δημάρχου στη Δημαρχιακή Επιτροπή για προέλεγχο και δεν έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Δήμου Νέας Κυδωνίας έχουν συντάξει το σχέδιο των απολογισμών για τα έτη 1999 έως 2003 όμως δεν έχουν υποβληθεί απολογισμοί στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τα έτη 1999 έως και 2003 κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 223 του Π.Δ.410/1995.

Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι της μειοψηφίας του Δήμου Νέας Κυδωνίας Χανίων με την από 12-7-2004 γραπτή καταγγελία τους δηλώνουν ότι:

«Οι αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου πρωτοκολλούνται με προγενέστερες ημερομηνίες για να καταστεί αδύνατη η προσφυγή κατά των αποφάσεων αυτών στην επιτροπή του άρθρου 18 του Ν.2218/94 γεγονός που θα έπρεπε να ελέγχεται από πλευράς Περιφερειακής Διεύθυνσης για να προστατεύονται οι προσφεύγοντες στην επιτροπή αυτή.

Σύστημα μαγνητοφώνησης των πρακτικών των Δημοτικών Συμβουλίων για την ακριβή διατύπωση των λαμβανομένων αποφάσεων και την δυνατότητα ελέγχου δεν τοποθετείται παρά την από μακρού χρόνου και συνεχή απαίτηση μας ως προβλέπεται από το άρθρο 96 Π.Δ. 410/95».

Κατά τον έλεγχο του βιβλίου πρωτοκόλλου του Δήμου Νέας Κυδωνίας, διαπιστώθηκε ότι από 1/1/2004 έως και 17/8/2004 υπήρχαν 307 κενοί αριθμοί πρωτοκόλλου κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 12 του Ν.2690/1999 (ΦΕΚ 45/Α). Ο Δήμος Νέας Κυδωνίας αναφέρει ότι η ανωτέρω παράβαση γίνεται «προς διευκόλυνση των πολιτών». Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την παραβίαση προθεσμιών που τίθενται από νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις κ.λπ.

Ακόμη διαπιστώθηκε ότι δεν γίνεται ανάρτηση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου σε πίνακα στο Δημοτικό Κατάστημα. Η διαπίστωση αυτή αφορά τη χρονική περίοδο του ελέγχου: δεν είχαν αναρτηθεί οι αποφάσεις της τελευταίας συνεδρίασης κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 96 του Π.Δ.410/1995.

Οι αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης μέσα σε δέκα ημέρες από την συνεδρίαση, αποστέλλονται στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Τα πρωτότυπα των αποδεικτικών δημοσίευσης δεν υπάρχουν στο Δήμο κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 96 του Π.Δ. 410/1995.

Η Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ν. Χανίων μας γνώρισε ότι κατά την χρονική περίοδο 1999 έως 2003 παραπέμφθηκαν στην Επιτροπή του άρθρου 177 παρ.2 Π.Δ.410/1995 τριάντα (30) αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημαρχιακής Επιτροπής του Δήμου Νέας Κυδωνίας από τις οποίες οι είκοσι τρεις (23) ακυρώθηκαν.

Επίσης έντεκα (11) αποφάσεις προσβλήθηκαν ενώπιον της ανωτέρω Επιτροπής από τις οποίες οι τρεις (3) ακυρώθηκαν.

Από το άρθρο 96 του Π.Δ.410/1995 δεν προκύπτει η υποχρέωση να τηρούνται οπωσδήποτε κατά τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου μαγνητοφωνημένα πρακτικά.

Επίσης κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε να έχουν γίνει μεταδημοτεύσεις πολιτών στο Δ. Ν. Κυδωνίας χωρίς τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

6. Διερεύνηση καταγγελιών σχετικών με τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου, της Δημοκρατικής Επιτροπής και της Επιτροπής Παραλαβής έργων του Δήμου Δελβινάκιου

Καταγγέλθηκε στο ΣΕΕΔΔ η διαδικασία λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), της Δημοκρατικής Επιτροπής (Δ.Ε.), των Επιτροπών Παραλαβής έργων του Δήμου Δελβινάκιου καθώς και περιπτώσεις πλαστογραφίας των βεβαιώσεων παραλαβής των έργων, των πρωτοκόλλων προμηθειών και των αποφάσεων της Δημοκρατικής Επιτροπής. Ακόμη διερευνήθηκε το ζήτημα της κατάτμησης έργων και πληρωμής εργολάβων για έργα που εξετέλεσαν οι υπάλληλοι του Δήμου.

Διαπιστώθηκε ότι η Δ.Ε. συνεδρίαζε για το 2002 για τη λήψη αποφάσεων, υπήρξαν όμως περιπτώσεις που λειτούργησε χωρίς την παρουσία όλων των μελών, κατά παράβαση των προβλεπόμενων για τις τριμελείς Δ.Ε., διαπιστωθείσης της απουσίας ενός μέλους, το οποίο εθεωρείτο «*ωσεί παρόν*» επειδή έδιδε την συγκατάθεσή του τηλεφωνικά.

Η καταγγελία κρίθηκε βάσιμη και ως προς την υπογραφή αντιγράφων αποφάσεων της Δ.Ε., από το γραμματέα της Δ.Ε. και το Δήμαρχο, και συγκεκριμένα για την ανάθεση των δέκα οκτώ (18) έργων και προμηθειών. Στις αποφάσεις αυτές βεβαιώνεται ότι έχουν υπογραφεί τα πρακτικά από όλα τα μέλη της Δ.Ε, ενώ όπως διαπιστώθηκε δεν έχουν υπογραφεί από ένα μέλος της Δ.Ε.

Για την πράξη αυτή, από τη διενεργηθείσα Ε.Δ.Ε., δεν προέκυψε δόλος για το Δήμαρχο και για τον γραμματέα της Δ.Ε. αφού δεν αποδείχθηκε από τις μαρτυρικές καταθέσεις, ότι ενήργησαν με σκοπό την προσπόριση οφέλους προς τον εαυτό τους ή προς τρίτο, βλάπτοντας παράλληλα τα συμφέροντα του Δήμου ή οποιουδήποτε τρίτου.

Εξάλλου η ίδια πρακτική ακολουθήθηκε και στην πρώτη διετία (1999-2000), και τα πρακτικά υπογράφηκαν (ετεροχρονισμένα), χωρίς να υποβληθούν ενστάσεις από καμία πλευρά.

Βεβαίως υπήρξε σοβαρή παράβαση καθηκόντων από αμέλεια του Δημάρχου και του ως άνω δημοτικού συμβούλου μέλους της Δ.Ε. (άρθρο 184 του Δ.Κ.Κ.).

Ως προς την καταγγελία:

α) για τη μη λειτουργία των αρμοδίων επιτροπών παραλαβής και βεβαίωσης καλής εκτέλεσης των έργων, προμηθειών και υλικών,

β) για την πλαστογράφηση κατ' εξακολούθηση από τον Δήμαρχο της υπογραφής των μελών των επιτροπών,

γ) για τη «βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής», από τον Δήμαρχο, των υπογραφών των μελών στις ως άνω βεβαιώσεις, και

δ) για την παραλαβή έργων από Επιτροπή της οποίας η σύνθεση δεν προβλέπεται από καμιά απόφαση του Δ.Σ.

Οι Επιτροπές των άρθρων 15 του Π.Δ 171/87 και 67 του Π.Δ 28/80, στο Δήμο Δελβινακίου, για την παραλαβή των έργων-εργασιών και των προμηθειών αντίστοιχα, σε καμία περίπτωση παραλαβής έργου ή προμήθειας, δεν είχαν πλήρη σύνθεση, αλλά το κάθε μέλος ενεργούσε αυτόνομα στην περίπτωση παραλαβής και ελέγχου των έργων, ενώ στις παραλαβές των προμηθειών έλλειπε το τρίτο μέλος.

Από τη διενεργηθείσα Ε.Δ.Ε. διαπιστώθηκε ότι ο γραμματέας της Δ.Ε. και του Δ.Σ. έθετε τις υπογραφές των δύο μελών και δημοτικών συμβούλων στις βεβαιώσεις παραλαβής και καλής εκτέλεσης των έργων και πρωτοκόλλων παραλαβής των προμηθειών αντίστοιχα και όχι ο Δήμαρχος. Ο Δήμαρχος με τη σειρά του βεβαίωνε το «γνήσιο των υπογραφών» που έθετε ο γραμματέας. Κατά την τέλεση των πράξεων αυτών δεν υπήρξε πρόθεση ή δόλος (άρθρο 242 Κ.Π.Δ). Αντίθετα, ο γραμματέας της Δ.Ε. είχε την προφορική εξουσιοδότηση του ενός μέλους, ενώ πίστευε ότι έχει και την εξουσιοδότηση και του άλλου μέλους, θεωρώντας ότι η παραλαβή των έργων και προμηθειών γίνονταν κανονικά από τους εν λόγω δημοτικούς συμβούλους και ότι τους εξυπηρετεί, αφού τους απάλλασσε από την προσέλευση στο δημοτικό κατάστημα για υπογραφή των βεβαιώσεων και ακόμη ότι από την πρακτική αυτή προάγεται το δημοτικό έργο, αφού αποφεύγονταν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των χρηματικών ενταλμάτων και οι διαμαρτυρίες των δικαιούχων.

Από την Ε.Δ.Ε. προέκυψε ότι δεν συντελέστηκε η πράξη της ψευδούς βεβαίωσης εκ μέρους του Δημάρχου του «γνησίου της υπογραφής» των μελών των επιτροπών, στις βεβαιώσεις παραλαβής και εκτέλεσης των έργων και των πρωτοκόλλων παραλαβής των προμηθειών καθόσον κατά την τέλεση της πράξης αυτής δεν υπήρξε πρόθεση ή δόλος, (άρθρο 242 Κ.Π.Δ). Ο ίδιος πίστευε ότι οι υπογραφές ανήκουν πραγματικά στα μέλη των επιτροπών, όταν ο γραμματέας τού προσκόμιζε τις συγκεκριμένες βεβαιώσεις και τα χρηματικά εντάλματα για υπογραφή, δεδομένου ότι ποτέ δεν είχε υποβληθεί κάποια διαμαρτυρία ή ένσταση, εκ μέρους των μελών των επιτροπών ή από οποιονδήποτε τρίτο. Παράλληλα δεν γνώριζε την προφορική εξουσιοδότηση ή παρότρυνση των δύο δημοτικών συμβούλων προς τον γραμματέα, για την υπογραφή των βεβαιώσεων και πρωτοκόλλων παραλαβής των έργων ή προμηθειών.

Ωστόσο υπήρξε σοβαρή παράβαση των καθηκόντων από αμέλεια του Δημάρχου Δελβινακίου (άρθρο 184 του Δ. Κ. Κ) αφού, παρά τις ενδείξεις που είχε ότι η επιτροπή του άρθρου 15 του Π.Δ δεν λειτουργούσε σε πλήρη σύνθεση για την παραλαβή των έργων, δεν προέβη στις ενέργειες αρμοδιότητάς του.

Επίσης δεν προέβη στις ενδεδειγμένες ενέργειες, ως πειθαρχικός προϊστάμενος, όταν ο γραμματέας του ανέφερε ότι έθετε τις υπογραφές των συγκεκριμένων δημοτικών συμβούλων στις βεβαιώσεις και τα πρωτόκολλα παραλαβής των έργων και προμηθειών.

Ως αρμόδιος για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής των μελών, των επιτροπών παραλαβής μικρών έργων, στις βεβαιώσεις παραλαβής και καλής εκτέλεσης των έργων, που αναφέρεται στις οικείες βεβαιώσεις, δεν αντελήφθη ότι η σύνθεση της

επιτροπής παραλαβής ορισμένων έργων δεν προκύπτει από την 9/99 απόφαση του Δ.Σ.

Υπήρξε σοβαρή παράβαση των καθηκόντων από αμέλεια συγκεκριμένου δημοτικού συμβούλου (άρθρο 184 του Κ.Δ.Κ), διότι ως μέλος της επιτροπής του άρθρου 15 του Π.Δ 171/87 (απόφαση Δ.Σ 9/99), η οποία ήταν αρμόδια για την παραλαβή μικρών έργων και εργασιών (έως 2.000.000 πλέον του Φ.Π.Α), εξουσιοδότησε προφορικά τον υπάλληλο του Δήμου, γραμματέα της Δ.Ε. και του Δ.Σ., για την υπογραφή των βεβαιώσεων παραλαβής και καλής εκτέλεσης, των έργων που εκείνος παραλάμβανε. Ακόμη ως μέλος της Επιτροπής του άρθρου 15 του Π.Δ 171/87, δεν γνωστοποίησε αρμοδίως την πρόθεσή του να απέχει από την παραλαβή των έργων κατά την 2^η διετία της Δημαρχιακής θητείας 1999-2002, ώστε να αντικατασταθεί.

Υπήρξε παράβαση των υπηρεσιακών καθηκόντων από αμέλεια του γραμματέα της Δ.Ε. και του Δ.Σ., (άρθρα 106 παρ. 2, 3 του Ν. 2683/99, και 107 περίπτωση 1.στ') διότι αποδέχτηκε την προφορική εξουσιοδότηση να θέτει υπογραφές στις βεβαιώσεις παραλαβής και βεβαίωσης καλής εκτέλεσης των έργων και εργασιών συγκεκριμένου δημοτικού συμβούλου και μέλους της επιτροπής του άρθρου 15 του Π.Δ 171/87. Επίσης εξέλαβε τη στιγμιαία παρότρυνση άλλου δημοτικού συμβούλου να υπογράψει συγκεκριμένο πρωτόκολλο παραλαβής ως μόνιμη εντολή με αποτέλεσμα να υπογράψει για λογαριασμό και του μέλους αυτού (Επιτροπή άρθρου 67 Π.Δ 28/80) τα πρωτόκολλα παραλαβής των προμηθειών του Δήμου της χρονικής περιόδου 1999-2002.

Δεν ενημέρωσε έγκαιρα τον κ. Δήμαρχο, ως φυσικό του προϊστάμενο, για τα παραπάνω.

Ως αρμόδιος για την κλήση των μελών των επιτροπών για την παραλαβή των έργων-εργασιών, τη σύνταξη των χρηματικών ενταλμάτων και τη συγκέντρωση των παραστατικών που επισυνάπτονται σ' αυτά, προέβη σε κλήση μελών της επιτροπής παραλαβής μικρών έργων, η σύνθεση της οποίας δεν προκύπτει από την 9/99 απόφαση του Δ.Σ, όπως αναφέρεται στις οικείες βεβαιώσεις παραλαβής των εν λόγω έργων.

Διαπιστώθηκε σοβαρή παράβαση των καθηκόντων από αμέλεια του Δημάρχου Δελβινακίου (άρθρο 184 του Κ.Δ.Κ) αφού σε δώδεκα περιπτώσεις προμηθειών του Δήμου Δελβινακίου (έτους 2002) διενεργήθηκε απευθείας ανάθεση, με απόφαση του Δημάρχου, χωρίς να αιτιολογείται το έκτακτο και το επείγον της δαπάνης (κατά παράβαση των άρθρων 267 Π.Δ. 410/95 και 17 παρ.1 Ν.2539/97).

Ακόμη ο Δήμαρχος δεν διαπίστωσε τη μεταχρονολογημένη απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης για προγενέστερη πληρωμή επτά (7) χρηματικών ενταλμάτων που αφορούν προμήθειες ή εργασίες (παράβαση του άρθρου 111, παρ.2 του Π.Δ. 410/95). Ο γραμματέας του Δ.Σ. και της Δ.Ε. ως υπεύθυνος της έκδοσης των χρηματικών ενταλμάτων και τη συγκέντρωση των παραστατικών για την πληρωμή αυτών, δεν φρόντισε για την έγκαιρη προώθηση της σχετικής απόφασης.

Ως προς την καταγγελία ότι «στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου δεν κρατούνται πρακτικά, δεν υπάρχει καταγεγραμμένη η αντίρρηση ή οι διαμαρτυρίες της

αντιπολίτευσης όπως αυτές διατυπώνονται» ο διενηργηθείς έλεγχος διαπίστωσε την μη βασιμότητά της.

Ως προς την καταγγελία ότι ανύπαρκτα έργα ή έργα τα οποία εκτελέστηκαν από υπαλλήλους του Δήμου ή με μηχανήματα του Δήμου, πληρώθηκαν με εικονικά τιμολόγια σε εργολάβους.

Όσον αφορά στις προμήθειες, για τις οποίες διατυπώθηκαν υποψίες περί εικονικότητας τιμολογίων διαπιστώθηκε ότι οι ως άνω προμήθειες πραγματοποιήθηκαν.

Επισημαίνεται, όμως, ότι στις αποφάσεις του Δημάρχου για την απ' ευθείας ανάθεση των ως άνω προμηθειών υλικών, καθώς και σε ορισμένα Τιμολόγια-Δελτία Αποστολής δεν αναγράφεται η τοποθεσία (συγκεκριμένο Δημοτικό Διαμέρισμα), ούτε το έργο στο οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθούν.

Επίσης στα συμφωνητικά μεταξύ των συμβαλλομένων για τη διενέργεια των προμηθειών υπάρχει μόνο η υπογραφή του Δημάρχου και λείπουν οι υπογραφές των προμηθευτών.

Πράγματι, σε ορισμένα έργα (Καθάρισμα δεξαμενών-συντήρηση υδρομαστεύσεων και δικτύων ύδρευσης Δ.Δ. του Δήμου), δεν διαπιστώθηκε δόλος σχετικά με την εντολή του Δημάρχου, σε υπαλλήλους του Δήμου, να εκτελέσουν μέρος των εργασιών που αποτελούσαν συμβατική υποχρέωση του αναδόχου, με αντιστάθμισμα τον καθαρισμό επί πλέον είκοσι τεσσάρων (24) δεξαμενών, πέραν αυτών που περιλαμβάνονταν στις συμβατικές του υποχρεώσεις. Κι αυτό γιατί υπήρξε επιτακτική ανάγκη του καθαρισμού και των υπολοίπων είκοσι τεσσάρων (24) δεξαμενών. Εξάλλου η ανάθεση του καθαρισμού των υπολοίπων δεξαμενών στον ίδιο ή άλλο ανάδοχο θα αποτελούσε κατάτμηση του έργου, σε περίπτωση που θα αποφαιζόταν νέα ανάθεση του καθαρισμού των υπολοίπων (24) δεξαμενών, με τροποποίηση του τεχνικού προγράμματος και του προϋπολογισμού καθόσον δεν υπήρχε η σχετική πρόβλεψη. Πέραν αυτού όμως η διαδικασία που επιλέχθηκε για την αντιμετώπιση του προβλήματος ήταν παράτυπη. Για το θέμα αυτό έχει κατατεθεί μηνυτήρια αναφορά κατά του Δημάρχου από την Αδελφότητα Βησσανιωτών «Η Αρετή».

Επίσης διαπιστώθηκε μη επαρκής αιτιολόγηση του έκτακτου και του επείγοντος της δαπάνης, σε ορισμένα έργα που ανατέθηκαν με απευθείας ανάθεση με απόφαση Δημάρχου.

7. Διερεύνηση καταγγελιών σχετικά με αμφισβήτηση νομιμότητας αναθέσεων προμηθειών και εργασιών σε πρόσωπα του οικογενειακού περιβάλλοντος Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου Κλεινοβού.

Ο Δήμαρχος Κλεινοβού, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, ανέθετε συστηματικά και σχεδόν αποκλειστικά σε δημοτικό σύμβουλο και αντιδήμαρχο και στη σύζυγό του, την «προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών», κυρίως για την κίνηση των οχημάτων του Δήμου. Το συνολικό ποσό που κατεβλήθη με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης προμηθειών με απόφαση Δημάρχου κατά τα έτη 1999 και 2000 ανήλθε στο ύψος των 8.500.000 δρχ και αυτό συνιστά παράβαση των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 47 του Π.Δ. 410/95. Ο ίδιος Δημοτικός Σύμβουλος παραβίασε τις

διατάξεις των άρθρων 99 και 109 του Π.Δ. 410/95 περί κωλύματος συμμετοχής σε συνεδρίαση της Δημομαρχιακής Επιτροπής, ενώ για την εξαίρεση του δεν μερίμνησε ούτε ο Δήμαρχος, ως πρόεδρος της Δ.Ε.

Από έγγραφο του Δήμου προς το ΣΕΕΔΔ προκύπτει ότι τα οχήματα/μηχανήματα του Δήμου τα οδηγούν/χειρίζονται ιδιώτες-εργολάβοι, χωρίς όμως να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τίθενται από την παρ. 4 εδ. β του αρθρ. 19 του Ν.2503/97 (περί θεμάτων κρατικών αυτοκινήτων). Τα βιβλία ημερήσιας κίνησης των οχημάτων περιέχουν στοιχεία που αποτελούν ουσιαστικές αντιφάσεις για την κίνηση των οχημάτων και τα φερόμενα ως οδηγούς – χειριστές πρόσωπα.

Διαπιστώθηκε ότι από την εκτέλεση των παράνομων αποφάσεων 43/99 και 37/200 της Δημομαρχιακής Επιτροπής ο Δήμος Κλεινοβού υπέστη θετική ζημία ύψους 1.048.200 δρχ, ποσό για το οποίο δεν κινήθηκε η διαδικασία καταλογισμού που προβλέπει το άρθρο 183 του ΠΔ 410/95.

Ο Δήμαρχος δεν συμμορφώθηκε, ως όφειλε, προς την 254/2003 ακυρωτική απόφαση της αρμόδιας επιτροπής του άρθρου 18 Ν. 2218/94 και συνέχισε να απασχολεί δύο εργαζόμενους στο Κ.Ε.Π.

8. Δήμος Αγ. Παρασκευής

Ως προς την εκτέλεση των έργων του έτους 2002, διαπιστώθηκε μεν η τήρηση των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 218 του Π.Δ. 410/1995 (Δ.Κ.Κ.) σχετικά με την πρόβλεψη όλων των έργων που εκτελέστηκαν του έτους 2002 στον προϋπολογισμό του Δήμου και στο τεχνικό πρόγραμμα αυτού, όμως δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθ. 12 του Π.Δ. 171/1987, αναφορικά με την απαγόρευση αναγραφής κατατμημένων πιστώσεων στον προϋπολογισμό.

Η Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ196, Α) της Περιφέρειας Αττικής, βασιζόμενη σε καταργηθείσες διατάξεις, δεν ακύρωσε την παραπεμφθείσα από το Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής απόφαση του Δ.Σ. Αγ. Παρασκευής, περί έγκρισης του τεχνικού προγράμματος έτους 2002 που περιελάμβανε κατατμημένα ομοειδή έργα.

Ως προς την ανάθεση των έργων που εκτελέστηκαν το έτος 2002, δεν τηρήθηκαν οι περιορισμοί του άρθρ. 12 του Π.Δ. 171/1987, αρχής γενομένης από την έγκριση του προϋπολογισμού και την απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 7 του Ν. 2839/2000 για τις κατατμήσεις του τεχνικού προγράμματος, όπως αυτό παραπέμφθηκε από το Γ.Γ της Περιφέρειας. Οι μετέπειτα αποφάσεις του Δ.Σ. Αγ. Παρασκευής για αναμόρφωση προϋπολογισμού και τροποποίηση του τεχνικού προγράμματος, στηριζόμενες στην πρόβλεψη «περί διαφορετικής θέσης των έργων», δημιούργησαν το κατάλληλο έδαφος προκειμένου να πραγματοποιηθούν όλες αυτές οι απευθείας αναθέσεις (93%) ομοειδών έργων με την ταυτόχρονη κατάτμηση αυτών.

Ειδικά δε για τη συντήρηση και επισκευή σχολικών κτιρίων ο Δήμος Αγίας Παρασκευής δεν ακολούθησε τη διαδικασία της δημοπρασίας για την εκτέλεση του έργου «*Συντήρησης και Επισκευής Σχολικών Κτιρίων*», αλλά αντιθέτως προέβη σε συνεχείς κατατμήσεις και απευθείας αναθέσεις, σε βάρος δύο ενιαίων πιστώσεων του προϋπολογισμού.

Οι Σχολικές Επιτροπές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, δεν ακολούθησαν την προβλεπόμενη από τις ισχύουσες διατάξεις διαδικασία συντήρησης και επισκευής σχολικών κτιρίων, για έργα προϋπολογισμού μέχρι 2.000.000 δρχ.

Ο Δήμος Αγίας Παρασκευής δεν ακολούθησε τη διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις του Β.Δ 17-5/15-6-1959, περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων, όσον αφορά την ενταλματοποίηση και εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τις Σχολικές Επιτροπές, για τη συντήρηση και επισκευή σχολικών κτιρίων.

Διαπιστώθηκε καθυστέρηση των οριστικών παραλαβών έργων αν και παρήλθε ο χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων (15 μήνες) και το δίμηνο εντός του οποίου πρέπει να διενεργηθεί ταυτόχρονα η προσωρινή και η οριστική παραλαβή αυτών.

Ο Δήμαρχος Αγ. Παρασκευής με έγγραφό του προς το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., κατήγγειλε ότι έργα που εμφανίζονταν στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου για το έτος 2003 ως «συνεχιζόμενα έργα» συνολικού κόστους 3.142.688, 38 ευρώ ήσαν εικονικά εμφανιζόμενα ως «συνεχιζόμενα έργα» και ότι πρόκειται για ομοειδή έργα κατατμημένα. Από τον διενεργηθέντα έλεγχο για το σκέλος της καταγγελίας περί «εικονικών συνεχιζόμενων» έργων, δεν διαπιστώθηκε η βασιμότητα αυτής ωστόσο διαπιστώθηκε η πρόθεση των αρμοδίων οργάνων του Δήμου να νομιμοποιηθούν κατατμήσεις των έργων.

Ειδικά δε για το έργο «Συντηρήσεις, Επισκευές, Επεκτάσεις και Εξοπλισμός Υπαίθριων Χώρων» ύψους 59.312,95 ευρώ, σύμφωνα και με την καταγγελία του Δημάρχου, η υλοποίησή του πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση των ισχυουσών διατάξεων (Π.Δ. 270/1981), αφού η ανάθεσή του διενεργήθηκε χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων (Π.Δ. 171/1987 και Π.Δ. 609/1985) και χωρίς την υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Ακόμη, η εκτέλεση νέων εργασιών έγινε από τον ανάδοχο του έργου παράτυπα (πριν την έγκριση του 1ου Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών και του 1ου Πρωτοκόλλου Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών από το Δ.Σ. Αγ. Παρασκευής). Ο δε 1^{ος} λογαριασμός του εν λόγω έργου περιελάμβανε ποσότητες εργασιών πλέον των εκτελεσθεισών ύψους 32.477,79 ευρώ σύμφωνα με μεταγενέστερη επιφερθείσα διόρθωση. Ωστόσο η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου δεν μερίμνησε για την ενημέρωση της αντίστοιχης Οικονομικής Υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να καταβληθεί στον ανάδοχο του έργου επιπλέον ποσό 32.477,79 ευρώ.

6.2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Να γίνει κωδικοποίηση των διατάξεων που αφορούν στην εκτέλεση των δημοσίων έργων.

6.2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Προτάθηκε να καλυφθεί η κενή θέση του Προϊσταμένου της Δ/σης Υποδομών του Ν. Α. Αρκαδίας.

Ο Δήμαρχος Νέας Κυδωνίας Ν. Χανίων να μεριμνήσει ώστε να οργανωθεί η υπηρεσία του Δήμου σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ισχύοντα οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας και να κατανεμηθούν αρμοδιότητες στο μόνιμο προσωπικό.

Να γίνει ορθολογικότερος καταμερισμός του στελεχιακού δυναμικού της Δ/σης Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του.

6.2.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Η Διεύθυνση Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας καλείται να θέσει σε λειτουργία το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, όπως προβλέπεται από την ΔΙΑΔΠ/3753/19/2/2001 Υπουργική Απόφαση και να εφαρμόσει σύστημα ολοκληρωμένης μηχανοργάνωσης της υπηρεσίας, εντάσσοντας στο σύστημα αυτό τα εκτελούμενα έργα, ώστε να παρακολουθούνται τα χρονοδιαγράμματα, οι προθεσμίες εκτέλεσής τους και να τηρείται ηλεκτρονικό αρχείο.

6.2.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

α. Διαδικασία παραλαβής του ιχθυογεννητικού σταθμού Γιάλοβας-Πυλίας :

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία του συγκεκριμένου έργου πρέπει να προβεί άμεσα στις ενέργειες που απαιτούνται, για την καταγραφή των εκτελεσθεισών αλλά μέχρι τώρα μη επιμετρημένων εργασιών και τον προσδιορισμό των εργασιών που υπολείπονται μέχρι την ολοκλήρωση του έργου.

Η μελέτη εφαρμογής της αρχικής θέσης του έργου μπορεί να συνταχθεί εφόσον δοθούν στον ανάδοχο όλα τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς της αρχικής αναδόχου εταιρίας, ώστε στην συνέχεια να υποβληθεί η τελική επιμέτρηση του έργου.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, θα πρέπει να μεριμνήσει άμεσα για την ολοκλήρωση του έργου και μετά από αιτιολογημένη πρόταση και μελέτη σκοπιμότητας, να αποφασίσει αν συμφερότερη λύση αποτελεί:

α) Η παραγωγική του λειτουργία από το ίδιο το Υπουργείο, λαμβάνοντας ως παράδειγμα και την μέχρι τώρα λειτουργία του Ιχθυογεννητικού Σταθμού Πωγωνίτσας.

β) Η μίσθωση του έργου (άρθρα 50 και 8 του Ν.2538/1997). Η επικαιροποιημένη πρόταση της διαδόχου αναδόχου εταιρίας θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως μέτρο σύγκρισης κατά τη διαδικασία μίσθωσης του έργου.

γ) Η μίσθωση του έργου ως ημιτελούς σε ανάδοχο εταιρία η οποία θα έχει την υποχρέωση να το ολοκληρώσει και στη συνέχεια να το λειτουργήσει.

β. Εκπόνηση μελέτης «Δημιουργίας καταφυγίου τουριστικών σκαφών» :

Η Διεύθυνση Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού), να ασκεί πλήρη και ουσιαστικό έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων, των συλλογικών οργάνων της Ν. Α. που αφορούν τα δημόσια έργα, ώστε να μην παρουσιάζονται φαινόμενα έγκρισης αποφάσεων Ν.Σ. ή Ν.Ε. που χορηγούν παρατάσεις προθεσμιών περάτωσης έργων, πολύ μετά την λήξη της προηγούμενης χορηγηθείσας προθεσμίας.

γ. Ως προς τη διερεύνηση καταγγελιών στο Δήμο Μαραθώνα :

Ο Δήμος Μαραθώνα θα πρέπει, συνεκτιμώντας το δημόσιο συμφέρον, να εξετάσει αν θα προβεί στην ανάκληση της με αρ. 23/2003 απόφασης της Δημομαρχιακής Επιτροπής περί έγκρισης πρακτικών της δημοπρασίας για τη μίσθωση ακινήτου, δεδομένου ότι η Διοίκηση έχει την διακριτική ευχέρεια να προβεί στην ανάκληση μη νόμιμης διοικητικής πράξης (συγκρότηση επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού από αναρμόδιο όργανο), διότι η παράλειψη ανάκλησης δεν συνιστά παράνομη διοικητική πράξη προσβλητή με αίτηση ακυρώσεως.

Επίσης προτάθηκε στο Δήμο Μαραθώνα να εξετάσει την αναγκαιότητα άμεσης μίσθωσης κατάλληλου ακινήτου για την εγκατάστασή των υπηρεσιών του, διότι το υπάρχον κτίριο κρίθηκε ακατάλληλο τόσο για την κάλυψη των αναγκών ομαλής λειτουργίας των υπηρεσιών του κατά την διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, όσο και για την καθημερινή εξυπηρέτηση των πολιτών και την επαρκή και αξιοπρεπή στέγαση των υπηρεσιών του.

Οι αποφάσεις του Δ.Σ. αρ. 172/29-9-2003 και 121/8.7.2003, σύμφωνα με τα άρθρα 99 και 119 Π.Δ. 410/95 περί «κωλύματος συμμετοχής στη συνεδρίαση» είναι άκυρες και ως εκ τούτου θα πρέπει να εξετασθεί αρμοδίως η ανάκληση τους.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Μαραθώνα θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα της ανάκλησης της αρ.50/27.3.2003 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Μαραθώνα «περί καθορισμού θέσεων αιγιαλού για δημοπράτηση», δεδομένου ότι δεν ζητήθηκε προηγουμένως η γνώμη, όπως απαιτούν οι διατάξεις, των φορέων της παρ.8 του αρθ.1 του Ν.2323/1995.

Για το έτος 2004 οι άδειες που θα εκδοθούν από την Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ σε θέσεις κατάληψης κοινοχρήστου χώρου αιγιαλού-παραλίας, θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις κωδικοποιημένες θέσεις της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Μαραθώνα, η οποία θα εκδοθεί σε αντικατάσταση της αρ. 50/27.3.2003 απόφασης.

Για να εκδοθούν από την Δ.Ε.Α.ΔΗ.Μ για το έτος 2004 άδειες κατάληψης κοινοχρήστου χώρου αιγιαλού με καντίνες, θα πρέπει αυτές να είναι εφοδιασμένες με άδειες ίδρυσης και λειτουργίας.

Η Περιφέρεια Αττικής (Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ανατολικής Αττικής) στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 177 του Π.Δ. 410/95), θα πρέπει να επιλαμβάνεται άμεσα των σχετικών καταγγελιών και να ασκεί τον προβλεπόμενο έλεγχο νομιμότητας σε όλες τις πράξεις των Δημοτικών Συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α.

δ. Ως προς τον έλεγχο στο Δήμο Νέας Κυδωνίας Ν. Χανίων :

Το Βιβλίο πρωτοκόλλου του Δήμου Νέας Κυδωνίας πρέπει να τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.2690/1999 (ΦΕΚ 45/Α). Οι κενοί αριθμοί πρωτοκόλλου οι οποίοι διαπιστώθηκαν πρέπει να ακυρωθούν.

Ο Δήμος Νέας Κυδωνίας να εφαρμόζει, για τη χρήση και την κίνηση των υπηρεσιακών αυτοκινήτων, τις προβλεπόμενες διαδικασίες όπως ορίζονται στο Ν.Δ.2396/53. Επίσης τα οχήματα να κινούνται εφοδιασμένα με τα προβλεπόμενα έγγραφα.

Να τηρούνται τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια κατανάλωσης καυσίμων ανά όχημα σύμφωνα με την αριθμ.1450/550/3-3-1982 Υπουργική απόφαση.

Να μην χορηγούνται καύσιμα σε αυτοκίνητα υπαλλήλων του Δήμου Νέας Κυδωνίας έστω και αν τα χρησιμοποιούν για εργασίες του Δήμου. Στους ανωτέρω θα πρέπει να δίνονται οι νόμιμες παροχές για τις μετακινήσεις τους όπως ορίζονται από τον Ν.2685/95.

Ο Δήμος Νέας Κυδωνίας θα πρέπει να μεριμνά ώστε:

α. Τα έργα να γίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Ειδικότερα:

Να γίνεται ανάδειξη με διαγωνισμό ετησίως αναδόχων συνεργείων, τα οποία θα είναι υπεύθυνα για την συντήρηση του δικτύου ύδρευσης και τον καθαρισμό των ρεμάτων. Επίσης να γίνονται διαγωνισμοί για τις ασφαλτοστρώσεις και διανοίξεις των δρόμων μετά από μελέτη της Τ.Υ.Δ.Κ. Ν. Χανίων και να τηρείται η ίδια διαδικασία που γίνεται όταν η χρηματοδότηση των έργων προέρχεται από την Σ.Α.Τ.Α.

Οι συμβάσεις των έργων θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και να περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

- α. Τον τόπο και χρόνο υπογραφής της σύμβασης.
- β Τα συμβαλλόμενα μέρη
- γ. Αναλυτικά το είδος του έργου που θα εκτελεσθεί.
- δ. Την τιμή.
- ε. Τον τόπο και τον χρόνο εκτέλεσης του έργου.
- στ. Τις εργασίες που θα εκτελεσθούν.
- ζ. Τις εγγυήσεις εάν προβλέπονται από την νομοθεσία.
- η. Τις ρήτρες εάν προβλέπονται από την νομοθεσία.
- θ. Τον τρόπο επίλυσης των τυχόν διαφορών.
- ι. Τον τρόπο πληρωμής.
- ια. Τις διατάξεις εκτέλεσης του έργου.
- ιβ. Την παραλαβή αυτών.

β. Τα πρωτόκολλα παραλαβής των έργων θα πρέπει να είναι αναλυτικά ώστε να διαπιστώνεται η σωστή εκτέλεση τους.

γ. Ο προϋπολογισμός των έργων πρέπει να είναι σύμφωνος με το κόστος ολοκλήρωσης τους και όχι να προσαρμόζεται κάθε φορά από τη Δημομαρχιακή Επιτροπή στα όρια της απευθείας ανάθεσης όπως ορίζονται από την νομοθεσία. Για την διαπίστωση του κόστους των μικρών έργων, η τεχνική έκθεση των υπηρεσιών του Δήμου θα πρέπει να είναι αναλυτική ως προς τις εργασίες που θα εκτελεστούν. Επίσης θα πρέπει να ορίζεται με ακρίβεια το μέγεθος και ο τόπος εκτέλεσης του έργου.

δ. Η Περιφέρεια Κρήτης μέσω των τεχνικών υπηρεσιών της, πρέπει να ελέγξει εάν είχε πραγματικά εκτελεσθεί κατά την περίοδο της Επιθεώρησης, το έργο «Ασφαλτόστρωση από Σταυριανουδάκη έως Ξενοδοχείο Μενελάου»

Ο Δήμαρχος Νέας Κυδωνίας πρέπει να υποβάλλει άμεσα τους απολογισμούς ετών 1999 έως 2003 για προέλεγχο στην Δημομαρχιακή Επιτροπή ώστε στη συνέχεια να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των προβλεπομένων στο άρθρο 223 ΔΚΚ. (Έγκριση από Δ.Σ., αποστολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ενημέρωση Γ.Γ. Περιφέρειας Κρήτης).

Πρέπει να γίνεται ανάρτηση σε πίνακα στο Δημομαρχιακό Κατάστημα, καταλόγου των θεμάτων που συζητήθηκαν στις συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων (ο αριθμός των αποφάσεων και η περίληψη των περιεχομένων τους) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 96 του Π.Δ. 410/1995. Επίσης να συντάσσεται πρωτότυπο αποδεικτικό δημοσίευσης από δημοτικό υπάλληλο ή από άλλο δημόσιο όργανο το οποίο να φυλάσσεται στα αρχεία του Δήμου.

Η Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης Ν. Χανίων πρέπει να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο νομιμότητας σε όλες τις πράξεις του Δημοτικού Συμβουλίου και λοιπών συλλογικών οργάνων που αφορούν σε αναθέσεις έργων, εντοπίζοντας ιδίως περιπτώσεις, κατάτμησης έργων, ανατιολόγητης αύξησης του προϋπολογισμού τους κ.λ.π.

στ. Ως προς τον έλεγχο των δημοτικών έργων στο Δήμο Αγ. Παρασκευής :

Ζητήθηκε από την Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών να προβεί σε έλεγχο διαχείρισης για τις δαπάνες του Δήμου Αγίας Παρασκευής τις σχετικές με εκτέλεση έργων για τα έτη 2002 και 2003.

Παράλληλα ζητήθηκε και από το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. να ελέγξει την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου στον ανωτέρω Δήμο.

6.3. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ – ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Ενδεικτικό της παραβατικότητας που διαπιστώνεται στο αντικείμενο της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης έργων και προμηθειών (και ειδικότερα στους Ο.Τ.Α.) αποτελεί το γεγονός ότι οι 5 από τις 7 εκθέσεις που προέκυψαν από τους αντίστοιχους ελέγχους, διαβιβάστηκαν στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για διερεύνηση ποινικών ευθυνών ενώ παράλληλα ζητήθηκε και ο πειθαρχικός έλεγχος υπαλλήλων. Συγκεκριμένα :

1. Ως προς την εκπόνηση μελέτης του έργου «Κατασκευή Δικτύου Αποχέτευσης του Δήμου Πλατέος και Συστήματος Βιολογικού Καθαρισμού»

Ζητήθηκε η διερεύνηση της τέλεσης του ποινικού αδικήματος της παράβασης καθήκοντος, για τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τα μέλη και τη γραμματέα του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος όπως επίσης και για τον Δ/ντή της επιχείρησης (παράβαση των διατάξεων του άρθρου 106 του Π.Δ. 410/95, του άρθρου 35 του Δ.Κ.Κ. και του άρθρου 5 του ν. 1069/1980 στην υπογραφή και εκτέλεση της προγραμματικής σύμβασης και στην αποπληρωμή οφειλής, χωρίς να υφίστανται νόμιμα ληφθείσες αποφάσεις του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α.), της πλαστογραφίας, από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, μέλος του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος και τη γραμματέα του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος, διότι προέβησαν σε παραποίηση και αλλοίωση δημοσίων εγγράφων και ψευδή βεβαίωση.

Ομοίως για τον Πρόεδρο και τη γραμματέα του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος, το Δ/ντή της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος και το Δήμαρχο Πλατέος διότι, όπως προέκυψε από τη διενεργηθείσα Ε.Δ.Ε., προέβησαν σε παραποίηση και αλλοίωση δημοσίων εγγράφων και ψευδή βεβαίωση ως προς την αριθ. 20/2002 απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος για την μη αποπληρωμή της οφειλής της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος προς την Αναπτυξιακή Κάμπου, με τη σύνταξη και υπογραφή του σχετικού ακριβούς αποσπάσματος της απόφασης του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. και αποστολής του στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, χωρίς να υφίσταται νόμιμα ληφθείσα σχετική απόφαση με τέτοιο περιεχόμενο στο επίσημο βιβλίο πρακτικών.

Παράλληλα ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας η διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού και ταμειακού ελέγχου.

Ζητήθηκε από τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος να κινήσει τη διαδικασία διερεύνησης αστικής ευθύνης του Προέδρου και των μελών του πρώην Δ.Σ. (άρθρο 183 του Δ.Κ.Κ.), ως προς τις θετικές ζημιές που τυχόν προκλήθηκαν από την υπογραφή και εκτέλεση της προγραμματικής σύμβασης και την απόδοση πειθαρχικών ευθυνών στην αρμόδια υπάλληλο της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος για την απώλεια του φακέλου της προγραμματικής σύμβασης (άρθρο 7 παρ. 7 του Ν. 1069/1980).

Δεν κατέστη δυνατή η απόδοση πειθαρχικών ευθυνών στα μέλη του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΚΚ, λόγω λήξης της θητείας τους.

Ως προς τον Δ/ντή της Επιχείρησης, δεν κατέστη δυνατή η απόδοση πειθαρχικών ευθυνών και επιβολή των σχετικών ποινών, καθώς δεν απασχολείται πλέον στην Επιχείρηση και δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου.

2. Ως προς τις διαδικασίες εκπόνησης μελέτης «Δημιουργίας καταφυγίου τουριστικών σκαφών» στο Λεωνίδιο

Η έκθεση επιθεώρησης διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για τη διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών σε βάρος των εμπλεκομένων στις διαδικασίες της εποπτείας και της εκτέλεσης του έργου.

Ζητήθηκε από το Νομάρχη Αρκαδίας να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες κατά των αρμοδίων υπαλλήλων της Δ/σης Υποδομών (επιβλέποντος μηχανικού και προϊσταμένου του τμήματος εκτέλεσης έργων, δεδομένου ότι ο προϊστάμενος Διεύθυνσης ο οποίος ευθύνεται και αυτός, έχει πλέον συνταξιοδοτηθεί) για πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και συγκεκριμένα:

α) Επειδή παρά την παραβίαση των οριζόμενων προθεσμιών περάτωσης του έργου, η υπηρεσία ουδέποτε κίνησε διαδικασία έκπτωσης του εργολάβου, αντιθέτως χορηγούσε παρατάσεις, κάποιες εξ αυτών και πολύ μετά την λήξη της προηγούμενης, γεγονός που σημαίνει ότι αναγνώριζε ότι την υπαιτιότητα της καθυστέρησης είχε ο κύριος του έργου.

β) Επειδή δεν τηρήθηκε βιβλίο ημερολογίου του έργου.

γ) Επειδή εξοφλήθηκαν λογαριασμοί του έργου, χωρίς σ' αυτούς να έχει επισυναφθεί το απαιτούμενο πρωτόκολλο αφανών εργασιών και οι απαραίτητες επιμετρήσεις.

δ) Επειδή η επιτροπή που ορίστηκε για τη διενέργεια αυτοψίας για την διαπίστωση των ζημιών λόγω ανωτέρας βίας δεν λειτούργησε και τις δύο φορές (κατά τα έτη 2002 και 2003) μέσα στα χρονικά περιθώρια που ορίζει ο νόμος.

ε) Επειδή δεν συνετάχθη πρωτόκολλο προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου από την ορισθείσα για τούτο επιτροπή.

3. Δήμος Μαραθώνα

Ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες όσον αφορά τη διαπιστωθείσα παράβαση των άρθρων 99 και 119 του Π.Δ. 410/95 για τον Αντιδήμαρχο τη Δημοτική Σύμβουλο σύμφωνα με τις διαπιστώσεις περί κωλύματος συμφέροντος.

4. Δήμος Νέας Κυδωνίας.

Αντίγραφο της έκθεσης κοινοποιήθηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την αναζήτηση τυχόν ποινικών ευθυνών.

Ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης να ασκήσει πειθαρχικό έλεγχο:

α) κατά του Δημάρχου Νέας Κυδωνίας επειδή:

- Δεν μερίμνησε για την εφαρμογή του νόμου 2685/95 σχετικά με τη χορήγηση στους μετακινούμενους υπαλλήλους του Δήμου, στο πλαίσιο των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, των προβλεπόμενων οδοιπορικών εξόδων, αλλά κατά τα έτη 1999 έως 2003 αποτελούσε πάγια τακτική η χορήγηση καυσίμων σε ιδιωτικά αυτοκίνητα υπαλλήλων του Δήμου με την αιτιολογία κίνησης τους για εργασίες του Δήμου.
- Δεν μερίμνησε για την εφαρμογή του Ν.2396/95 σχετικά με την κίνηση των υπηρεσιακών αυτοκινήτων του Δήμου.
- Δεν μερίμνησε για την υποβολή των απολογισμών ετών 1999-2003 στη Δημορχιακή Επιτροπή για προέλεγχο (άρθρο 223 του Π.Δ. 410/95), αν και αυτοί είχαν συνταχθεί κανονικά και εμπρόθεσμα, με αποτέλεσμα να μη

καταστεί δυνατό στο Δημοτικό Συμβούλιο να εγκρίνει ή όχι και να διατυπώσει τυχόν παρατηρήσεις του. Η παράλειψη αυτή είχε ως συνέπεια τη μη αποστολή των ως άνω απολογισμών στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

- ❑ Δεν τηρείται νόμιμα το πρωτόκολλο, κατά παράβαση των προβλεπομένων από το άρθρο 12 του Ν. 2690/1999 Κ.Δ.Δ.
- ❑ Για την περίπτωση που αποδειχτεί ότι πιστοποίησε ψευδώς ο ίδιος την εκτέλεση του έργου «*Ασφαλτόστρωση από οικεία Σταυριανουδάκη έως Ξενοδοχείο Μενελάου*».
- ❑ Προέβη σε μεταδημοτεύσεις των πολιτών χωρίς τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων.

β) κατά των μελών του Δ.Σ. του Δήμου Νέας Κυδωνίας επειδή,

- ❑ Κατά το έτος 1999 αναμόρφωσαν αναιτιολόγητα τους προϋπολογισμούς τεσσάρων έργων από 354.000 δρχ. σε 2.360.000 δρχ. που αποτελούσε το νέο όριο, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.2229/1999 για απευθείας ανάθεση αυτών με απόφαση της Δημορχικής Επιτροπής χωρίς σύνταξη μελέτης.
- ❑ Κατά τα έτη 1999-2003 ανέγραψαν στους αντίστοιχους προϋπολογισμούς κατατμημένες πιστώσεις για εκτέλεση έργων, μέχρι του ποσού της απευθείας ανάθεσης με απόφαση της Δημορχιακής Επιτροπής χωρίς σύνταξη μελέτης, κατά παράβαση του άρθρου 12 του Π.Δ.171/1987 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παρ.4 του Ν.2539/1997.

γ) κατά ορισμένων μελών της επιτροπής παραλαβής έργων του Δήμου Νέας Κυδωνίας για το έτος 2000 για έργα μέχρι 2.000.000 δρχ.

α) εφόσον διαπιστωθεί από τις τεχνικές υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης η μη εκτέλεση του έργου «*Ασφαλτόστρωση από οικεία Σταυριανουδάκη έως Ξενοδοχείο Μενελάου*» για την, από 7-12-2000, βεβαίωση καλής εκτέλεσης και παραλαβής του ανωτέρω έργου.

δ) κατά της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Νομού Χανίων επειδή:

Ήλεγξε και θεώρησε ως νόμιμες τις αποφάσεις που αφορούσαν σε έργα του Δήμου Νέας Κυδωνίας ενώ όφειλε να τις παραπέμψει στην Επιτροπή του άρθρου 177 παρ.2 του Π.Δ.410/95, διότι επρόκειτο για κατατμήσεις έργων.

Από το Δήμαρχο Νέας Κυδωνίας ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικού ελέγχου κατά συγκεκριμένου υπαλλήλου με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον πιστοποιηθεί από τις τεχνικές υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης η μη εκτέλεση του έργου «*Ασφαλτόστρωση από οικεία Σταυριανουδάκη έως Ξενοδοχείο Μενελάου*», για παράβαση των διατάξεων της παρ.4^α του άρθρου 5 του Ν.3074/4-12-2004 (ΦΕΚ 296 Α).

Παράλληλα, ζητήθηκε από την Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών να μεριμνήσει για τη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου στο Δήμο Ν. Κυδωνίας Χανίων από το 1999 έως σήμερα.

5. Ως προς τη διερεύνηση καταγγελιών σχετικών με τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου, της Δημορχιακής Επιτροπής και της Επιτροπής Παραλαβής έργων του Δήμου Δελβινακίου

Η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για διερεύνηση της τέλεσης αξιόποινων πράξεων από το Δήμαρχο, αιρετά όργανα και υπαλλήλους του Δήμου Δελβινακίου Ιωαννίνων, σχετικά με την λειτουργία της Δημορχιακής επιτροπής, την υπογραφή των αποφάσεων αυτής, την αποζημίωση των μελών της, τη λειτουργία των επιτροπών παραλαβής έργων εργασιών και προμηθειών του Δήμου, την υπογραφή των βεβαιώσεων παραλαβής και βεβαίωσης καλής εκτέλεσης των έργων καθώς και των πρωτοκόλλων παραλαβής των προμηθειών.

Ζητήθηκε από την Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών να προβεί στον καταλογισμό των αχρεωστήτως καταβληθέντων σε δημοτικό σύμβουλο για μη συμμετοχή σε συνεδριάσεις της Δημορχιακής Επιτροπής.

Ζητήθηκε από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Ηπείρου η άσκηση πειθαρχικής δίωξης, για σοβαρή παράβαση των καθηκόντων από αμέλεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 184 του Δ.Κ.Κ. κατά του Δημάρχου Δελβινακίου

Ζητήθηκε από το Δήμαρχο Δελβινακίου να ασκήσει πειθαρχική δίωξη κατά συγκεκριμένου υπαλλήλου του Δήμου για παράβαση των υπηρεσιακών καθηκόντων από αμέλεια (άρθρα 106 παρ. 2, 3 του Ν. 2683/99, και 107 περίπτωση 1στ').

6. Ως προς τη διερεύνηση καταγγελιών σχετικά με αμφισβήτηση νομιμότητας αναθέσεων προμηθειών και εργασιών σε πρόσωπα του οικογενειακού περιβάλλοντος Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου Κλεινοβού.

Ζητήθηκε από τον Δήμο Κλεινοβού να συμμορφωθεί προς την υπ' αριθμ. 254/2003 πράξη της Επιτροπής του άρθρου 18 του Ν.2218/94 και να σταματήσει να απασχολεί εργαζόμενους βάσει απόφασης που ακυρώθηκε αρμοδίως και επομένως δεν υφίσταται.

Επίσης ζητήθηκε ο ορισμός από την Περιφέρεια Θεσσαλίας Μηχανικού κατάλληλης ειδικότητας που θα προβεί σε σχετική έρευνα και παραβολή στοιχείων ώστε να πιστοποιηθεί αν τα καταναλωθέντα καύσιμα δικαιολογούνται από τη χρήση των οχημάτων-μηχανημάτων (ώρες λειτουργίας και διανυθέντα χιλιόμετρα) στο αντίστοιχο χρονικό διάστημα, καθώς και αν αυτή η χρήση δικαιολογείται με βάση τους οδηγούς-χειριστές στους οποίους είχε ανατεθεί ο χειρισμός-οδήγηση τους .

Προτάθηκε στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας:

α) Να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες, σύμφωνα με τα άρθρα 184,185 και 186 του Π.Δ. 410/95, κατά του Δημάρχου Κλεινοβού για συγκεκριμένες πράξεις ή παραλείψεις του.

β) Να μεριμνήσει για τον καταλογισμό, σύμφωνα με το άρθρο 183 του ΠΔ 410/95, των θετικών ζημιών που υπέστη ο Δήμος Κλεινοβού από την εκτέλεση παράνομων αποφάσεων, αφού προηγηθεί διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου για τον ακριβή προσδιορισμό του ύψους των θετικών ζημιών.

7.Ως προς την επιθεώρηση-έλεγχο των δημοτικών έργων στο Δήμο Αγ. Παρασκευής

Ζητήθηκε από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας η άσκηση των πειθαρχικών του αρμοδιοτήτων κατά μελών του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημαρχιακής Επιτροπής του εν λόγω Δήμου για παράβαση καθήκοντος.

Επίσης από το Δήμαρχο Αγ. Παρασκευής ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στους υπαλλήλους της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου σχετικά με πράξεις ή παραλείψεις τους στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

6.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. Ως προς τη διαδικασία κατάρτισης, εκτέλεσης και ολοκλήρωσης της προγραμματικής σύμβασης που είχε ως αντικείμενο την εκπόνηση μελέτης έργου «Κατασκευή Δικτύου Αποχέτευσης του Δήμου Πλατέος και Συστήματος Βιολογικού Καθαρισμού» και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών διοικητικών πράξεων :

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας ζήτησε με έγγραφό του προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης) τη διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού και ταμειακού ελέγχου στη Δ.Ε.Υ.Α. Πλατέος.

2. Ως προς τις διαδικασίες προγραμματισμού, δημοπράτησης, εκτέλεσης και παραλαβής του έργου «Δημιουργία καταφυγίου τουριστικών σκαφών στο λιμάνι Πλάκας Λεωνιδίου» :

Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών διαβίβασε την έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου του ΣΕΕΔΔ στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Τριπόλεως.

Ο Νομάρχης Ν.Α. Αρκαδίας γνωστοποίησε στο ΣΕΕΔΔ την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης για υπάλληλο που υπέπεσε σε πειθαρχικά αδικήματα (αμέλεια και ατελής εκπλήρωση καθήκοντος). Παράλληλα τοποθετήθηκε νέος προϊστάμενος στο Τμήμα Εκτέλεσης Έργων της Δ/σης Υποδομών της Ν. Α. Αρκαδίας ενώ κινήθηκαν και οι διαδικασίες για την προμήθεια, τοποθέτηση και λειτουργία του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου στην υπηρεσία.

3. Ως προς τη διαδικασία μίσθωσης ακινήτου για τη στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου Μαραθώνα, καταγγελίες για παραποίηση πρακτικών του Δημοτικού Συμβουλίου, νομιμότητα λήψης αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου :

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Αττικής κάλεσε σε απολογία τον Αντιδήμαρχο του Δήμου Μαραθώνα και (την εμπλεκόμενη) Δημοτική Σύμβουλο.

Ο Δήμος Μαραθώνα ενημέρωσε την Περιφέρεια Αττικής (Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ανατολικής Αττικής) ότι προτίθεται να ζητήσει τη γνώμη των φορέων του άρθρου 4 του Ν. 2323/1995 προκειμένου να προβεί στην ανάκληση της 50/2003 απόφασης του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. του Δήμου Μαραθώνα, ωστόσο, δεν ψήφισε την εισήγηση περί ανάκλησης των αποφάσεων 121/2003 και 172/2003.

4. Ως προς τη νομιμότητα πράξεων του Δημοτικού Συμβουλίου, τη διαδικασία εποπτείας αυτών, τη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των απολογισμών, διαδικασίες προμήθειας δημοτικών έργων και την εκτέλεση των συμβάσεων προμήθειας καυσίμων του Δήμου Νέας Κυδωνίας :

Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών διαβίβασε την έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου του ΣΕΕΔΔ στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Χανίων.

5. Ως προς τη διερεύνηση καταγγελιών σχετικών με τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου, της Δημαρχιακής Επιτροπής του Δήμου Δελβινακίου, των Επιτροπών Παραλαβής έργων-εργασιών και προμηθειών και των αντίστοιχων βεβαιώσεων :

Ο Δήμαρχος Δελβινακίου άσκησε πειθαρχική δίωξη κατά υπαλλήλου και γραμματέα του Δ.Σ. του Δήμου.

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας άσκησε πειθαρχική δίωξη κατά του Δημάρχου Δελβινακίου.

7. ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ

Το ΣΕΕΔΔ συνέχισε το πρόγραμμα ελέγχων που ξεκίνησε το 1998 εκδηλώνοντας τη δράση του και στον τομέα αυτόν. Στόχος της ελεγκτικής δράσης ήταν η διερεύνηση καταγγελιών, ο έλεγχος της εύρυθμης λειτουργίας μονάδων υπηρεσιών υγείας, η αποτελεσματικότητα λειτουργίας υπηρεσιών στην παροχή των ασφαλιστικών αγαθών και προνοιακών επιδομάτων στους δικαιούχους ενώ για πρώτη φορά ελέγχθηκε διοικητικά, η διαδικασία κλινικών δοκιμών φαρμακευτικών σκευασμάτων.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι σημαντικότερες επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν στις παρακάτω υπηρεσίες:

- ❑ Ογκολογικό Τμήμα και Αιματολογικό Τμήμα του Παραρτήματος της Α΄ Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών (Γ.Ν.Α.) «Λαϊκό»
- ❑ Περιφερειακό υποκατάστημα Ι.Κ.Α. της Τρίπολης
- ❑ Διεύθυνση Υγείας και Πρόνοιας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας.
- ❑ Διεύθυνση Υγιεινής και η Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας

Τα αντικείμενα αυτών των επιθεωρήσεων ήταν αντίστοιχα:

- ❑ Ο έλεγχος της οργάνωσης και λειτουργίας του Ογκολογικού και Αιματολογικού Τμήματος της Α΄ Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής του Λαϊκού Νοσοκομείου.
- ❑ Ο έλεγχος των διαδικασιών απονομής συντάξεων και παροχών ασθενείας καθώς και των διαδικασιών ασφάλισης και είσπραξης εισφορών.
- ❑ Η λειτουργία των Υγειονομικών Επιτροπών της Ν.Α. Αρκαδίας και η διαδικασία χορήγησης προνοιακών επιδομάτων.
- ❑ Η λειτουργία των Υγειονομικών Επιτροπών της Ν.Α. Λάρισας και η διαδικασία χορήγησης προνοιακών επιδομάτων.

7.1. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Οι περισσότερες από τις διαπιστώσεις είναι πανομοιότυπες με τις διαπιστώσεις ελέγχων προηγούμενων ετών, καθώς αποτελούν κυρίως συνέπειες του ισχύοντος νομικού πλαισίου και της ακολουθούμενης διοικητικής πρακτικής, παρά τις προτάσεις που διατύπωσε στο παρελθόν το ΣΕΕΔΔ

7.1.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) παραμένει ευρύ, πολύπλοκο και μέχρι σήμερα δεν έχει επιχειρηθεί η κωδικοποίησή του.

Ο μη εκσυγχρονισμός και επικαιροποίηση του ισχύοντος Οργανισμού του Νοσοκομείου Λαϊκού (από τα 140 περίπου νοσηλευτικά ιδρύματα της χώρας μόνο 13 έχουν οργανισμούς λειτουργίας σύμφωνους με τα εκ του ν. 2889/2001 οριζόμενα), έχει σαν αποτέλεσμα την άτυπη λειτουργία του Αιματολογικού και Ογκολογικού τμήματος τα οποία λειτουργούν από το 1997.

Το νομικό πλαίσιο που διέπει τα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης (προνοιακά επιδόματα) είναι ασαφές, πολύπλοκο, χαρακτηριζόμενο από πολυνομία και διασπορά. Ενδεικτικά, απαριθμήθηκαν πενήντα έξι (56) σχετικά νομοθετικά και κανονιστικά κείμενα (νόμοι, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, κοινές υπουργικές αποφάσεις, κ.τ.τ.) και βεβαίως, ανάλογος αριθμός σχετικών εγκυκλίων.

Οι συγκροτούμενες με απόφαση του Περιφερειάρχη Υγειονομικές Επιτροπές (ν. 2503/1997, ν. 2683/1999) λειτουργούν σε ιδιότυπο διοικητικό καθεστώς αφού δεν προκύπτει με σαφήνεια η διοικητική τους υπαγωγή.

Δεν προβλέπεται ενιαίος τύπος Ιατρικού Πιστοποιητικού νοσηλείας ή εξέτασης (ακόμα και στο ίδιο νοσοκομείο).

Δεν προβλέπεται η μηχανογραφημένη καταχώρηση στοιχείων κι ούτε ο Μοναδικός Αριθμός Μητρώου για όλες τις κατηγορίες δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων πολιτών.

7.1.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Η στελέχωση του Ι.Κ.Α. Τριπόλεως καλύπτει το 56% (33) των προβλεπόμενων οργανικών θέσεων (59). Η ελλιπής στελέχωση και επιμόρφωση του υπάρχοντος προσωπικού έχει άμεσες συνέπειες στην αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας: καθυστέρηση στην είσπραξη εσόδων και απονομή παροχών στους δικαιούχους ασφαλισμένους. Το πρόβλημα της ελλιπούς στελέχωσης εν μέρει θα μπορούσε να αμβλυνθεί αν η λειτουργία της υπηρεσίας υποστηριζόταν από ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα που θα διαχειριζόταν ηλεκτρονικά τις αναγκαίες πληροφορίες. Ενδεικτικά, διαπιστώθηκε ότι για τον έλεγχο των επιχειρήσεων που διενεργείται από το Τμήμα Εσόδων του Ι.Κ.Α. είναι επιφορτισμένοι τέσσερις (4) υπάλληλοι σε έκαστο των οποίων αναλογούν τετρακόσιες (400) προς έλεγχο επιχειρήσεις.

Σημαντική ανεπάρκεια προσωπικού διαπιστώνεται και στο Αιματολογικό και στο Ογκολογικό τμήμα του Παραρτήματος του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό».

7.1.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Ι.Κ.Α. Τριπόλεως είναι σύγχρονες προσφέροντας αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας του προσωπικού και διευκολύνσεις στους πολίτες.

Το κτίριο του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» στο οποίο στεγάζονται το Αιματολογικό και Ογκολογικό Τμήμα του νοσοκομείου δεν πληροί νοσοκομειακές προδιαγραφές και λόγω της μεγάλης απόστασης από το κεντρικό κτίριο του νοσοκομείου δημιουργούνται λειτουργικά και οργανωτικά προβλήματα.

Η Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή (Π.Υ.Ε.) της Ν.Α. Αρκαδίας στεγάζεται σε χώρο ανεπαρκή ο οποίος δημιουργεί προβλήματα σε Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.) αφού δεν διευκολύνει την πρόσβασή τους. Το ίδιο ισχύει και για το χώρο στέγασης των Υγειονομικών Επιτροπών (πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες) της Ν.Α. Λάρισας.

Η Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή (Δ.Υ.Ε.) της Ν.Α. Αρκαδίας διεκπεραιώνει το έργο της σε άνετο μεν χώρο και με εύκολη πρόσβαση των Α.Μ.Ε.Α. αλλά χωρίς κρεβάτι εξέτασης και παραβάν.

Το κτίριο της Διεύθυνσης Υγείας και Πρόνοιας της Ν.Α. Αχαΐας δεν προσφέρει ανέσεις για ένα σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον και, το σημαντικότερο, δεν λαμβάνει υπόψη του τις ανάγκες των Α.Μ.Ε.Α.

Η έλλειψη ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος στο Ι.Κ.Α. Τριπόλεως, η ανυπαρξία ηλεκτρονικών εφαρμογών και υπηρεσιών (πλην ελαχίστων εξαιρέσεων) αναγκάζει τις υπηρεσίες να τηρούν τα απαραίτητα βιβλία, στοιχεία, αρχεία κ.λπ. χειρόγραφα.

Το εργαστήριο διάλυσης φαρμάκων του Ογκολογικού τμήματος του Λαϊκού Νοσοκομείου παραμένει ανολοκλήρωτο, ενώ δεν έχει εγκατασταθεί ο αυτόματος αναλυτής στο Αιματολογικό τμήμα.

Ανυπαρξία μηχανοργάνωσης της Γραμματείας της Π.Υ.Ε. της Ν.Α. Αρκαδίας και της Π.Υ.Ε. και Δ.Υ.Ε. της Ν.Α. Λάρισας.

Η Γραμματεία της Δ.Υ.Ε. της Ν.Α. Αρκαδίας τηρεί μηχανογραφικά όλα τα στοιχεία.

Η μηχανοργάνωση της Διεύθυνσης Υγείας και Πρόνοιας της Ν.Α. Αρκαδίας και της Ν.Α. Λάρισας είναι ανεπαρκής και δεν εφαρμόζεται ηλεκτρονικό πρωτόκολλο.

7.1.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Για μεν την έκδοση ατομικού βιβλιαρίου υγείας του ασφαλισμένου, η διαδικασία είναι απλή και διενεργείται καθ' ολοκληρίαν από το Ι.Κ.Α. Τριπόλεως (αυθημερόν), χωρίς τη μεσολάβηση της Κεντρικής Διοίκησης (Αθήνα). Η ανακεφαλαίωση των βιβλιαρίων ενσήμων προϋποθέτει την αποστολή των σχετικών βιβλιαρίων στη μηχανογράφηση της Κεντρικής Υπηρεσίας (Αθήνα) με αποτέλεσμα να απαιτείται χρονικό διάστημα 30 έως 60 ημερών για την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Για την έκδοση ασφαλιστικού βιβλιαρίου, η αίτηση του ενδιαφερομένου αποστέλλεται στο τμήμα μηχανοργάνωσης του Ι.Κ.Α. στην Αθήνα, για να του αποδοθεί ο Αριθμός Μητρώου μετά από περίπου 60 ημέρες.

Σε περίπτωση απώλειας του ασφαλιστικού βιβλιαρίου με επικολλημένα ένσημα, η αναζήτηση στοιχείων, από πλευράς της υπηρεσίας, διενεργείται με την αποστολή του φακέλου του ασφαλισμένου σε όλα τα αρμόδια υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α. προκειμένου να διενεργηθεί ο σχετικός έλεγχος.

Οι παροχές σε είδος (έξοδα κηδείας, έξοδα μετακίνησης, κ.λπ.) που δικαιούνται οι ασφαλισμένοι πολίτες αποδίδονται στους δικαιούχους αυθημερόν από το Ι.Κ.Α. Τριπόλεως.

Σημαντικός φόρτος εργασίας δημιουργείται στο Τμήμα Παροχών για την πληρωμή των εκτάκτων δαπανών που αφορούν σε παρακλινικές εξετάσεις ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων μέχρι του ποσού των 100 ευρώ.

Για την απονομή σύνταξης ο απαιτούμενος χρόνος είναι περίπου 30 ημέρες, με την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος έχει ως μοναδικό ασφαλιστικό φορέα το Ι.Κ.Α. Στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης ο απαιτούμενος χρόνος ανέρχεται κατά μέσο όρο σε 75 έως 90 ημέρες.

Οι φάκελοι που ελέγχθηκαν δειγματοληπτικά από το αρχείο της υπηρεσίας, χαρακτηρίζονται από πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά χωρίς να επισημανθούν σφάλματα στον υπολογισμό της κλάσης και του ποσού της σύνταξης.

Όλες οι λειτουργίες του Τμήματος Συντάξεων διεκπεραιώνονται χειρόγραφα. Η τήρηση του ηλεκτρονικού αρχείου των συνταξιούχων τηρείται από την κεντρική υπηρεσία.

Διαπιστώθηκαν καθυστερήσεις στις συνεδριάσεις των Υγειονομικών Επιτροπών με αποτέλεσμα να καθίσταται χρονοβόρος η διαδικασία απονομής συντάξεων λόγω αναπηρίας.

Ως προς το Τμήμα Εσόδων για τον έλεγχο των επιχειρήσεων απασχολούνται τέσσερις υπάλληλοι σε έκαστο των οποίων αναλογούν 400 επιχειρήσεις. Οι τακτικοί έλεγχοι της υπηρεσίας έχουν σταματήσει από το έτος 2002 και φυσικά έκτακτοι έλεγχοι δεν διενεργούνται ενώ οι μοναδικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν μετά το 2002 ήσαν έλεγχοι κατόπιν καταγγελίας με ενδεχόμενη την απώλεια εσόδων λόγω παραγραφής των οφειλών.

Η απογραφή των επιχειρηματιών βελτιώθηκε σημαντικά από την εφαρμογή της υποχρέωσης υποβολής από πλευράς επιχειρήσεων της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης και τις σχετικές προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής της. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν καθυστερούμενες οφειλές 337 επιχειρήσεων για συνολικό ποσό οφειλών ύψους 3.049.668,12 ευρώ πλέον των προστίμων. Μάλιστα το 35% περίπου της συνολικής οφειλής προέρχεται από τέσσερις μόνο επιχειρήσεις. Άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι η υπηρεσία δεν ασκεί κανέναν έλεγχο στα δημόσια έργα. Οι εργολήπτες προσέρχονται στην υπηρεσία μετά την αποπεράτωση των έργων για τη διαδικασία πληρωμών. Επιπλέον το πρόγραμμα μηχανογράφησης που προμήθευσε η Κεντρική Υπηρεσία του Ι.Κ.Α. στα περιφερειακά υποκαταστήματα δεν προβλέπει εγγραφές για την κατηγορία αυτή απογραφής οικοδομοτεχνικών έργων του Δημοσίου.

Ως προς την Τοπική Διοικητική Επιτροπή του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Τριπόλεως η οποία γνωματεύει για την αποτίμηση των παροχών σε είδος και αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί ενστάσεων κατά πάσης φύσεως αποφάσεων του Διευθυντή του Υποκαταστήματος, καθώς και επί ενστάσεων ασφαλισμένων ή εργοδοτών κατά αποφάσεων του Διευθυντή του Υποκαταστήματος, δεν προέκυψαν δυσλειτουργίες και εκκρεμώσεις προς εξέταση υποθέσεις πλην πέντε (5) ενστάσεων.

Η κατάταξη του Ι.Κ.Α. στην έκτη τάξη των προνομίων (αρ. 975 του Κ.Πολ.Δ. και άρθρο 16 του ν. 2972/2001) για τις περιπτώσεις είσπραξης των οικονομικών του

απαιτήσεων έναντι των οφειλετών, μέσω της διαδικασίας του πλειστηριασμού, μειώνει τη δυνατότητα είσπραξής τους.

Η απουσία εναρμονισμένου με το ν. 2889/2001 Οργανισμού του Λαϊκού Νοσοκομείου δημιουργεί προβλήματα στελέχωσης, χρηματοδότησης και διοίκησης αφού τόσο το Αιματολογικό Τμήμα όσο και το Ογκολογικό δεν περιλαμβάνονται στον Οργανισμό του Λαϊκού Νοσοκομείου, παρά το γεγονός ότι τα Τμήματα αυτά στεγάζονται και λειτουργούν σε κτίρια του εν λόγω Νοσοκομείου.

Παράλληλα η απουσία εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας πολλών κλινικών του τμήματος Ιατρικής του Ε. και Κ. Πανεπιστημίου Αθηνών έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη μονάδων, τμημάτων ή ιατρείων εντός των κλινικών με άτυπη μορφή (όπως στην προκειμένη περίπτωση του Αιματολογικού και του Ογκολογικού).

Δεν έχει υλοποιηθεί η απόφαση εγκατάστασης της Αιματολογικής Κλινικής στο Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» ενώ η άγνοια περί αυτού του Α' Περιφερειακού Συμβουλίου Υγείας (Π.Ε.Σ.Υ.), εποπτεύουσα αρχή του νοσοκομείου, ως προς την παράλειψη αυτή, είναι αδικαιολόγητη.

Καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση ασθενών στο Αιματολογικό και Ογκολογικό Τμήμα του Παραρτήματος του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» λόγω ανεπαρκούς στελέχωσης με προσωπικό.

Ιδιαίτερα οξύ είναι το πρόβλημα τήρησης του ιατρικού αρχείου στο Ογκολογικό Τμήμα.

Διαπιστώθηκε η τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών έγκρισης για τη χορήγηση φαρμακευτικών σκευασμάτων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό».

Από τη διασταύρωση στοιχείων του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) και του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» προέκυψε ότι τηρείται η προβλεπόμενη διαδικασία για τις κλινικές δοκιμές φαρμάκων. Ωστόσο δε διαπιστώθηκε η διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων από πλευράς του Ε.Ο.Φ. γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την απουσία, από πλευράς Ε.Ο.Φ., των σχετικών τελικών εκθέσεων με τα αποτελέσματα των κλινικών δοκιμών.

Η, ιδιαίτερα, χρήσιμη συνεισφορά εθελοντικών μη κερδοσκοπικών οργανώσεων στη στήριξη των υπηρεσιών υγείας (στην περίπτωση του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» ο Σύλλογος Φίλων της Αιματολογίας «ΙΑΣΗ») χρήζει νομοθετικής ρύθμισης για να προσδιορισθεί επακριβώς ο ρόλος τους και οι αρμοδιότητές τους.

Το αρχείο της Διεύθυνσης Υγείας και Πρόνοιας της Ν.Α. Αχαΐας είναι διάσπαρτο ακόμη και σε διαδρόμους.

Δεν υπάρχει ενημερωτικό υλικό για τους πολίτες που προσέρχονται στη Διεύθυνση Υγείας και Πρόνοιας της Ν.Α. Αχαΐας.

Η Π.Υ.Ε. Αχαΐας δεν πρωτοκολλεί τις αιτήσεις αυθημερόν και δεν συντάσσεται ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτός ο έλεγχος της τήρησης της σειράς προτεραιότητας καθιστώντας αδιαφανή τη λειτουργία της διοίκησης.

Τα πιστοποιητικά τα προερχόμενα από το Παναρκαδικό Νοσοκομείο είναι κυρίως ιδιόχειρες ιατρικές γνωματεύσεις ή ιατρικές βεβαιώσεις από το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών ή από τα Εξωτερικά Ιατρεία, θεωρημένα ως προς το γνήσιο της υπογραφής του ιατρού αλλά χωρίς να φέρουν αριθμό πρωτοκόλλου και αριθμό μητρώου του ασθενούς από τα αντίστοιχα βιβλία του νοσοκομείου.

Η Δ.Υ.Ε. πρωτοκολλεί αυθημερόν τις υποβαλλόμενες ενστάσεις και ενημερώνει τηλεφωνικά τους ενδιαφερομένους για την ημερομηνία και ώρα συνεδρίασης της Επιτροπής. Δεν συντάσσει, όμως, ημερήσια διάταξη.

Διαπιστώθηκε η μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δικαιούχων Καρτών Μετακίνησης (Α.Μ.Ε.Α.) αφού οι δικαιούχοι υποχρεώνονται να καταθέτουν εκ νέου αίτηση για μια παροχή που έτσι κι αλλιώς θεωρείται δεδομένη για την κατηγορία τους (Α.Μ.Ε.Α.).

Για κάθε κατηγορία επιδόματος χρησιμοποιείται και διαφορετική ως προς τον τύπο αίτηση. Οι αιτήσεις δεν είναι κωδικοποιημένες για την μηχανογραφική τους επεξεργασία.

Διαπιστώθηκε πλημμελής τήρηση των Βιβλίων Μητρώου.

Υπάρχει αδυναμία διασταύρωσης των με υπεύθυνη δήλωση δηλωθέντων στοιχείων λόγω ανύπαρκτης μηχανοργάνωσης τόσο της υπηρεσίας όσο και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών με συνέπεια την αδυναμία εντοπισμού διπλοχορηγήσεων επιδομάτων.

Η υπηρεσία στις περιπτώσεις που εντόπισε αχρεωστήτως καταβληθέντα προνοιακά επιδόματα δεν κίνησε τη διαδικασία καταλογισμού.

Δεν εφαρμόζεται η αναστολή καταβολής του επιδόματος (μέχρι τρεις μήνες το ανώτερο) όπως προβλέπεται στις περιπτώσεις επανεξέτασης επιδόματος.

Διαπιστώθηκε ότι το 80% των περιπτώσεων (Ν.Α. Λάρισας, Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας) διακοπής χορήγησης του επιδόματος αναπηρίας αφορά σε περιπτώσεις ατόμων με καταθλιπτικές διαταραχές και γενικά με ψυχονευρωτικές παθήσεις.

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Θεσσαλίας δεν ασκεί το δικαίωμα της δειγματοληπτικής παραπομπής περιπτώσεων αναπηρίας στις δευτεροβάθμιες επιτροπές.

Παραμένουν σε εκκρεμότητα φάκελοι πολιτών (προνοιακά επιδόματα) που ανήκουν σε πληθυσμούς μετακινούμενους (π.χ. αθίγγανοι) διότι η υπηρεσία αδυνατεί να διασταυρώσει τα δηλωθέντα στοιχεία.

Στις περιπτώσεις των ομογενών η υπηρεσία αδυνατεί να ελέγξει τη γνησιότητα των προσκομιζόμενων εγγράφων (προνοιακά επιδόματα).

Οι υπηρεσίες των Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας της Ν.Α. Λάρισας αδυνατούν να ανακτήσουν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα επιδόματα σε δικαιούχους οι οποίοι απεβίωσαν και τα εισέπραξαν τρίτοι και το αρμόδιο υπουργείο δεν έχει δώσει μέχρι σήμερα λύση στο πρόβλημα.

7.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

7.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Κωδικοποίηση της διάσπαρτης και δαιδαλώδους νομοθεσίας που διέπει το πλαίσιο λειτουργίας του Ι.Κ.Α.

Υιοθέτηση δικλείδων ασφαλείας για τη χορήγηση της ασφαλιστικής ενημερότητας στις επιχειρήσεις.

Εξέταση της δυνατότητας τροποποίησης της σειράς κατάταξης του Ι.Κ.Α. για τις περιπτώσεις είσπραξης των οικονομικών του απαιτήσεων μέσω της διαδικασίας του πλειστηριασμού.

Εξέταση της δυνατότητας σύνταξης εσωτερικών κανονισμών οργάνωσης και λειτουργίας των κλινικών του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τροποποίηση του Οργανισμού του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» ώστε να συμπεριληφθούν οι υφιστάμενες και λειτουργούσες οργανικές μονάδες.

Προσδιορισμός του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των εθελοντικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των υπηρεσιών υγείας.

Αναγκαιότητα αποσαφήνισης του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Υγειονομικών Επιτροπών.

Κωδικοποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για τα προνοιακά επιδόματα.

Καθορισμός ενιαίου ως προς τον τύπο και το είδος Ιατρικού Πιστοποιητικού που υποβάλλεται στις Π.Υ.Ε. και στις Δ.Υ.Ε. καθώς και ενιαίου αριθμού Μητρώου των Α.Μ.Ε.Α. για όλες τις κατηγορίες προνοιακών επιδομάτων.

Εξέταση του ενδεχομένου θεσμοθέτησης της συμμετοχής στις υγειονομικές επιτροπές Ιατρών Ελεγκτών ώστε να εξασφαλιστεί η εμπειρία των ασφαλιστικών φορέων.

Εξέταση της σκοπιμότητας επαναφοράς οικονομικών κριτηρίων για τη χορήγηση προνοιακών επιδομάτων ιδίως στην κατηγορία της βαριάς αναπηρίας.

Εξέταση της δυνατότητας καταβολής των ορφανικών επιδομάτων μέχρι της ηλικίας των 18 ετών.

Νομοθέτηση της τρίμηνης αναστολής επιδόματος στις περιπτώσεις επαναχορήγησης ή αναθεώρησης της χορήγησης προνοιακών επιδομάτων.

Να αυξηθεί το ποσό των προνοιακών επιδομάτων, που είναι κατά μέσο όρο 200 ευρώ μηνιαίως και δεν απαντά στην σημερινή πραγματικότητα, ώστε να ανταποκρίνεται στις αντικειμενικές ανάγκες των δικαιούχων, μετά την εκκαθάριση των πραγματικών δικαιούχων.

Καθορισμός με εγκύκλιες οδηγίες της διαδικασίας προσδιορισμού και καταλογισμού των αχρεωστήτως καταβληθέντων προνοιακών επιδομάτων.

7.2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Κοινή πρόταση στις εκθέσεις των διενεργηθέντων ελέγχων αποτελεί η μέριμνα για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων και την περιοδική επιμόρφωση του προσωπικού.

Ειδικότερα, προτάθηκε να εξεταστεί η δυνατότητα ανακατανομής του υπάρχοντος προσωπικού του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» για την άμεση κάλυψη αναγκών του Αιματολογικού και Ογκολογικού Τμήματος.

Κρίνεται αναγκαία η ενίσχυση της Ειδικής Γραμματείας των Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Επιτροπών Πιστοποίησης Αναπηρίας (Ν.Α. Λάρισας) με τουλάχιστον δύο υπαλλήλους με γνώσεις Η/Υ.

Ειδικά δε για τις υπηρεσίες προνοιακών επιδομάτων στη Ν.Α. Λάρισας απαιτείται η ενίσχυσή τους με τουλάχιστον πέντε διοικητικούς υπαλλήλους, τριών κοινωνικών λειτουργών και δύο διοικητικών υπαλλήλων για το γραφείο Γραμματείας στη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας.

7.23. Υλικοτεχνική Υποδομή

Αποτελεί άμεσης προτεραιότητας έργο η οικονομοτεχνική μελέτη για την προμήθεια και εγκατάσταση ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος με τις ανάλογες εφαρμογές και με τη δέουσα τεχνολογική υποδομή για την σε πραγματικό χρόνο σύνδεση του περιφερειακού υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Τριπόλεως με την κεντρική διοίκηση του Ι.Κ.Α. στην Αθήνα.

Προτείνεται η μετεγκατάσταση του Ογκολογικού Τμήματος σε χώρο του κεντρικού κτιρίου του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» ή διαφορετικά η βελτίωση του Παραρτήματος στο οποίο σήμερα στεγάζεται το εν λόγω Τμήμα.

Εγκατάσταση και λειτουργία του αυτόματου αναλυτή και ολοκλήρωση εργασιών εγκατάστασης του εργαστηρίου διάλυσης φαρμάκων στο κτίριο του Παραρτήματος του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό».

Δημιουργία της απαραίτητης υποδομής για την τήρηση του ιατρικού αρχείου στο Γ.Ν.Α. «Λαϊκό».

Βελτίωση των κτιριακών υποδομών (Π.Υ.Ε., Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας Ν.Α. Αχαΐας και Λάρισας) και μέριμνα για την προσβασιμότητα των χώρων από τα Α.Μ.Ε.Α.

Εφαρμογή του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου (Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας Ν.Α. Αχαΐας και Λάρισας) και μηχανοργάνωση των υπηρεσιών (Π.Υ.Ε., Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας Ν.Α. Αχαΐας και Λάρισας) με διασύνδεση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των αντίστοιχων υπηρεσιών των άλλων Ν.Α. της επικράτειας.

Να προστεθεί σήμανση στην είσοδο του Νοσοκομείου Λάρισας.

Να βιβλιοδετηθούν τα πρακτικά των Υγειονομικών Επιτροπών κατά Επιτροπή (Ν. Α. Λάρισας) και κατ' έτος.

Να δημιουργούνται αντίγραφα των πρακτικών, των αποφάσεων, των πιστοποιητικών όλων των υγειονομικών επιτροπών της Ν.Α. Λάρισας.

7.2.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Για την αποτελεσματικότητα της Διοίκησης βάσει των διαπιστωθέντων στις επιθεωρήσεις προτάθηκαν διατυπώθηκαν οι ακόλουθες προτάσεις.

Έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου για τα δικαιώματα του πολίτη ως προς τα προνοιακά επιδόματα και τις αντίστοιχες διαδικασίες (Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας της Ν.Α. Αχαΐας).

Με ευθύνη του Δ/ντη του Υποκαταστήματος και του προϊσταμένου του τμήματος εσόδων, να ελεγχθούν άμεσα οι κοινές επιχειρήσεις, οι οικοδομές και τα δημόσια έργα της περιοχής ευθύνης του Υποκαταστήματος, προκειμένου να αποφευχθούν οι παραγραφές.

Να καταβληθεί ιδιαίτερη επιμέλεια στην τήρηση του αρχείου ασφαλισμένων και εργοδοτών του Υποκαταστήματος και ως προς τον τρόπο και ως προς τον χώρο, ώστε να διευκολύνονται οι διαδικασίες ελέγχου.

Εξέταση της δυνατότητας σύμβασης με το Περιφερειακό Νοσοκομείο Τριπόλεως για αποπληρωμή μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών μέχρι ύψους 100 ευρώ (παρακλινικές εξετάσεις) ώστε να αποσυμφορηθεί το υποκατάστημα του Ι.Κ.Α. από σημαντικό φόρτο εργασίας και για αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Τακτικότερες συνεδριάσεις των Υγειονομικών Επιτροπών (Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας της Ν.Α. Αχαΐας) για την αντιμετώπιση της καθυστέρησης έκδοσης των συντάξεων αναπηρίας και διενέργεια έκτακτων συνεδριάσεων στο τέλος κάθε μήνα.

Κωδικοποίηση των αιτήσεων για όλες τις κατηγορίες προνοιακών επιδομάτων για τη διευκόλυνση της μηχανογραφικής επεξεργασίας.

Νομοθετική ρύθμιση σχετική με την υποχρεωτική ενημέρωση των ασφαλιστικών ταμείων και των Ν.Α. της επικράτειας για τον εντοπισμό ενδεχόμενων διπλοχορηγήσεων προνοιακών επιδομάτων.

Εξέταση δυνατότητας ταυτόχρονης χορήγησης της Κάρτας Μετακίνησης των Α.Μ.Ε.Α. σε όσους είναι ήδη δικαιούχοι κάποιου προνοιακού επιδόματος.

Η Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας να προβαίνει σε αναστολή καταβολής του σχετικού προνοιακού επιδόματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τις περιπτώσεις επαναχορήγησης επιδόματος (μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών).

Να κινείται άμεσα η διαδικασία αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων προνοιακών επιδομάτων και να παραπέμπονται οι ψευδώς δηλώσαντες στον Εισαγγελέα.

Εξέταση της σκοπιμότητας σύστασης Ογκολογικής Κλινικής ή Ογκολογικής Μονάδας στο Γ.Ν.Α. «Λαϊκό».

Υλοποίηση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Κ.Υ.Α.) (Φ.Ε.Κ. Β213/5-2-04) για την εγκατάσταση της Πανεπιστημιακής Αιματολογικής Κλινικής στο Γ.Ν.Α. «Λαϊκό».

Διενέργεια ελέγχων-επιθεωρήσεων από πλευράς του Ε.Ο.Φ. σχετικά με τις κλινικές δοκιμές φαρμάκων και τήρηση της διαδικασίας για την υποβολή των τελικών σχετικών εκθέσεων.

Προκειμένου να αξιολογηθεί το πιλοτικό πρόγραμμα από το αρμόδιο υπουργείο (στα πλαίσια του Π.Δ. 210/1998 που αφορά στη λειτουργία των Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Επιτροπών Πιστοποίησης Αναπηρίας) και που εφαρμόστηκε στη Ν.Α. Λάρισας, θα πρέπει να συλλεχθούν τα σχετικά στατιστικά στοιχεία και να αποσταλούν στο υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

7.3. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Από τον Νομάρχη της Ν.Α. Αρκαδίας δόθηκαν οδηγίες στους υπαλλήλους που χειρίζονται θέματα προνοιακών επιδομάτων για την πιστή εφαρμογή των όσων αναφέρονται στην έκθεση του ΣΕΕΔΔ

Επίσης, ελέγχθηκαν όλοι οι φάκελοι των δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων ενώ μελετάται από το Τμήμα Πληροφορικής η εγκατάσταση ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου και η μηχανογραφική επεξεργασία των επιδομάτων.

Πραγματοποιήθηκε η πρόσληψη τεσσάρων υπαλλήλων του κλάδου Εποπτών Υγείας (Τ.Ε.), δύο υπαλλήλων του κλάδου Επισκεπτών Υγείας και δύο του κλάδου Κοινωνικής Εργασίας.

Η Διεύθυνση Προστασίας Α.Μ.Ε.Α. του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης γνωστοποίησε στο ΣΕΕΔΔ ότι έχει κατατεθεί στο υπουργείο μελέτη για την Κωδικοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας που αφορά στα Α.Μ.Ε.Α.

Ακόμη, διατυπώθηκαν προτάσεις της ως άνω υπηρεσίας προς το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας σχετικά με τη μηχανογραφική σύνδεση του Υπουργείου με τις κατά τόπους Διευθύνσεις Πρόνοιας των Ν.Α.

Η κάρτα μετακίνησης χορηγείται ήδη σε όλους τους δικαιούχους προνομιακού επιδόματος Α.Μ.Ε.Α. εφόσον αυτοί έχουν οικογενειακό εισόδημα μέχρι 23.000 ευρώ ή ατομικό έως 17.000 ευρώ.